

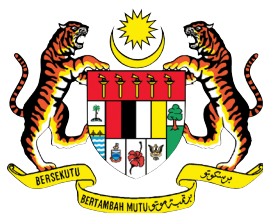
LAPORAN KETUA AUDIT NEGARA

PENYATA KEWANGAN KERAJAAN NEGERI
DAN PENGURUSAN KEWANGAN JABATAN/AGENSI
NEGERI KEDAH
TAHUN 2008

LAPORAN KETUA AUDIT NEGARA TAHUN 2008 NEGERI KEDAH

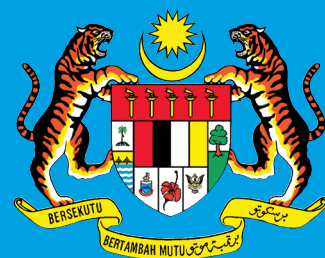
JABATAN AUDIT NEGARA
MALAYSIA

LAPORAN KETUA AUDIT NEGARA

**PENYATA KEWANGAN KERAJAAN NEGERI
DAN PENGURUSAN KEWANGAN
JABATAN/AGENSI NEGERI KEDAH
TAHUN 2008**

**JABATAN AUDIT NEGARA
MALAYSIA**

KANDUNGAN

KANDUNGAN

PERKARA	MUKA SURAT
KATA PENDAHULUAN	vii
INTI SARI LAPORAN	xiii
BAHAGIAN I - PENGESAHAN PENYATA KEWANGAN KERAJAAN NEGERI KEDAH BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2008	
Pendahuluan	3
Objektif Dan Kaedah Pengauditan	4
Pengesahan Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Kedah Bagi Tahun Berakhir 31 Disember 2008	4
BAHAGIAN II - ANALISIS KEWANGAN KERAJAAN NEGERI	
Analisis Kewangan	7
Kedudukan Kewangan Kerajaan Negeri	7
Wang Tunai	8
Pelaburan	9
Akaun Hasil Disatukan	10
Akaun Pinjaman Disatukan	15
Akaun Amanah Disatukan	17
Penerimaan Dan Pembayaran Wang Tunai	23
Akaun Memorandum	24
Rumusan Dan Syor Audit	29
BAHAGIAN III - RANCANGAN PEMBANGUNAN KERAJAAN NEGERI	
Pencapaian Pelaksanaan Projek Pembangunan Rancangan Malaysia Kesembilan	33
Rumusan	34
BAHAGIAN IV - PENCAPAIAN PENGURUSAN KEWANGAN JABATAN/ AGENSI NEGERI	
Pelaksanaan Indeks Akauntabiliti (AI)	37
Objektif Pengauditan	38
Skop Dan Kaedah Pengauditan	38
Jenis Kawalan	39
Tahap Pencapaian Pengurusan Kewangan Jabatan/Agensi	49
Rumusan Dan Syor Audit	50

**BAHAGIAN V - PENYERAHAN, PENGESAHAN, PEMBENTANGAN
PENYATA KEWANGAN DAN PRESTASI KEWANGAN
AGensi NEGERI**

Pendahuluan	55
Pengauditan Penyata Kewangan	55
Kedudukan Penyerahan Penyata Kewangan	55
Pengesahan Penyata Kewangan	56
Pembentangan Penyata Kewangan	58
Prestasi Kewangan	58
Rumusan Dan Syor Audit	62

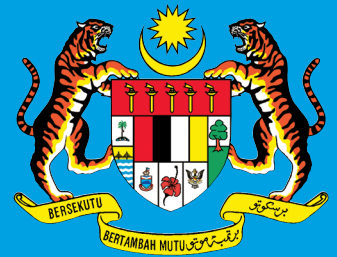
**BAHAGIAN VI - PEMBENTANGAN LAPORAN KETUA AUDIT NEGARA
DAN MESYUARAT JAWATANKUASA KIRA-KIRA
WANG AWAM NEGERI**

Pembentangan Laporan Ketua Audit Negara Mengenai Penyata Kewangan Kerajaan Negeri	65
Mesyuarat Jawatankuasa Kira-kira Wang Awam Negeri	65

PENUTUP	69
----------------	----

LAMPIRAN

I Sijil Ketua Audit Negara	73
II Lembaran Imbangan	74
III Penyata Penerimaan Dan Pembayaran Wang Tunai	75
IV Penyata Akaun Memorandum	76
V Penyata Akaun Hasil Disatukan	77
VI Nota Kepada Akaun	78

KATA PENDAHULUAN

KATA PENDAHULUAN

1. Perkara 106 dan 107 Perlembagaan Persekutuan dan Akta Audit 1957 menghendaki Ketua Audit Negara mengaudit Penyata Kewangan serta Pengurusan Kewangan Kerajaan Negeri dan mengemukakan Laporan mengenainya kepada Seri Paduka Baginda Yang di-Pertuan Agong dan Kebawah Duli Yang Maha Mulia Tuanku Sultan Kedah Darul Aman. Seri Paduka Baginda Yang di-Pertuan Agong akan menitahkan agar Laporan ini dibentangkan di Parlimen manakala Kebawah Duli Yang Maha Mulia Tuanku Sultan Kedah Darul Aman akan menitahkan untuk dibentangkan di Dewan Undangan Negeri Kedah. Bagi memenuhi tanggungjawab ini, Jabatan Audit Negara telah menjalankan dua kaedah pengauditan seperti berikut:

1.1 Pengauditan Penyata Kewangan – Pengauditan ini bertujuan untuk memberi pendapat sama ada Penyata Kewangan Kerajaan Negeri bagi tahun berkenaan menggambarkan kedudukan yang benar dan saksama serta rekod perakaunan mengenainya telah diselenggarakan dengan teratur dan kemas kini. Jabatan Audit Negara juga membuat analisis terhadap penyata kewangan sama ada kedudukan Kewangan Kerajaan Negeri sangat baik, baik, memuaskan atau tidak memuaskan.

1.2 Pelaksanaan Sistem Penarafan Berdasarkan Indeks Akauntabiliti Pengurusan Kewangan Jabatan/Agensi – Mulai tahun 2007, Jabatan Audit Negara telah memperkenalkan Indeks Akauntabiliti bertujuan untuk membuat penilaian secara objektif terhadap pengurusan kewangan Jabatan dan Agensi Kerajaan Negeri bagi mengukur dan menambah baik kawalan pengurusan kewangan yang cemerlang. Indeks Akauntabiliti diberi penarafan berdasarkan kepada tahap pematuhan terhadap peraturan-peraturan kewangan berhubung dengan kawalan pengurusan, terimaan, perbelanjaan, kumpulan wang amanah/akaun amanah/deposit, aset, pinjaman, pelaburan dan penyediaan Penyata Kewangan. Dengan pelaksanaan Indeks Akauntabiliti ini boleh membantu mewujudkan budaya kerja berasaskan amalan terbaik. Selain itu, budaya **“membetulkan yang biasa dan membiasakan yang betul”** bukan sahaja dapat mempertingkatkan kecemerlangan pengurusan kewangan Jabatan malah aspek integriti, keutuhan dan akauntabiliti yang ditekankan oleh Kerajaan akan dapat dicapai.

2. Laporan saya mengenai Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Dan Pengurusan Kewangan Jabatan/Agensi Negeri Kedah Tahun 2008 disediakan hasil daripada pengauditan yang dijalankan di beberapa Jabatan/Agensi Negeri sepanjang tahun 2008. Bagi tujuan pengesahan Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Tahun 2008, pengauditan terhadap sistem perakaunan dan dokumen yang berkaitan dengan pembayaran dan terimaan telah dijalankan di Pejabat Perbendaharaan Negeri.

3. Laporan ini dibahagikan kepada enam Bahagian seperti berikut:

- Bahagian I** - Pengesahan Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Kedah Bagi Tahun Berakhir 31 Disember 2008
- Bahagian II** - Analisis Kewangan Kerajaan Negeri
- Bahagian III** - Rancangan Pembangunan Kerajaan Negeri
- Bahagian IV** - Pencapaian Pengurusan Kewangan Jabatan/Agensi Negeri
- Bahagian V** - Penyerahan, Pengesahan, Pembentangan Penyata Kewangan Dan Prestasi Kewangan Agensi Negeri
- Bahagian VI** - Pembentangan Laporan Ketua Audit Negara Dan Mesyuarat Jawatankuasa Kira-kira Wang Awam Negeri

4. Di samping memenuhi kehendak perundangan, saya berharap Laporan ini dapat dijadikan sebagai salah satu asas untuk memperbaiki segala kelemahan, usaha penambahbaikan dan meningkatkan akauntabiliti serta integriti dalam pengurusan wang awam. Ini penting untuk menjamin setiap Ringgit Malaysia yang dipungut dan dibelanjakan akan dapat menyumbang kepada pembangunan dan kesejahteraan hidup rakyat.

5. Pada umumnya, pengurusan kewangan Jabatan Kerajaan Negeri pada tahun 2008 telah menunjukkan peningkatan berbanding dengan tahun sebelumnya. Pada pandangan saya, pencapaian pengurusan kewangan Kerajaan Negeri dan Agensinya boleh dipertingkatkan sekiranya semua pihak yang terlibat mempunyai lima perkara utama yang diringkaskan sebagai **SIKAP** iaitu:

- a) **SUPERVISION** – Penyeliaan yang rapi diberi kepada kerja yang diserahkan kepada pegawai bawahan. Ketua Jabatan perlu memastikan garis panduan yang jelas dan terperinci disediakan sebagai rujukan oleh penjawat awam untuk menjalankan tugas mereka. Penjawat awam perlu melaporkan kemajuan kerja mereka secara berkala.
- b) **INTEREST** – Setiap penjawat awam melaksanakan tugas mereka dengan penuh minat dan dedikasi. Tidak ada sikap sambil lewa.
- c) **KNOWLEDGE** – Setiap penjawat awam mempunyai pengetahuan yang cukup dalam bidang tugas masing-masing. Bagi tujuan ini, program latihan yang bersesuaian dengan bidang tugas penjawat awam perlu dilaksanakan secara berterusan.
- d) **ATTITUDE** – Setiap penjawat awam melaksanakan tugas masing-masing dengan penuh tanggungjawab, jujur dan amanah.
- e) **PROCEDURE** – Prosedur kerja yang lengkap dan jelas diwujudkan serta dipatuhi.

6. Saya ingin merakamkan ucapan terima kasih kepada semua pegawai Jabatan/ Agensi Negeri yang telah memberikan kerjasama kepada pegawai saya sepanjang pengauditan dijalankan. Saya juga ingin melahirkan penghargaan dan terima kasih kepada pegawai saya yang telah berusaha gigih serta memberikan sepenuh komitmen untuk menyiapkan Laporan ini.

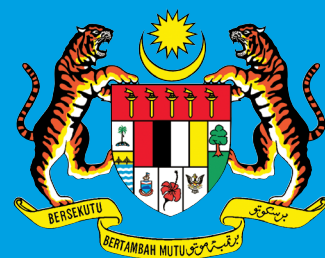
(TAN SRI DATO' SETIA HAJI AMBRIN BIN BUANG)

Ketua Audit Negara

Malaysia.

Putrajaya

14 Julai 2009

INTI SARI LAPORAN

**BAHAGIAN I - PENGESAHAN PENYATA KEWANGAN KERAJAAN NEGERI KEDAH
BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2008**

1. Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Kedah bagi tahun berakhir 31 Disember 2008 telah dapat disahkan kerana dokumen sokongan adalah mencukupi untuk mengesahkan semua butiran dalam Lembaran Imbangan dan Penyata Memorandum. Pada keseluruhannya, Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Kedah tersebut telah menunjukkan gambaran yang benar dan saksama tentang kedudukan kewangan Kerajaan Negeri bagi tahun berakhir 31 Disember 2008.

BAHAGIAN II - ANALISIS KEWANGAN KERAJAAN NEGERI

3. Analisis Audit mendapati kedudukan kewangan Kerajaan Negeri Kedah adalah memuaskan. Perbelanjaan mengurus Kerajaan Negeri Kedah pada tahun 2008 menurun sejumlah RM0.57 juta atau 0.1% berbanding tahun 2007 sejumlah RM428.33 juta. Kerajaan Negeri telah berjaya melaksanakan dasar berjimat cermat pada tahun 2008. Bagaimanapun kedudukan Akaun Hasil Disatukan terus mengalami penurunan sejumlah RM69.81 juta atau 37.1% pada tahun 2008 berbanding sejumlah RM188.03 juta pada tahun 2007. Tunggakan hasil pada tahun 2008 berjumlah RM194.47 juta telah meningkat sejumlah RM11.75 juta atau 6.4% berbanding sejumlah RM182.72 juta pada tahun 2007. Kerajaan Negeri juga menanggung hutang kepada Kerajaan Persekutuan berjumlah RM2.25 bilion dan telah meningkat sejumlah RM157.93 juta atau 7.5% berbanding tahun 2007 berjumlah RM2.09 bilion. Manakala baki pinjaman boleh dituntut daripada Agensi Negeri berjumlah RM254.77 juta pada tahun 2008. Analisis Nisbah Semasa pula menunjukkan kedudukan kecairan tunai Kerajaan Negeri adalah rendah untuk menampung jumlah tanggungan semasa.

BAHAGIAN III - RANCANGAN PEMBANGUNAN KERAJAAN NEGERI

3. Sebanyak 125 projek telah diluluskan oleh Kerajaan Negeri untuk dilaksanakan oleh sembilan Jabatan/Pejabat di bawah RMKe-9 (2006-2010). Pada tahun 2008 iaitu tahun ketiga pelaksanaan RMKe-9, sebanyak 125 projek atau 44.6% daripada 280 projek telah siap. Manakala 56 projek atau 20% projek lagi sedang dilaksanakan dan 95 projek atau 33.9% masih belum bermula. Selain itu, peruntukan RMKe-9 disemak pada tahun 2008 adalah sejumlah RM3.05 bilion. Daripada jumlah tersebut, sebanyak RM1.04 bilion atau 34.2% telah dibelanjakan oleh sembilan Jabatan/Pejabat sehingga akhir tahun 2008.

BAHAGIAN IV - PENCAPAIAN PENGURUSAN KEWANGAN JABATAN/ AGENSI NEGERI

4. Pada tahun 2008, Jabatan Audit Negara telah melaksanakan pengurusan kewangan berdasarkan Indeks Akauntabiliti di 14 Jabatan/Agensi Negeri. Indeks Akauntabiliti dilaksanakan dengan memberi penarafan berdasarkan tahap pematuhan kepada peraturan Kerajaan dan elemen pengurusan kewangan yang disemak terdiri daripada kawalan pengurusan organisasi, kawalan terimaan, kawalan perbelanjaan, pengurusan Akaun Amanah/Kumpulan Wang Amanah dan deposit, pengurusan aset dan stor, pengurusan pelaburan, pengurusan pinjaman serta penyata kewangan tahunan.

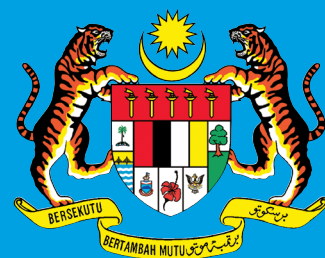
Semakan Audit mendapati pada tahun 2008, pengurusan kewangan berdasarkan Indeks Akauntabiliti di dua Jabatan/Agensi Negeri berada di tahap sangat baik, lapan Jabatan/Agensi berada di tahap baik dan empat Jabatan/Agensi Negeri lain berada di tahap memuaskan. Secara keseluruhannya, pengurusan kewangan di Jabatan/Agensi Negeri telah bertambah baik berbanding tahun 2007 kecuali bagi empat Jabatan/Agensi Negeri. Kelemahan tersebut didapati berpunca daripada penjawat awam yang terlibat kurang kompeten terhadap tugas serta kurang penyeliaan oleh pegawai atasan. Pada tahun 2007, sebanyak tujuh Jabatan/Agensi telah diaudit dan empat Jabatan/Agensi telah mendapat taraf baik manakala tiga Jabatan/Agensi mendapat taraf memuaskan.

BAHAGIAN V - PENYERAHAN, PENGESAHAN, PEMBENTANGAN PENYATA KEWANGAN DAN PRESTASI KEWANGAN AGENSI NEGERI

5. Sehingga 31 Mei 2009, sebanyak 38 Penyata Kewangan bagi Badan Berkanun Negeri, Majlis Agama Islam dan Pihak Berkuasa Tempatan telah disijilkan yang melibatkan 31 Sijil Tanpa Teguran dan tujuh Sijil Berteguran. Sebanyak empat Badan Berkanun Negeri belum mengemukakan Penyata Kewangan Tahun 2008 manakala satu Badan Berkanun Negeri belum mengemukakan Penyata Kewangan Tahun 2007 dan 2008. Selain itu enam Pihak Berkuasa Tempatan belum mengemukakan Penyata Kewangan Tahun 2008. Bagi persijilan Penyata Kewangan tahun 2008, sebanyak 10 Penyata Kewangan yang telah diterima masih diaudit.

BAHAGIAN VI - PEMBENTANGAN LAPORAN KETUA AUDIT NEGARA DAN MESYUARAT JAWATANKUASA KIRA-KIRA WANG AWAM NEGERI

6. Laporan Ketua Audit Negara mengenai Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Kedah Tahun 2007 telah dibentangkan di Dewan Undangan Negeri pada 18 November 2008. Sehingga 31 Mei 2009, Jawatankuasa Kira-kira Wang Awam Negeri telah mengadakan lapan mesyuarat bagi membincangkan Laporan Ketua Audit Negara bagi tahun 2006.

BAHAGIAN I
PENGESAHAN PENYATA KEWANGAN
KERAJAAN NEGERI KEDAH
BAGI TAHUN BERAKHIR
31 DISEMBER 2008

BAHAGIAN I
PENGESAHAN PENYATA KEWANGAN KERAJAAN NEGERI KEDAH
BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2008

1. PENDAHULUAN

1.1 Seksyen 16(1) Akta Prosedur Kewangan 1957 menghendaki Pihak Berkuasa Kewangan Negeri menyediakan Penyata Kewangan secepat mungkin selepas penutupan akaun bagi tahun berkenaan. Penyata tersebut hendaklah dikemukakan kepada Ketua Audit Negara dalam tempoh 7 bulan selepas berakhirnya tahun kewangan berkenaan untuk diaudit seperti diperuntukkan di bawah Seksyen 9, Akta Audit 1957.

1.2 Selaras dengan peruntukan undang-undang tersebut, Pegawai Kewangan Negeri telah mengemukakan Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Kedah yang lengkap bagi tahun berakhir 31 Disember 2008 kepada Jabatan Audit Negara pada **23 April 2009**. Penyata tersebut melaporkan semua urusan kewangan asas tunai bagi tahun 2008 yang berkaitan dengan sumber dan penggunaan wang awam. Penyata tersebut mengandungi Lembaran Imbangan, Penyata Penerimaan dan Pembayaran Wang Tunai, Penyata Akaun Memorandum dan Nota Kepada Akaun.

1.2.1 Lembaran Imbangan menunjukkan jumlah wang tunai dan pelaburan yang dipegang bagi ketiga-tiga Akaun Kumpulan Wang Disatukan iaitu Akaun Hasil Disatukan, Akaun Pinjaman Disatukan dan Akaun Amanah Disatukan. Selaras dengan asas perakaunan tunai ubahsuai yang diguna pakai oleh Kerajaan Negeri, hanya pelaburan yang dipegang bagi maksud amanah tertentu dilaporkan dalam Lembaran Imbangan. Manakala pelaburan lain dilaporkan dalam Penyata Akaun Memorandum.

1.2.2 Penyata Penerimaan dan Pembayaran Wang Tunai menunjukkan terimaan dan bayaran bagi tahun 2008. Terimaan adalah terdiri daripada hasil, pinjaman, terimaan modal dan terimaan lain seperti amanah dan deposit. Bayaran pula adalah untuk membiayai perbelanjaan mengurus, pembangunan, modal dan bayaran balik pinjaman.

1.2.3 Penyata Akaun Memorandum menunjukkan kedudukan aset dan tanggungan Kerajaan Negeri. Aset Kerajaan Negeri merangkumi Pinjaman Boleh Dituntut, Pelaburan dan Tunggakan Hasil. Manakala tanggungan Kerajaan Negeri pula terdiri daripada Hutang Kerajaan Negeri kepada Kerajaan Persekutuan.

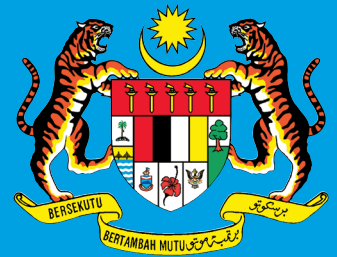
2. OBJEKTIF DAN KAEDAH PENGAUDITAN

2.1 Pengauditan terhadap Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Kedah bagi tahun berakhir 31 Disember 2008 adalah untuk memberi pendapat sama ada penyata itu menggambarkan kedudukan kewangan yang benar dan saksama serta rekod perakaunan yang berkaitan telah diselenggarakan dengan teratur dan kemas kini.

2.2 Pengauditan terhadap sistem perakaunan dan dokumen dijalankan secara berterusan sepanjang tahun 2008. Teguran Audit mengenainya telah dibangkitkan dengan Pegawai Kewangan Negeri, Perbendaharaan Negeri dan Jabatan Negeri melalui pemerhatian Audit sebaik sahaja sesuatu pengauditan selesai dijalankan.

3. PENGESAHAN PENYATA KEWANGAN KERAJAAN NEGERI KEDAH BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2008

Pengauditan Penyata Kewangan Kerajaan Negeri telah dilaksanakan mengikut Akta Audit 1957 dan berpandukan piawaian pengauditan yang diluluskan. Akta dan piawaian tersebut menghendaki pengauditan dirancang dan dilaksanakan bagi mendapat kepastian yang munasabah sama ada Penyata Kewangan adalah bebas daripada kesilapan dan ketinggalan yang ketara. Pengauditan itu termasuk memeriksa rekod secara semak uji, menyemak bukti yang menyokong angka dan memastikan penzahiran yang mencukupi dalam penyediaan Penyata Kewangan. **Pada pendapat Audit, Penyata Kewangan Kerajaan Negeri pada keseluruhannya menunjukkan gambaran yang benar dan saksama tentang kedudukan kewangan Kerajaan Negeri Kedah bagi tahun berakhir 31 Disember 2008 dan rekod perakaunannya telah diselenggara dengan teratur dan kemas kini.** Sijil Ketua Audit Negara mengenai Penyata Kewangan Kerajaan Negeri yang disertakan bersama dengan Lembaran Imbangan, Penyata Penerimaan Dan Pembayaran Wang Tunai, Penyata Akaun Memorandum, Penyata Akaun Hasil Disatukan dan Nota Kepada Akaun adalah seperti di **Lampiran I** hingga **Lampiran VI**.

BAHAGIAN II ANALISIS KEWANGAN KERAJAAN NEGERI

BAHAGIAN II

ANALISIS KEWANGAN KERAJAAN NEGERI

4. ANALISIS KEWANGAN

Jabatan Audit Negara di samping mengesahkan Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Tahun 2008 juga membuat analisis terhadap data kewangan bagi menentukan tahap prestasi kewangan kedudukan kewangan Kerajaan Negeri. Hasil analisis yang telah dijalankan adalah berdasarkan Penyata di Lembaran Imbangan dan Akaun Memorandum serta Nota Kepada Akaun.

4.1 KEDUDUKAN KEWANGAN KERAJAAN NEGERI

4.1.1 Mengikut Lembaran Imbangan, Kumpulan Wang Disatukan pada akhir tahun 2008 berjumlah RM252.69 juta. Jumlah ini merupakan lebih terkumpul daripada ketiga-tiga Akaun Kumpulan Wang Disatukan iaitu Akaun Hasil Disatukan, Akaun Pinjaman Disatukan dan Akaun Amanah Disatukan. Akaun ini dipegang oleh wang tunai berjumlah RM48.97 juta dan pelaburan berjumlah RM203.72 juta. Kumpulan Wang Disatukan pada tahun 2008 berbanding tahun 2007 adalah seperti di **Jadual 4.1**.

Jadual 4.1
Kumpulan Wang Disatukan Pada Tahun 2008 Berbanding 2007

Bil.	Butiran	Tahun		Peningkatan/ (Penurunan)	
		2007 (RM Juta)	2008 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
1.	Akaun Hasil Disatukan	(188.03)	(257.84)	(69.81)	(37.1)
2.	Akaun Pinjaman Disatukan	62.35	32.83	(29.52)	(47.3)
3.	Akaun Amanah Disatukan terdiri daripada:	447.08	477.70	30.62	6.8
	a) <i>Kumpulan Wang Amanah Kerajaan :</i>	(192.88)	(243.17)	(50.29)	(26.1)
	i) <i>Kumpulan Wang Pembangunan</i>	(516.36)	(555.65)	(39.29)	(7.6)
	ii) <i>Kumpulan Wang Bekalan Air</i>	124.48	144.91	20.43	16.4
	iii) <i>Pelbagai Kumpulan Wang Amanah Kerajaan</i>	199.00	167.57	(31.43)	(15.8)
	b) <i>Kumpulan Wang Amanah Awam</i>	450.21	511.83	61.62	13.7
	c) <i>Wang Deposit</i>	189.75	209.04	19.29	10.2
	Jumlah	321.40	252.69	(68.71)	(21.4)

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Kedah

4.1.2 Analisis Audit mendapati Kumpulan Wang Disatukan mengalami penurunan sejumlah RM68.71 juta atau 21.4% menjadi RM252.69 juta pada tahun 2008 berbanding RM321.40 juta pada tahun 2007. Penurunan ini adalah disebabkan Akaun Pinjaman Yang Disatukan mengalami penurunan sejumlah RM29.52 juta atau 47.3% berbanding pada tahun 2007. Selain itu, Akaun Hasil Disatukan terus mengalami penurunan dengan bertambahnya defisit pada tahun 2008 berjumlah RM69.81 juta.

4.1.3 Kumpulan Wang Disatukan bagi tempoh tahun 2004 hingga 2008 adalah seperti di **Jadual 4.2**.

Jadual 4.2
Kumpulan Wang Disatukan Bagi Tahun 2004 Hingga 2008

Bil.	Butiran	Tahun				
		2004 (RM Juta)	2005 (RM Juta)	2006 (RM Juta)	2007 (RM Juta)	2008 (RM Juta)
1.	Akaun Hasil Disatukan	(131.41)	(140.44)	(120.91)	(188.03)	(257.84)
2.	Akaun Pinjaman Disatukan	36.50	32.23	28.26	62.35	32.83
3.	Akaun Amanah Disatukan terdiri daripada:	274.16	334.45	383.82	447.08	477.70
	a) Kumpulan Wang Amanah Kerajaan	(189.55)	(137.51)	(201.26)	(192.88)	(243.17)
	i) Kumpulan Wang Pembangunan	(331.74)	(405.64)	(485.65)	(516.36)	(555.65)
	ii) Kumpulan Wang Bekalan Air	84.31	99.48	124.57	124.48	144.91
	iii) Pelbagai Kumpulan Wang Amanah Kerajaan	57.88	168.65	159.82	199.00	167.57
	b) Kumpulan Wang Amanah Awam	255.79	294.91	340.55	450.21	511.83
	c) Wang Deposit	207.91	177.05	244.53	189.75	209.04
	Jumlah	179.25	226.24	291.17	321.40	252.69

Sumber: *Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Kedah*

4.1.4 Analisis Nisbah Semasa adalah untuk mengukur kedudukan kecairan tunai Kerajaan Negeri bagi membiayai jumlah tanggungan semasa dengan membuat perbandingan antara jumlah aset semasa dengan jumlah tanggungan semasa. Jumlah aset semasa terdiri daripada kesemua jumlah wang tunai yang terkandung di dalam Penyata Wang Tunai dengan jumlah pelaburan yang terdapat di dalam Penyata Pelaburan. Manakala jumlah tanggungan semasa pula terdiri daripada jumlah Akaun Kena Bayar tahun 2008, jumlah deposit dan jumlah tunggakan bayaran balik pinjaman kepada Kerajaan Persekutuan yang telah dijadualkan. Analisis Nisbah Semasa pada tahun 2008 menunjukkan Nisbah Semasa Kerajaan Negeri adalah kurang daripada satu. Nisbah yang diperolehi menunjukkan kecairan tunai Kerajaan Negeri adalah rendah untuk menampung jumlah tanggungan semasa.

4.2 WANG TUNAI

4.2.1 Mengikut Penyata Kewangan, baki wang tunai pada 31 Disember 2008 berjumlah RM48.97 juta. Wang tunai merupakan aset yang terdiri daripada Wang Tunai Dalam Bank berjumlah RM34.43 juta, Wang Tunai Dalam Perjalanan berjumlah RM14.52 juta dan Wang Tunai Dalam Tangan berjumlah RM0.02 juta.

4.2.2 Analisis perbandingan kedudukan wang tunai bagi tahun 2008 menunjukkan penurunan berjumlah RM23.72 juta atau 32.6% menjadi RM48.97 juta berbanding RM72.69 juta pada tahun 2007. Penurunan ini disebabkan oleh aliran wang tunai keluar pada tahun 2008 berjumlah RM2,689.37 juta melebihi aliran wang tunai masuk berjumlah RM2,665.65 juta. Kedudukan baki wang tunai pada tahun 2008 berbanding tahun 2007 adalah seperti di **Jadual 4.3**.

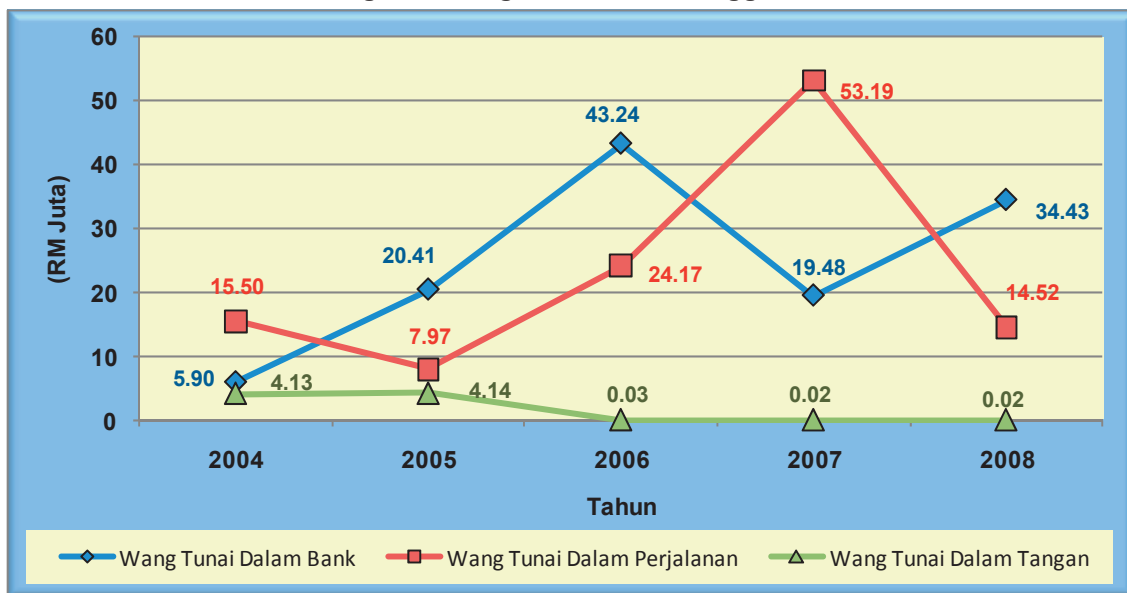
Jadual 4.3
Baki Wang Tunai Pada Tahun 2008 Berbanding Tahun 2007

Bil.	Butiran	Tahun		Peningkatan/ (Penurunan)	
		2007	2008	(RM Juta)	(%)
		(RM Juta)	(RM Juta)		
1.	Wang Tunai Dalam Bank	19.48	34.43	14.95	76.7
2.	Wang Tunai Dalam Perjalanan	53.19	14.52	(38.67)	(72.7)
3.	Wang Tunai Dalam Tangan	0.02	0.02	0	0
Jumlah		72.69	48.97	(23.72)	(32.6)

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Kedah

4.2.3 Baki wang tunai Kerajaan Negeri Kedah bagi tahun 2004 hingga 2008 adalah seperti di **Carta 4.1**.

Carta 4.1
Wang Tunai Bagi Tahun 2004 Hingga 2008

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Kedah

4.3 PELABURAN

4.3.1 Pelaburan terdiri daripada Pelaburan Kumpulan Wang Amanah dan Pelaburan Am. Pelaburan Kumpulan Wang Amanah adalah pelaburan yang dibuat daripada Kumpulan Wang Amanah selaras dengan Seksyen 9 dan 10 Akta Prosedur Kewangan 1957 serta peraturan yang dikuatkuasakan. Manakala Pelaburan Am adalah pelaburan yang dibuat daripada lebihan Kumpulan Wang Disatukan selain daripada pelaburan Kumpulan Wang Amanah.

4.3.2 Baki Pelaburan Kerajaan Negeri Kedah pada akhir tahun 2008 berjumlah RM203.72 juta berbanding RM248.72 juta pada tahun 2007. Analisis perbandingan menunjukkan penurunan ini adalah disebabkan Deposit Dalam Negeri di enam buah bank berjumlah RM68 juta telah dicairkan manakala sejumlah RM23 juta pelaburan baru telah dibuat. Pelaburan Kerajaan Negeri pada tahun 2008 berbanding 2007 adalah seperti di **Jadual 4.4**.

Jadual 4.4
Pelaburan Pada Tahun 2008 Berbanding Tahun 2007

Bil.	Butiran	Tahun		Penurunan	
		2007 (RM Juta)	2008 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
1.	Pelaburan Kumpulan Wang Amanah:	23.72	23.72	0	0
	a) Sekuriti Kerajaan Malaysia	0.45	0.45	0	0
	b) Saham Dan Syer	23.27	23.27	0	0
2.	Pelaburan Am:				
	a) Deposit Dalam Negeri	225.00	180.00	45.00	20.0
	Jumlah	248.72	203.72	45.00	18.1

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Kedah

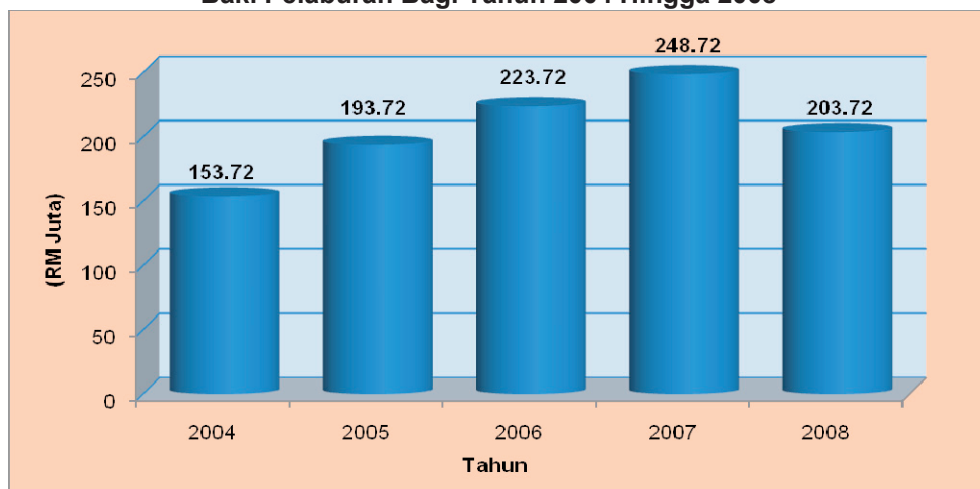
4.3.3 Pelaburan bagi tahun 2004 hingga 2008 menunjukkan peningkatan dari tahun 2004 hingga 2007 dan penurunan pada tahun 2008 seperti di **Jadual 4.5** dan **Carta 4.2**.

Jadual 4.5
Pelaburan Bagi Tahun 2004 Hingga 2008

Bil.	Butiran	Tahun				
		2004 (RM Juta)	2005 (RM Juta)	2006 (RM Juta)	2007 (RM Juta)	2008 (RM Juta)
1.	Pelaburan Kumpulan Wang Amanah:	23.72	23.72	23.72	23.72	23.72
	a) Sekuriti Kerajaan Malaysia	0.45	0.45	0.45	0.45	0.45
	b) Saham Dan Syer	23.27	23.27	23.27	23.27	23.27
2.	Pelaburan Am:					
	Deposit Dalam Negeri	130.00	170.00	200.00	225.00	180.00
	Jumlah	153.72	193.72	223.72	248.72	203.72

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Kedah

Carta 4.2
Baki Pelaburan Bagi Tahun 2004 Hingga 2008

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Kedah

4.4 AKAUN HASIL DISATUKAN

Akaun Hasil Disatukan mengakaunkan semua terimaan wang serta perbelanjaan mengurus Kerajaan Negeri. Akaun ini ditubuhkan mengikut Perkara 97 Perlembagaan Persekutuan dan Seksyen 7(a), Akta Acara Kewangan 1957.

4.4.1 Hasil

Hasil yang dikutip oleh Kerajaan Negeri adalah terdiri daripada Hasil Cukai, Hasil Bukan Cukai dan Terimaan Bukan Hasil. Kutipan hasil Kerajaan Negeri pada tahun 2008 berjumlah RM357.95 juta iaitu menurun sejumlah RM3.26 juta atau 0.9% berbanding tahun 2007 berjumlah RM361.21 juta seperti di **Jadual 4.6**.

Jadual 4.6
Kutipan Hasil Pada Tahun 2008 Berbanding Tahun 2007

Bil.	Butiran	Tahun		Peningkatan/ (Penurunan)	
		2007 (RM Juta)	2008 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
1.	Hasil Cukai	193.88	203.98	10.10	5.2
2.	Hasil Bukan Cukai	58.18	56.99	(1.19)	(2.0)
3.	Terimaan Bukan Hasil	109.15	96.98	(12.17)	(11.1)
Jumlah		361.21	357.95	(3.26)	(0.9)

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Kedah

a) Peningkatan Dan Penurunan Hasil Yang Ketara Tahun 2008 Berbanding Tahun 2007

Butiran hasil yang mengalami peningkatan dan penurunan yang ketara pada tahun 2008 berbanding tahun 2007 adalah seperti di **Jadual 4.7** dan **Jadual 4.8**.

Jadual 4.7
Peningkatan Hasil Yang Ketara Pada Tahun 2008 Berbanding Tahun 2007

Bil.	Butiran Hasil	Tahun		Peningkatan		Punca
		2007 (RM Juta)	2008 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)	
1.	Premium Hutan	9.21	28.14	18.93	205.5	Sejumlah RM25.07 juta hasil diterima daripada sembilan tender melibatkan 1,500 hektar.
2.	Tunggakan Cukai Tanah	15.32	30.79	15.47	101.0	Tunggakan cukai tanah bagi 28 hak milik berjumlah RM5.91 juta daripada Syarikat MBF Country Homes And Resorts telah dikutip oleh Pejabat Tanah Kulim.
3.	Royalti Pengeluaran Bahan Batuan	13.57	14.65	1.08	8.0	Sejumlah RM2.85 juta kutipan royalti pengeluaran bahan batuan diterima daripada Pejabat Tanah Daerah Pendang.
Jumlah		38.10	73.58	35.48	93.1	

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Kedah

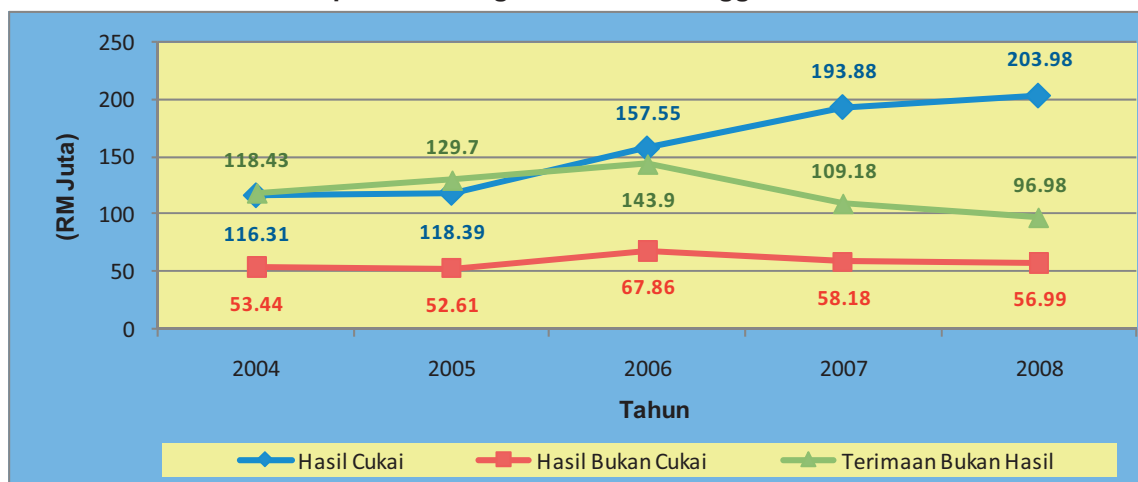
Jadual 4.8
Penurunan Hasil Yang Ketara Pada Tahun 2008 Berbanding Tahun 2007

Bil.	Butiran Hasil	Tahun		Penurunan		Punca
		2007 (RM Juta)	2008 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)	
1.	Cukai Tanah	118.44	96.26	22.18	18.7	Pengurangan kadar cukai melibatkan semua jenis hak milik tanah berkuat kuasa 30 April 2008.
2.	Premium Tanah	30.94	27.37	3.57	11.5	Pengurangan kutipan di Pejabat Tanah Langkawi sejumlah RM6.02 juta. Ini kerana kutipan premium tanah pada tahun 2008 tidak diterima daripada Lembaga Pembangunan Langkawi (LADA) berbanding RM7 juta yang diterima pada tahun 2007.
3.	Pemberian Pertambahan Hasil Kepada Kerajaan Negeri	8.42	6.88	1.54	18.3	Sejumlah RM6.88 juta diterima daripada Kerajaan Persekutuan untuk Pertambahan Hasil.
Jumlah		157.80	130.51	(27.29)	(17.3)	

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Kedah

b) Kutipan hasil bagi tahun 2004 hingga 2008 adalah seperti di **Carta 4.3**.

Carta 4.3
Kutipan Hasil Bagi Tahun 2004 hingga 2008

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Kedah

c) **Penyumbang Utama Hasil**

Penyumbang utama hasil Kerajaan Negeri bagi tempoh lima tahun iaitu dari tahun 2004 hingga 2008 terdiri daripada Cukai Tanah, Premium Tanah, Pemberian Mengikut Bilangan Penduduk dan Bayaran Pendaftaran Surat Cara Urusan Tanah seperti di **Jadual 4.9**.

Jadual 4.9
Penyumbang Utama Hasil Kerajaan Negeri Bagi Tahun 2004 Hingga 2008

Bil.	Butiran	Tahun				
		2004 (RM Juta)	2005 (RM Juta)	2006 (RM Juta)	2007 (RM Juta)	2008 (RM Juta)
1.	Cukai Tanah	39.11	43.02	81.91	133.76	127.05
2.	Premium Tanah	54.80	63.55	43.78	30.94	27.37
3.	Pemberian Mengikut Bilangan Penduduk	25.20	25.58	25.88	26.24	26.58
4.	Bayaran Pendaftaran Surat Cara Urusan Tanah	9.82	17.58	18.63	20.78	21.99
Jumlah		128.93	149.73	170.20	211.72	202.99

Sumber: *Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Kedah*

4.4.2 Perbelanjaan Mengurus

Perbelanjaan Mengurus terdiri daripada Perbelanjaan Tanggungan dan Perbelanjaan Bekalan. Perbelanjaan ini diperakaunkan ke Akaun Hasil Disatukan seperti yang diperuntukkan oleh Perkara 98, 100, 101, 102 dan 104 Perlembagaan Persekutuan serta Seksyen 13 Akta Prosedur Kewangan 1957. Mengikut peruntukan tersebut juga Perbelanjaan Tanggungan adalah perbelanjaan yang dipertanggungkan terus kepada Kumpulan Wang Disatukan seperti peruntukan diraja, Speaker Dewan Undangan Negeri, Suruhanjaya Perkhidmatan Awam, hutang kerajaan, pampasan, pencen, ganjaran dan hapus kira. Manakala Perbelanjaan Bekalan adalah perbelanjaan bagi membiayai kegiatan harian Jabatan di Negeri.

Perbelanjaan Mengurus Kerajaan Negeri Kedah secara keseluruhannya menurun sejumlah RM0.57 juta atau 0.1% iaitu daripada RM428.33 juta pada tahun 2007 kepada RM427.76 juta pada tahun 2008. Penurunan ini adalah yang pertama sejak tahun 2002. Penurunan ini adalah disebabkan pengurangan sumbangan Kerajaan Negeri kepada Kumpulan Wang Pembangunan berbanding tahun 2007 sejumlah RM23.29 juta. Kedudukan perbelanjaan mengurus mengikut kategori bagi tahun 2008 berbanding tahun 2007 adalah seperti di **Jadual 4.10**.

Jadual 4.10
Perbelanjaan Mengurus Pada Tahun 2008 Berbanding Tahun 2007

Bil.	Perbelanjaan	Tahun		Peningkatan/ (Penurunan)	
		2007 (RM Juta)	2008 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
1.	Emolumen	135.50	157.37	21.87	16.1
2.	Perkhidmatan Dan Bekalan	91.08	105.38	14.30	15.7
3.	Aset	6.50	13.43	6.93	106.6
4.	Pemberian Dan Kenaan Bayaran Tetap	187.94	144.79	(43.15)	(23.0)
5.	Perbelanjaan Lain	7.31	6.79	(0.52)	(7.1)
Jumlah		428.33	427.76	(0.57)	(0.1)

Sumber: *Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Kedah*

a) Penurunan Perbelanjaan Yang Ketara Tahun 2008 Berbanding 2007

Penurunan perbelanjaan yang ketara pada tahun 2008 berbanding tahun 2007 melibatkan butiran perbelanjaan seperti di **Jadual 4.11**.

Jadual 4.11
Penurunan Perbelanjaan Yang Ketara Pada Tahun 2008 Berbanding 2007

Butiran Perbelanjaan	Tahun		Penurunan		Punca
	2007 (RM Juta)	2008 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)	
Pemberian Dan Kenaan Bayaran Tetap	187.94	144.79	43.15	23.0	Pengurangan sumbangan Kerajaan Negeri kepada Wang Pambangunan berbanding tahun 2007 sejumlah RM23.29 juta.
Jumlah	187.94	144.79	43.15	23.0	

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Kedah

b) Perbelanjaan Mengurus Bagi Tahun 2004 Hingga 2008

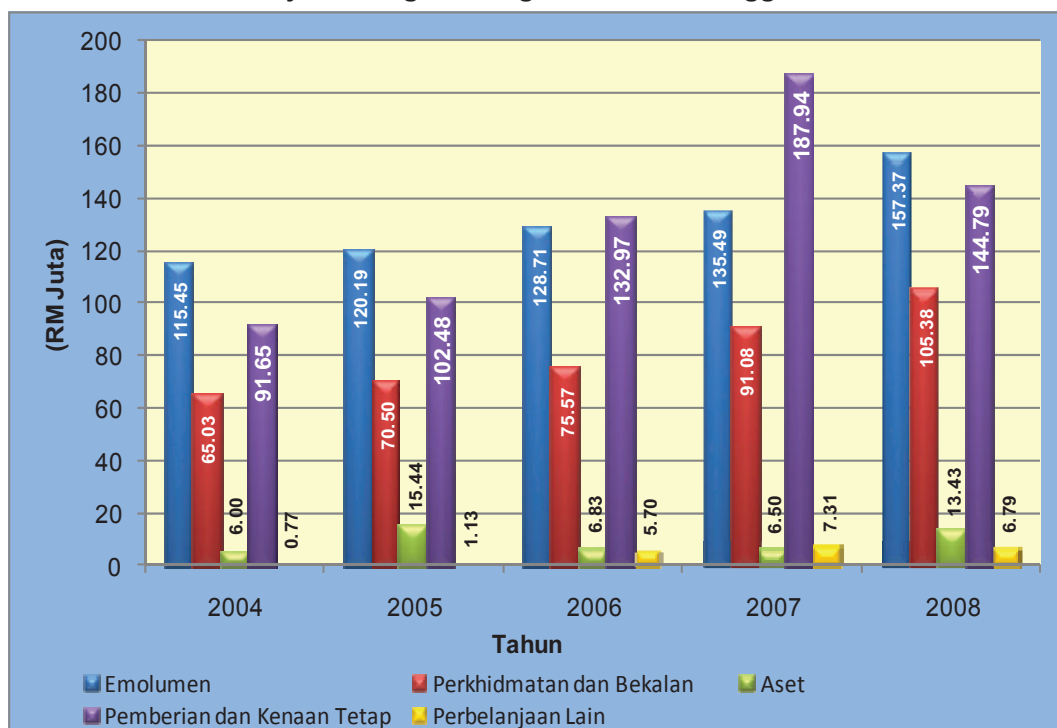
Perbelanjaan Mengurus bagi tahun 2004 hingga 2007 menunjukkan peningkatan manakala Perbelanjaan Mengurus bagi tahun 2008 menurun kepada RM427.76 juta seperti di **Jadual 4.12** dan **Carta 4.4**.

Jadual 4.12
Perbelanjaan Mengurus Bagi Tahun 2004 Hingga 2008

Bil.	Butiran	Tahun				
		2004 (RM Juta)	2005 (RM Juta)	2006 (RM Juta)	2007 (RM Juta)	2008 (RM Juta)
1.	Emolumen	115.45	120.19	128.71	135.50	157.37
2.	Perkhidmatan Dan Bekalan	65.03	70.50	75.57	91.08	105.38
3.	Aset	6.00	15.44	6.83	6.50	13.43
4.	Pemberian Dan Kenaan Tetap	91.65	102.48	132.97	187.94	144.79
5.	Perbelanjaan Lain	0.77	1.13	5.70	7.31	6.79
	Jumlah	278.90	309.74	349.78	428.33	427.76

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Kedah

Carta 4.4
Perbelanjaan Mengurus Bagi Tahun 2004 hingga 2008

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Kedah

4.4.3 Prestasi Kewangan Akaun Hasil Disatukan

Akaun Hasil Disatukan pada tahun semasa mengalami penurunan sejumlah RM69.81 juta atau 37.1% menyebabkan baki defisit Akaun Hasil Disatukan bertambah menjadi RM257.84 juta berbanding RM188.03 juta pada tahun 2007 seperti di **Jadual 4.13**.

Jadual 4.13
Akaun Hasil Disatukan Pada Tahun 2008 Berbanding Tahun 2007

Butiran	Tahun		Penurunan	
	2007 (RM Juta)	2008 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
Baki Pada 1 Januari	(120.91)	(188.03)	67.12	55.5
Hasil	361.21	357.95	3.26	0.9
Perbelanjaan Mengurus	428.33	427.76	0.57	0.1
Defisit	(67.12)	(69.81)	2.69	4.0
Baki Pada 31 Disember	(188.03)	(257.84)	69.81	37.1

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Kedah

Pada tahun 2006, wang deposit berjumlah RM14.03 juta telah tersilap diperakaunkan ke Akaun Hasil Disatukan. Sejumlah RM8 juta dari keseluruhan amaun ini telah dipindahkan melalui dua jurnal pelarasan pada tahun 2008 dan tahun 2007 manakala baki berjumlah RM6.03 juta belum dipindahkan. Selain itu, pada tahun 2008, sejumlah RM0.20 juta wang deposit Pejabat Pengarah Tanah Dan Galian telah diperakaunkan ke akaun hasil.

Analisis Audit terhadap kedudukan Akaun Hasil Disatukan pada tahun 2008 setelah mengambil kira kesilapan mengiktiraf deposit sebagai hasil mendapati baki defisit Akaun Hasil Disatukan pada 31 Disember 2008 yang berjumlah RM257.84 juta adalah tidak tepat. Jumlah Akaun Hasil Disatukan pada 31 Disember 2008 sepatutnya berbaki defisit RM264.07 juta. Kesilapan perakaunan menyebabkan Akaun Hasil Disatukan telah terlebih dinyatakan sejumlah RM6.23 juta.

Baki Akaun Hasil Disatukan Kerajaan Negeri Kedah bagi tempoh tahun 2004 hingga 2008 adalah seperti di **Jadual 4.14**.

Jadual 4.14
Baki Akaun Hasil Disatukan Bagi Tahun 2004 Hingga 2008

Butiran	Tahun				
	2004 (RM Juta)	2005 (RM Juta)	2006 (RM Juta)	2007 (RM Juta)	2008 (RM Juta)
Baki Pada 1 Januari	(140.69)	(131.41)	(140.44)	(120.91)	(188.03)
Hasil	288.18	300.70	369.31	361.21	357.95
Perbelanjaan Mengurus	278.90	309.73	349.78	428.33	427.76
Lebihan/(Defisit)	9.28	(9.03)	19.53	(67.12)	(69.81)
Baki Pada 31 Disember	(131.41)	(140.44)	(120.91)	(188.03)	(257.84)

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Kedah

4.5 AKAUN PINJAMAN DISATUKAN

4.5.1 Akaun Pinjaman Disatukan Kerajaan Negeri Kedah mengakaunkan semua pinjaman yang diterima daripada Kerajaan Persekutuan untuk melaksanakan projek seperti Rancangan Bekalan Air, Perumahan Awam Kos Rendah (PAKR), Perbadanan Kemajuan Negeri Kedah (PKNK) dan Pelbagai. Selain itu, Akaun ini juga mengagihkan pinjaman yang diterima ke Kumpulan Wang Pembangunan dan Kumpulan Wang Bekalan Air.

4.5.2 Mengikut Lembaran Imbangan, baki terkumpul Akaun Pinjaman Disatukan pada akhir tahun 2008 menurun sejumlah RM29.52 juta atau 47.3% iaitu dari RM62.35 juta pada tahun 2007 kepada RM32.83 juta pada tahun 2008. Penurunan ini adalah disebabkan hanya 9 pinjaman yang diterima daripada Kerajaan Persekutuan berbanding 11 pinjaman pada tahun 2007 yang melibatkan pengurangan berjumlah RM4.95 juta. Manakala agihan pinjaman pada tahun 2008 meningkat sejumlah RM58.67 juta menjadi RM194.65 juta berbanding RM135.98 juta pada tahun 2007. Baki terkumpul Akaun Pinjaman Disatukan pada tahun 2008 berbanding tahun 2007 adalah seperti di **Jadual 4.15**.

Jadual 4.15
Akaun Pinjaman Disatukan Pada Tahun 2008 Berbanding Tahun 2007

Pinjaman	Tahun		Peningkatan/ (Penurunan)	
	2007 (RM Juta)	2008 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
Baki Pada 1 Januari	28.25	62.35	34.10	120.7
Terimaan	170.08	165.13	(4.95)	(2.9)
Bayaran/Agihan	135.98	194.65	58.67	43.1
Baki Pada 31 Disember	62.35	32.83	(29.52)	(47.3)

Sumber: *Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Kedah*

4.5.3 Baki pinjaman mengikut kategori pada tahun 2008 berbanding tahun 2007 adalah seperti di **Jadual 4.16**.

Jadual 4.16
Pinjaman Mengikut Kategori Pada Tahun 2008 Berbanding Tahun 2007

Bil.	Pinjaman	Tahun		Penurunan	
		2007 (RM Juta)	2008 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
1.	Rancangan Bekalan Air	54.89	25.37	29.52	53.8
2.	Perumahan Awam Kos Rendah	5.52	5.52	-	-
3.	Pelbagai	1.94	1.94	-	-
Jumlah		62.35	32.83	29.52	47.3

Sumber: *Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Kedah*

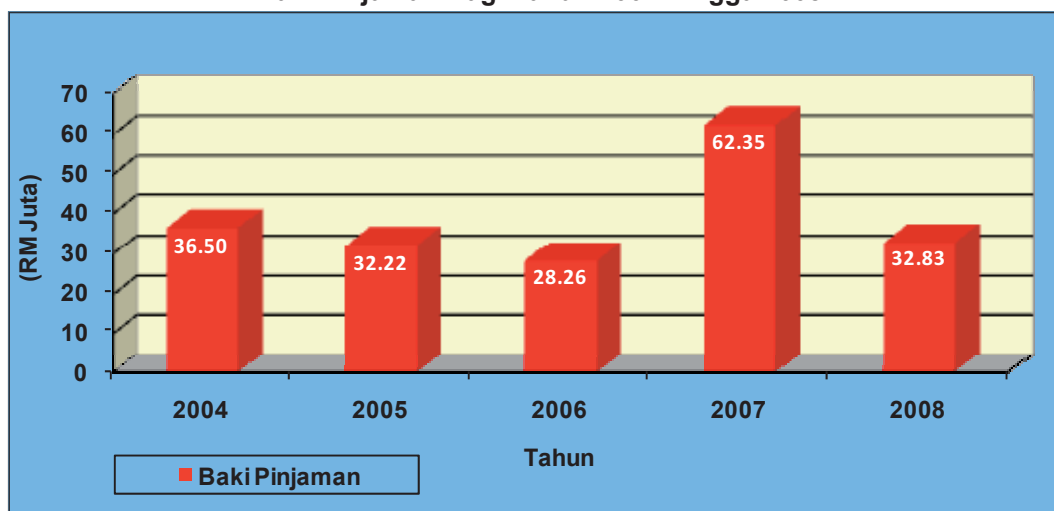
4.5.4 Baki pinjaman bagi tahun 2004 hingga 2008 adalah seperti di **Jadual 4.17** dan **Carta 4.5**.

Jadual 4.17
Baki Pinjaman Bagi Tahun 2004 Hingga 2008

Bil.	Pinjaman	Tahun				
		2004 (RM Juta)	2005 (RM Juta)	2006 (RM Juta)	2007 (RM Juta)	2008 (RM Juta)
1.	Rancangan Bekalan Air	26.55	24.49	20.80	54.89	25.37
2.	Perumahan Awam Kos Rendah	8.01	5.79	5.52	5.52	5.52
3.	Perbadanan Kemajuan Negeri Kedah	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
4.	Pelbagai	1.94	1.94	1.94	1.94	1.94
Jumlah		36.50	32.22	28.26	62.35	32.83

Sumber: *Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Kedah*

Carta 4.5
Baki Pinjaman Bagi Tahun 2004 Hingga 2008

Sumber: *Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Kedah*

4.6 AKAUN AMANAH DISATUKAN

Akaun Amanah Disatukan terdiri daripada Kumpulan Wang Amanah Kerajaan, Kumpulan Wang Amanah Awam dan Wang Deposit. Baki Akaun Amanah Disatukan pada tahun 2008 berjumlah RM477.70 juta meningkat sejumlah RM30.62 juta atau 6.8% berbanding RM447.08 juta pada tahun 2007.

4.6.1 Kumpulan Wang Amanah Kerajaan

Kumpulan Wang Amanah Kerajaan ditubuhkan mengikut Seksyen 10 Akta Acara Kewangan 1957 dan hanya boleh digunakan mengikut tujuan ianya ditubuhkan. Pada tahun 2008, baki defisit Kumpulan Wang Amanah Kerajaan meningkat sejumlah RM50.29 juta atau 26.1% menjadi RM243.17 juta berbanding baki defisit pada tahun 2007 berjumlah RM192.88 juta. Peningkatan defisit ini adalah disebabkan penurunan sejumlah RM39.29 juta dalam Kumpulan Wang Pembangunan dan sejumlah RM31.43 juta dalam Pelbagai Kumpulan Wang Amanah Kerajaan. Manakala baki Kumpulan Wang Bekalan Air meningkat sejumlah RM20.43 juta.

a) Kumpulan Wang Pembangunan

Kumpulan Wang Pembangunan diwujudkan mengikut Akta Kumpulan Wang Pembangunan 1966. Ianya digunakan untuk mengaun terimaan dan bayaran pembangunan seperti yang diperuntukkan oleh Akta berkenaan. Terimaan yang diperakaunkan ke Kumpulan Wang ini terdiri daripada sumber Negeri iaitu Bayaran Balik Pinjaman dari Agensi Kerajaan Negeri, Sewa Rumah Awam Kos Rendah dan Sumbangan Kumpulan Wang Negeri. Selain daripada sumber Negeri, Kerajaan Negeri juga menerima sumber daripada Kerajaan Persekutuan seperti pindahan dari Akaun Pinjaman Disatukan, Pemberian Pertambahan Hasil, Pemberian Tahap Pembangunan, Ekonomi Dan Kesejahteraan Hidup dan pindahan dari Kumpulan Wang Penyelenggaraan Jalan Negeri. Perbelanjaan dari Kumpulan Wang ini boleh dibuat tertakluk kepada maksud yang ditetapkan oleh Akta Kumpulan Wang ini sahaja.

i) Kumpulan Wang Pembangunan

Baki defisit terkumpul Kumpulan Wang Pembangunan meningkat sejumlah RM39.29 juta atau 7.6% menjadi RM555.65 juta pada tahun 2008 berbanding RM516.36 juta pada akhir tahun 2007. Baki defisit ini berlaku kerana terimaan sebenar hanya berjumlah RM194.53 juta berbanding bayaran sebenar berjumlah RM233.82 juta. Kumpulan Wang Pembangunan bagi tahun 2008 berbanding tahun 2007 adalah seperti di **Jadual 4.18**.

Jadual 4.18
Kumpulan Wang Pembangunan Pada Tahun 2008 Berbanding 2007

Perkara	Tahun		Peningkatan/ (Penurunan)	
	2007 (RM Juta)	2008 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
Baki Pada 1 Januari	(485.66)	(516.36)	(30.70)	(6.3)
Terimaan	197.77	194.53	(3.24)	(1.6)
Bayaran	228.47	233.82	5.35	2.3
Defisit	(30.70)	(39.29)	(8.59)	(27.9)
Baki Pada 31 Disember	(516.36)	(555.65)	(39.29)	(7.6)

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Kedah

ii) Prestasi Perbelanjaan Sebenar Kumpulan Wang Pembangunan Berbanding Peruntukan Diterima Pada Tahun 2008

Prestasi perbelanjaan Kumpulan Wang Pembangunan pada tahun 2008 berjumlah RM233.82 juta atau 84.2% daripada jumlah peruntukan yang diluluskan berjumlah RM277.64 juta. Semua peruntukan yang diluluskan ini telah diterima oleh semua Jabatan berkenaan melalui waran yang dikeluarkan. Peratus perbelanjaan di peringkat Jabatan adalah di antara 10.3% hingga 99.4% seperti di **Jadual 4.19**.

Jadual 4.19
Prestasi Perbelanjaan Pembangunan Tahun 2008

Bil.	Jabatan	Peruntukan diluluskan (RM Juta)	Perbelanjaan (RM Juta)	Perbelanjaan (%)
1.	Pejabat Setiausaha Kerajaan	156.59	144.00	92.0
2.	Pejabat Kewangan Dan Perbendaharaan Negeri	25.00	2.58	10.3
3.	Jabatan Kerja Raya	60.80	60.44	99.4
4.	Jabatan Pertanian	10.50	7.20	68.6
5.	Jabatan Perkhidmatan Veterinar	4.50	2.61	58.0
6.	Jabatan Pengairan dan Saliran	12.75	11.20	87.8
7.	Jabatan Perhutanan	7.50	5.79	77.2
Jumlah		277.64	233.82	84.2

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Kedah

Jabatan Kerja Raya telah mencatatkan prestasi perbelanjaan sehingga 99.4% kerana telah membelanjakan sejumlah RM60.44 juta daripada keseluruhan peruntukan yang diluluskan berjumlah RM60.80 juta bagi sembilan projek. Berdasarkan maklum balas Jabatan, semua projek ini telah siap dilaksanakan.

iii) Analisis Peningkatan Dan Penurunan Perbelanjaan Kumpulan Wang Pembangunan

Analisis Audit terhadap perbelanjaan Kumpulan Wang Pembangunan pada tahun 2008 berbanding tahun 2007 selanjutnya mendapati empat butiran perbelanjaan telah menunjukkan peningkatan dan penurunan yang ketara seperti di **Jadual 4.20**.

Jadual 4.20
Peningkatan/ Penurunan Perbelanjaan Yang Ketara Kumpulan Wang Pembangunan
Pada Tahun 2008 Berbanding 2007

Bil.	Butiran Perbelanjaan	Tahun		Peningkatan/ (Penurunan)		Punca
		2007 (RM Juta)	2008 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)	
1.	Projek Khas Negeri	4.34	24.19	19.85	457.4	Mendapat tambahan dari pindah peruntukan bagi projek-projek seperti berikut sempena Sambutan Perayaan Jubli Emas KDYMM Tuanku Sultan Kedah: i) Taman Jubli Emas ii) Naik taraf Bangunan Kelab Kedah DiRaja iii) Projek Pintu Gerbang Jubli Emas.
2.	Perbadanan Kemajuan Negeri Kedah	10.50	0.00	(10.50)	(100.0)	Peruntukan pinjaman tahun semasa daripada Kementerian Pembangunan Usahawan Dan Koperasi berjumlah RM11.50 juta tidak diterima.
3.	Pengambilan Balik Tanah	10.48	0.46	(10.02)	(95.6)	Bayaran pampasan tanah di Jalan Suka Menanti ditangguhkan ke tahun 2009.
4.	Pembangunan Kemudahan Sukan	1.61	0.02	(1.59)	(98.8)	Projek melibatkan kerja-kerja kecil dan penyelenggaraan prasarana sukan ditangguhkan. Ini melibatkan naik taraf Stadium Sultan Abdul Halim dan <i>scoreboards</i> , gelanggang hoki dan padang <i>lawn bowl</i> .
Jumlah		26.93	24.67	(2.26)	(8.4)	

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Kedah

b) Kumpulan Wang Bekalan Air

Kumpulan Wang ini ditubuhkan di bawah Seksyen 3(1) Akta Kumpulan Wang Bekalan Air (Akta 230) dan tertakluk kepada peraturan mengikut Enakmen Bekalan Air Tahun 1990. Sumber kewangan Kumpulan Wang ini terdiri daripada pindahan dari Akaun Pinjaman Disatukan, hasil air, pemberian daripada Kerajaan Negeri dan Persekutuan dan pelbagai terimaan. Pada tahun 2008, baki Kumpulan Wang ini berjumlah RM144.91 juta berbanding RM124.48 juta pada tahun 2007 meningkat sejumlah RM20.43 juta atau

16.4%. Ini disebabkan pada tahun 2008, Kumpulan Wang ini menerima pindahan dari Akaun Pinjaman Disatukan berjumlah RM144.66 juta dan hasil bekalan air berjumlah RM194.77 juta seperti di **Jadual 4.21**.

Jadual 4.21
Kumpulan Wang Bekalan Air Pada Tahun 2008 Berbanding 2007

Perkara	Tahun		Peningkatan/ (Penurunan)	
	2007 (RM Juta)	2008 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
Baki Pada 1 Januari	124.57	124.48	(0.09)	(0.1)
Terimaan	268.63	339.43	70.80	26.4
Bayaran	268.72	319.00	50.28	18.7
Lebih/(Defisit)	(0.09)	20.43	20.52	22,800.0
Baki Pada 31 Disember	124.48	144.91	20.43	16.4

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Kedah

i) Analisis Peningkatan Dan Penurunan Perbelanjaan Kumpulan Wang Bekalan Air

Analisis Audit terhadap perbelanjaan pada tahun 2008 berbanding tahun 2007 selanjutnya mendapati enam butiran perbelanjaan telah menunjukkan peningkatan dan penurunan yang ketara seperti di **Jadual 4.22**.

Jadual 4.22
Peningkatan/Penurunan Perbelanjaan Yang Ketara Bagi Kumpulan Wang Bekalan Air Pada Tahun 2008 Berbanding 2007

Bil.	Butiran Perbelanjaan	Tahun		Peningkatan/ (Penurunan)		Punca
		2007 (RM Juta)	2008 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)	
1.	Bekalan Air Sik	6.32	15.67	9.35	147.9	Bayaran interim projek ke-13 berjumlah RM18.63 juta.
2.	Bina/Pasang Kolam Takungan Dan Paip Utama Kuala Muda	7.00	33.00	26.00	371.4	Bayaran interim projek sehingga ke-9 berjumlah RM24.54 juta.
3.	Bina/Pasang Kolam Takungan Dan Paip Utama Kulim/ Bandar Baharu	1.19	16.82	15.63	1,313.4	Bayaran interim sehingga ke-8 bagi dua projek kecil berjumlah RM10.64 juta.
4.	Bina/Pasang Kolam Takungan Dan Paip Utama Baling	0.89	1.68	0.79	88.8	Bayaran interim projek ke-13 berjumlah RM1.17 juta.
5.	Bekalan Air Padang Terap	51.22	20.73	(30.49)	(59.5)	Projek sedang dilaksanakan.
6.	Bekalan Air Kulim Peringkat III Meningkatkan Loji / Tangki/Paip Kulim Peringkat III	14.22	5.48	(8.74)	(61.5)	Projek siap dilaksanakan dan telah diserahkan.
Jumlah		80.84	93.38	12.54	15.5	

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Kedah

c) Pelbagai Kumpulan Wang Amanah Kerajaan

Kumpulan Wang ini terdiri daripada Akaun Penyelesaian, Akaun Perniagaan, Akaun Pinjaman, Kumpulan Wang Luar Jangka dan Pelbagai Kumpulan Wang. Penurunan baki Pelbagai Kumpulan Wang Amanah Kerajaan pada tahun 2008 berbanding tahun 2007 adalah seperti di **Jadual 4.23**.

Jadual 4.23
Pelbagai Kumpulan Wang Amanah Kerajaan
Pada Tahun 2008 Berbanding 2007

Perkara	Tahun		Penurunan	
	2007 (RM Juta)	2008 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
Baki Pada 1 Januari	159.82	199.00	39.18	24.5
Terimaan	1,394.98	1,526.94	131.96	9.5
Bayaran	1,355.80	1,558.37	202.57	14.9
Baki Pada 31 Disember	199.00	167.57	31.43	15.8

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Kedah

i) Akaun Kena Bayar

Akaun ini diwujudkan bagi menyelesaikan tanggungan Kerajaan Negeri terhadap perbelanjaan tahun semasa yang telah disempurnakan tetapi pembayaran belum sempat dilakukan pada akhir tahun 2008. Semua pembayaran perbelanjaan di bawah Akaun Kena Bayar ini perlu dijelaskan pada awal tahun berikutnya. Mengikut Penyata Kewangan tahun 2008, baki Akaun Kena Bayar berjumlah RM118.88 juta. Baki tersebut telah berkurang sejumlah RM18.80 juta atau 13.7% berbanding RM137.68 juta pada tahun 2007. Analisis Audit mendapati enam Jabatan mengalami penurunan yang ketara iaitu Pejabat Pengarah Pengarah Tanah Dan Galian, Jabatan Pertanian, Jabatan Perhutanan, Jabatan Perkhidmatan Veterinar, Pejabat Menteri Besar Dan Setiausaha Kerajaan serta Pejabat Daerah Dan Tanah Bandar Baharu. Penurunan ini disebabkan berkurangnya bil diterima selepas penutupan akaun untuk dibayar di bawah Akaun Kena Bayar. Penurunan yang ketara dalam Akaun Kena Bayar bagi tahun 2008 berbanding tahun 2007 mengikut Jabatan adalah seperti di **Jadual 4.24**.

Jadual 4.24
Penurunan Yang Ketara Dalam Akaun Kena Bayar Mengikut Jabatan
Pada Tahun 2008 Berbanding 2007

Bil.	Jabatan/Pejabat	Tahun		Penurunan	
		2007 (RM Juta)	2008 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
1.	Pejabat Pengarah Tanah Dan Galian	4.08	0.08	4.00	98.0
2.	Jabatan Pertanian	4.35	0.99	3.36	77.2
3.	Jabatan Perhutanan	3.04	1.51	1.53	50.3
4.	Jabatan Perkhidmatan Veterinar	2.34	0.42	1.92	82.1
5.	Pejabat Menteri Besar Dan Setiausaha Kerajaan	60.63	26.69	33.94	56.0
6.	Pejabat Daerah Dan Tanah Bandar Baharu	0.31	0.05	0.26	83.9

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Kedah

4.6.2 Kumpulan Wang Amanah Awam

Kumpulan Wang Amanah Awam mengaakun semua terimaan dan bayaran Akaun Amanah yang ditubuhkan di bawah Seksyen 9 Akta Prosedur Kewangan 1957. Baki 40 akaun di Kumpulan Wang Amanah Awam pada akhir tahun 2008 berjumlah RM511.83 juta berbanding RM450.21 juta pada akhir tahun 2007 iaitu meningkat sejumlah RM61.62 juta atau 13.7%. Peningkatan ini adalah disebabkan baki 12 akaun meningkat sejumlah RM86.79 juta manakala 18 akaun mengalami penurunan sejumlah RM25.17 juta. Selain itu baki 10 akaun tidak berubah.

Analisis Audit juga mendapati tujuh Akaun Amanah Awam tidak aktif kerana tiada urusan niaga dibuat sepanjang tempoh enam tahun dari tahun 2003 hingga 2008. Akaun amanah yang tidak aktif ini perlu ditutup sekiranya telah mencapai tujuan atau tidak diperlukan lagi. Akaun-akaun Amanah ini adalah seperti di **Jadual 4.25**.

Jadual 4.25
Akaun Amanah Tidak Aktif Sehingga 31 Disember 2008

Bil.	Akaun Amanah	Baki Pada 31 Disember 2008 (RM)	Tahun Diwujudkan	Tempoh Tidak Aktif (Tahun)
1.	Pelancongan Negeri	11,274	1971	2003
2.	Jawatankuasa Pendukung Askar Wataniah	1,031	2002	2003
3.	Hafaz Al-Quran	61	2004	2004
4.	Tabung Pendidikan Negeri	5,952	2003	2005
5.	Tangga Kenari	8,035	1997	2006
6.	Perisytiharan Bandaraya Alor Star	5,000	2003	2006
7.	Kedah Maju 2010	2,522	2003	2007
Jumlah		33,875		

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Kedah

Penyata Penerimaan Dan Pembayaran Kumpulan Wang Amanah Awam berserta dokumen sokongan yang berkaitan telah dikemukakan kepada Jabatan Audit Negara kecuali tiga Akaun Amanah seperti di **Jadual 4.26**.

Jadual 4.26
Penyata Penerimaan Dan Pembayaran Tahun 2008
Kumpulan Wang Amanah Awam Yang Tidak Dikemukakan
Setakat 31 Mei 2009

Bil.	Akaun Amanah	Baki Pada 31 Disember 2008 (RM)
1.	Program Perumahan Rakyat Termiskin	2,200,293
2.	Pelancongan Negeri	11,274
3.	Lot Tepi Perumahan Awam Kos Rendah	12,089
Jumlah		2,223,656

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Kedah

a) Kumpulan Wang Amanah Penyelenggaraan Jalan

Kumpulan Wang Amanah ini ditubuhkan mengikut Seksyen 9 (3) Akta Prosedur Kewangan 1957 bagi tujuan membiayai penyelenggaraan jalan raya yang dilaksanakan oleh Jabatan Kerja Raya. Mengikut Penyata Kewangan Kerajaan Negeri, baki Kumpulan Wang Amanah Penyelenggaraan Jalan pada tahun 2008 berjumlah RM462.62 juta berbanding RM380.69 juta pada tahun 2007. Pertambahan berjumlah RM81.93 juta ini adalah disebabkan pemberian Kerajaan Persekutuan berjumlah RM126.29 juta berbanding bayaran semasa berjumlah RM44.36 juta. Kumpulan Wang Amanah Penyelenggaraan Jalan pada tahun 2008 berbanding tahun 2007 adalah seperti di **Jadual 4.27**.

Jadual 4.27
Kumpulan Wang Amanah Penyelenggaraan Jalan
Pada Tahun 2008 Berbanding 2007

Butiran	Tahun		Peningkatan	
	2007 (RM Juta)	2008 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
Baki Pada 1 Januari	316.55	380.69	64.14	20.3
Terimaan	106.08	126.29	20.21	19.1
Bayaran	41.94	44.36	2.42	5.8
Lebihan	64.14	81.93	17.79	27.7
Baki Pada 31 Disember	380.69	462.62	81.93	21.5

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Kedah

4.6.3 Wang Deposit

Akaun Wang Deposit merupakan wang yang diterima bagi sesuatu maksud di bawah undang-undang tertentu dan perlu dibayar balik apabila maksud tersebut telah dicapai. Baki 54 Akaun Deposit pada akhir tahun 2008 berjumlah RM209.04 juta telah meningkat sejumlah RM19.29 juta atau 10.2% berbanding tahun 2007 berjumlah RM189.75 juta. Analisis Audit mendapati peningkatan deposit paling ketara adalah Pejabat Daerah dan Tanah Yan berjumlah RM3.65 juta pada tahun 2008 berbanding RM0.07 juta pada tahun 2007. Akaun Wang Deposit bagi tahun 2004 hingga 2008 adalah seperti di **Jadual 4.28**.

Jadual 4.28
Akaun Wang Deposit Bagi Tahun 2004 Hingga 2008

Butiran	Tahun				
	2004 (RM Juta)	2005 (RM Juta)	2006 (RM Juta)	2007 (RM Juta)	2008 (RM Juta)
Baki Pada 1 Januari	134.85	207.91	177.05	244.53	189.75
Terimaan	100.81	36.02	196.86	108.92	57.98
Bayaran	27.75	66.88	129.38	163.70	38.69
Baki Pada 31 Disember	207.91	177.05	244.53	189.75	209.04

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Kedah

4.7 PENERIMAAN DAN PEMBAYARAN WANG TUNAI

4.7.1 Semua penerimaan dan pembayaran wang tunai Kerajaan Negeri ditunjukkan dalam penyata ini. Terimaan wang tunai adalah terdiri daripada terimaan hasil, terimaan pinjaman daripada Kerajaan Persekutuan dan terimaan modal. Manakala bayaran wang tunai terdiri daripada bayaran perbelanjaan mengurus dan pembangunan, perbelanjaan modal dan bayaran balik pinjaman. Pada tahun 2008, Kerajaan Negeri telah mengalami pengurangan wang tunai sejumlah RM23.72 juta berikutan jumlah bayaran melebihi jumlah terimaan.

4.7.2 Terimaan Kerajaan Negeri pada tahun 2008 adalah berjumlah RM2.67 bilion. Komponen terbesar daripada jumlah terimaan ini adalah terimaan modal yang berjumlah RM2.14 bilion atau 80.1%. Komponen lain iaitu terimaan hasil berjumlah RM357.95 juta atau 13.4% dan terimaan pinjaman berjumlah RM165.13 juta atau 6.2%. Terimaan hasil menurun sejumlah RM3.26 juta atau 0.9% menjadi RM357.95 juta pada tahun 2008 berbanding RM361.21 juta pada tahun 2007. Terimaan daripada wang pinjaman Kerajaan Persekutuan turut menurun sejumlah RM4.95 juta atau 2.9% menjadi RM165.13 juta pada tahun 2008 berbanding RM170.08 juta pada tahun 2007. Terimaan modal juga telah

menurun sejumlah RM59.20 juta atau 2.7% kepada RM2.14 bilion pada tahun 2008 berbanding RM2.20 bilion pada tahun 2007.

4.7.3 Bayaran Kerajaan Negeri pada tahun 2008 pula adalah sejumlah RM2.69 bilion. Komponen terbesar daripada jumlah bayaran ini adalah bayaran amanah dan perbelanjaan pembangunan masing-masing berjumlah RM1.71 bilion atau 63.5% dan RM552.82 juta atau 20.6%. Selain itu, bayaran bagi perbelanjaan mengurus pula berjumlah RM427.76 juta atau 15.9%. Bayaran amanah dan perbelanjaan pembangunan masing-masing menurun sejumlah RM68.49 juta atau 3.9% dan RM64.10 juta atau 13.1% menjadi RM1.71 bilion dan RM552.82 juta pada tahun 2008 berbanding RM1.78 bilion dan RM488.72 juta pada tahun 2007. Bayaran untuk perbelanjaan mengurus dan bayaran balik pinjaman masing-masing menurun sejumlah RM0.57 juta atau 0.1% kepada RM427.76 juta pada tahun 2008 berbanding RM428.33 juta pada tahun 2007. Tiada bayaran balik pinjaman dan perbelanjaan modal dibuat pada tahun 2008 berbanding pada tahun 2007 masing-masing berjumlah RM25 juta dan RM8.48 juta.

4.7.4 Penerimaan dan pembayaran wang tunai pada tahun 2008 berbanding tahun 2007 adalah seperti di **Jadual 4.29**.

Jadual 4.29
Penerimaan Dan Pembayaran Wang Tunai
Pada Tahun 2008 Berbanding 2007

Bil.	Butiran	Tahun		Peningkatan/ (Penurunan)	
		2007 (RM Juta)	2008 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
1.	Terimaan:	2,733.06	2,665.65	(67.41)	(2.5)
	<i>Hasil</i>	361.21	357.95	(3.26)	(0.9)
	<i>Pinjaman</i>	170.08	165.13	(4.95)	(2.9)
	<i>Terimaan Modal</i>	2,201.77	2,142.57	(59.20)	(2.7)
2.	Bayaran:	2,727.81	2,689.37	(38.44)	(1.4)
	<i>Perbelanjaan Mengurus</i>	428.33	427.76	(0.57)	(0.1)
	<i>Perbelanjaan Pembangunan*</i>	488.72	552.82	(64.10)	(13.1)
	<i>Perbelanjaan Modal</i>	25.0	-	(25.0)	(100.0)
	<i>Bayaran Balik Pinjaman</i>	8.48	-	(8.48)	(100.0)
	<i>Bayaran Amanah</i>	1,777.28	1,708.79	(68.49)	(3.8)
Tambahan/(Kurangan) Wang Tunai		5.25	(23.72)	(28.97)	(551.8)

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Kedah

Nota: * Termasuk Perbelanjaan Pembangunan Bekalan Air

4.8 AKAUN MEMORANDUM

4.8.1 Pinjaman Boleh Dituntut

Pinjaman Boleh Dituntut merupakan pinjaman yang diberi oleh Kerajaan Negeri kepada Badan-badan Berkanun Negeri dan Pihak Berkuasa Tempatan. Sumber pinjaman ini diperolehi oleh Kerajaan Negeri menerusi pinjaman daripada Kerajaan Persekutuan. Sehingga tahun 2008, Agensi Kerajaan Negeri yang menerima pinjaman daripada Kerajaan Negeri adalah Perbadanan Kemajuan Negeri Kedah (PKNK) dan Majlis Bandaraya Alor Star (MBAS). Baki Pinjaman Boleh Dituntut kedua-dua Agensi ini sehingga akhir tahun 2008 berjumlah RM254.77 juta berbanding RM263.90 juta pada tahun 2007. Penurunan ini disebabkan tiada pinjaman baru Kerajaan Negeri kepada Agensi dan bayaran balik

pinjaman berjumlah RM9.13 juta. Pinjaman Boleh Dituntut Kerajaan Negeri bagi tahun 2008 berbanding tahun 2007 adalah seperti di **Jadual 4.30**.

Jadual 4.30
Pinjaman Boleh Dituntut Kerajaan Negeri Pada Tahun 2008 Berbanding 2007

Bil.	Agensi	Tahun		Penurunan	
		2007 (RM Juta)	2008 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
1.	Perbadanan Kemajuan Negeri Kedah	263.12	253.99	9.13	3.5
2.	Majlis Bandaraya Alor Star	0.78	0.78	-	-
Jumlah		263.90	254.77	9.13	3.5

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Kedah

Baki pinjaman boleh dituntut bagi tahun 2004 hingga 2008 adalah seperti di **Jadual 4.31**.

Jadual 4.31
Baki Pinjaman Boleh Dituntut Bagi Tahun 2004 Hingga 2008

Bil.	Agensi	Tahun				
		2004 (RM Juta)	2005 (RM Juta)	2006 (RM Juta)	2007 (RM Juta)	2008 (RM Juta)
1.	Perbadanan Kemajuan Negeri Kedah	215.57	206.13	261.10	263.12	253.99
2.	Majlis Bandaraya Alor Star	0.8	0.78	0.78	0.78	0.78
Baki Pinjaman Boleh Dituntut Pada 31 Disember		216.35	206.91	261.88	263.90	254.77

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Kedah

a) Bayaran Balik Pinjaman Oleh Agensi

Pada tahun 2008, hanya satu daripada dua Agensi membuat bayaran balik berjumlah RM11.38 juta yang terdiri daripada bayaran pokok dan faedah masing-masing berjumlah RM9.13 juta dan RM2.25 juta berbanding sejumlah RM9.90 juta pada tahun 2007 iaitu bayaran pokok berjumlah RM8.48 juta dan faedah sejumlah RM1.42 juta. Tunggakan bayaran balik pinjaman bagaimanapun berkurangan sejumlah RM3.88 juta atau 2.6% menjadi RM146.54 juta berbanding RM150.42 juta pada akhir tahun 2007. Kedudukan tunggakan ansuran bayaran balik pinjaman oleh Agensi kepada Kerajaan Negeri adalah seperti di **Jadual 4.32**.

Jadual 4.32
Tunggakan Bayaran Balik Pinjaman Pada Tahun 2008

Bil.	Agensi	Bil.	Baki Pada 1 Januari 2008 (RM Juta)	Anuiti 2008 (RM Juta)	Jumlah Bayaran Balik Sepatutnya (RM Juta)	Bayaran Diterima (RM Juta)	Baki Pada 31 Disember 2008 (RM Juta)
1.	Perbadanan Kemajuan Negeri Kedah	13	149.81	7.50	157.31	11.38	145.93
2.	Majlis Bandaraya Alor Star	1	0.61	0	0.61	0	0.61
Jumlah		14	150.42	7.50	157.92	11.38	146.54

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Kedah

4.8.2 Pelaburan

Pada akhir tahun 2008, pelaburan berjumlah RM29 juta terdiri daripada pelaburan di Syarikat Samak Aquaculture Sdn. Bhd. berjumlah RM26 juta, Permodalan Kedah Berhad berjumlah RM2.50 juta dan Institut Pengurusan Kedah berjumlah RM0.50 juta. Tiada dividen

dan pulangan diterima pada tahun 2008. Analisis Audit menunjukkan pelaburan ini tidak berubah sejak tahun 2002.

4.8.3 Tunggakan Hasil

Pada akhir tahun 2008, tunggakan hasil negeri berjumlah RM194.47 juta iaitu meningkat sejumlah RM11.75 juta atau 6.4% berbanding tunggakan pada tahun 2007 yang berjumlah RM182.72 juta. Hanya 33 daripada 53 pemungut hasil telah mengemukakan Penyata Tunggakan Hasil yang berakhir pada 31 Disember 2008. Tunggakan hasil mengikut butiran hasil pada tahun 2008 berbanding tahun 2007 adalah seperti di **Jadual 4.33**.

Jadual 4.33
Tunggakan Hasil Pada Tahun 2008 Berbanding 2007

Bil.	Jenis Hasil	Tahun		Peningkatan	
		2007 (RM Juta)	2008 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
1.	Cukai Tanah	95.71	98.29	2.58	2.7
2.	Air	67.67	74.18	6.51	9.6
3.	Sewa Rumah Awam	19.34	22.00	2.66	13.8
Jumlah		182.72	194.47	11.75	6.4

Sumber: Penyata Tunggakan Hasil Jabatan Negeri

Sejumlah RM98.29 juta atau 50.5% dari tunggakan hasil adalah merupakan tunggakan cukai tanah. Tunggakan cukai tanah ini telah meningkat sejumlah RM2.58 juta menjadi RM98.29 juta pada tahun 2008 berbanding sejumlah RM95.71 juta pada tahun 2007. Butiran tunggakan cukai tanah semasa berbanding tahun lepas adalah seperti di **Jadual 4.34**.

Jadual 4.34
Tunggakan Cukai Tanah Mengikut Pejabat Tanah
Pada Tahun 2008 Berbanding 2007

Bil.	Pejabat Tanah	Tahun		Peningkatan/ (Penurunan)	
		2007 (RM Juta)	2008 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
1.	Kubang Pasu	19.24	25.10	5.86	30.5
2.	Langkawi	8.98	14.08	5.10	56.8
3.	Kulim	15.12	16.84	1.72	11.4
4.	Bandar Baharu	0.38	1.98	1.60	421.1
5.	Pokok Sena	0.34	0.20	(0.14)	(41.2)
6.	Yan	0.55	0.37	(0.18)	(32.7)
7.	Baling	3.20	2.94	(0.26)	(8.1)
8.	Pendang	3.18	2.31	(0.87)	(27.4)
9.	Sik	1.88	0.76	(1.12)	(59.6)
10.	Padang Terap	5.50	3.94	(1.56)	(28.4)
11.	Kota Setar	2.94	0.53	(2.41)	(82.0)
12.	Kuala Muda	34.40	29.24	(5.16)	(15.0)
Jumlah		95.71	98.29	2.58	2.7

Sumber: Penyata Tunggakan Hasil Jabatan Negeri

Penyata Tunggakan Hasil menunjukkan empat Pejabat Tanah mencatat peningkatan tunggakan hasil manakala lapan lagi Pejabat Tanah mencatat penurunan tunggakan hasil. Pejabat Tanah Kubang Pasu menunjukkan peningkatan tunggakan hasil tertinggi berjumlah RM5.86 juta atau 30.5% menjadi RM25.10 juta pada tahun 2008 berbanding RM19.24 juta pada tahun 2007. Pejabat Tanah Kuala Muda pula mengalami penurunan tunggakan cukai

tanah yang ketara berjumlah RM5.16 juta atau 15% menjadi RM29.24 juta berbanding RM34.40 juta pada tahun 2007.

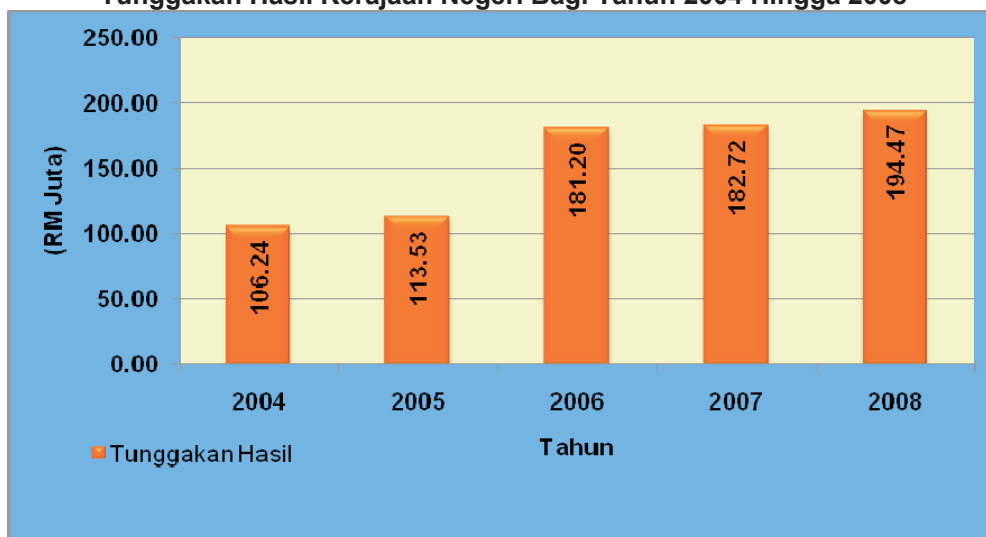
Tunggakan hasil air meningkat sejumlah RM6.51 juta atau 9.6% daripada RM67.67 juta pada tahun 2007 kepada RM74.18 juta pada tahun 2008. Peningkatan ini disebabkan peningkatan tunggakan pada tahun 2008 yang berjumlah RM2.92 juta, tunggakan melebihi 12 bulan berjumlah RM2.28 juta dan tunggakan yang belum dilaraskan mengikut daerah berjumlah RM1.31 juta. Tunggakan hasil Negeri Kedah bagi tempoh lima tahun adalah seperti di **Jadual 4.35** dan **Carta 4.6**.

Jadual 4.35
Tunggakan Hasil Bagi Tahun 2004 Hingga 2008

Tahun	Cukai Tanah (RM Juta)	Air (RM Juta)	Sewa Rumah Awam (RM Juta)	Jumlah (RM Juta)
2004	31.27	57.59	17.38	106.24
2005	35.29	60.02	18.22	113.53
2006	82.93	80.04	18.23	181.20
2007	95.71	67.67	19.34	182.72
2008	98.29	74.18	22.00	194.47

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Kedah

Carta 4.6
Tunggakan Hasil Kerajaan Negeri Bagi Tahun 2004 Hingga 2008

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Kedah

4.8.4 Hutang Awam

Kerajaan Negeri dari semasa ke semasa menerima pinjaman daripada Kerajaan Persekutuan bagi membiayai projek pembangunannya dan bagi tahun 2008 sejumlah RM165.13 juta telah diterima untuk dua projek pembangunan iaitu Rancangan Bekalan Air dan Pelbagai. Pada akhir tahun 2008, baki Hutang Awam berjumlah RM2.25 bilion berbanding RM2.10 bilion pada tahun 2007 iaitu meningkat sejumlah RM157.93 juta atau 7.5%. Peningkatan baki hutang Kerajaan Negeri pada tahun 2008 berbanding tahun 2007 adalah seperti di **Jadual 4.36**.

Jadual 4.36
Baki Hutang Awam Kerajaan Negeri Pada Tahun 2008 Berbanding 2007

Bil.	Pinjaman	Tahun		Peningkatan		Punca Peningkatan
		2007 (RM Juta)	2008 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)	
1.	Rancangan Bekalan Air	1,548.68	1,663.07	114.39	7.4	Pinjaman diterima berjumlah RM115.13 juta dan hapus kira pinjaman Bekalan Air Luar Bandar tahun 1993 berjumlah RM0.74 juta.
2.	Perumahan Awam Kos Rendah	152.75	152.75	-	-	-
3.	Perbadanan Kemajuan Negeri Kedah	263.13	263.13	-	-	-
4.	Pelbagai	131.00	174.54	43.54	33.2	Pinjaman diterima bagi Projek Membina Balai Penghadapan Dan Dewan Santapan Istana Anak Bukit berjumlah RM50 juta dan hapus kira pinjaman Projek Pembinaan Dewan Undangan Negeri tahun 1993 berjumlah RM6.45 juta.
Jumlah		2,095.56	2,253.49	157.93	7.5	

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Kedah

a) Hutang Awam Kerajaan Negeri Bagi Tempoh Lima Tahun

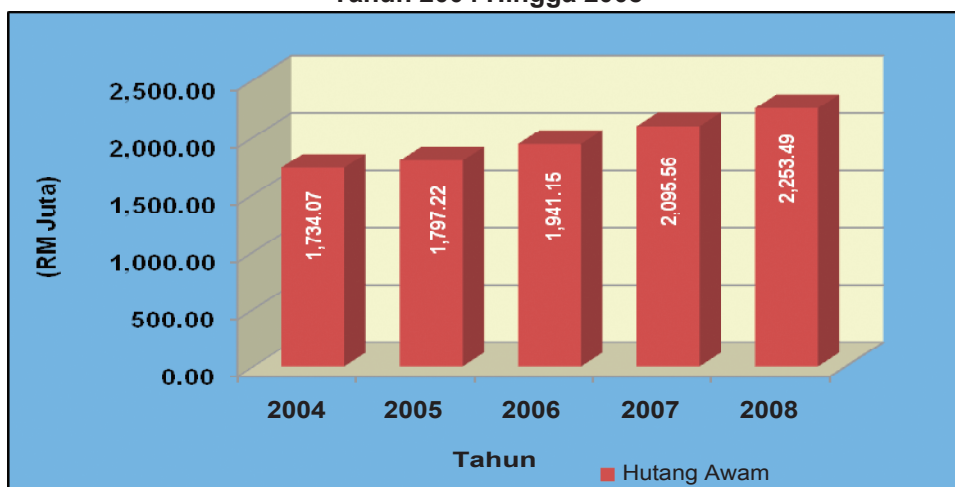
Hutang Awam Kerajaan Negeri bagi tempoh lima tahun iaitu bagi tahun 2004 hingga 2008 adalah seperti di **Jadual 4.37** dan **Carta 4.7**.

Jadual 4.37
Hutang Awam Kerajaan Negeri Bagi Tahun 2004 Hingga 2008

Bil.	Pinjaman	Tahun				
		2004 (RM Juta)	2005 (RM Juta)	2006 (RM Juta)	2007 (RM Juta)	2008 (RM Juta)
1.	Rancangan Bekalan Air	1,241.56	1,321.52	1,416.30	1,548.68	1,663.07
2.	Perumahan Awam Kos Rendah	153.94	152.75	152.75	152.75	152.75
3.	Perbadanan Kemajuan Negeri Kedah	215.57	206.13	261.11	263.13	263.13
4.	Pelbagai	123.00	116.82	110.99	131.0	174.54
Jumlah		1,734.07	1,797.22	1,941.15	2,095.56	2,253.49

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Kedah

Carta 4.7
Hutang Awam Kerajaan Negeri Bagi
Tahun 2004 Hingga 2008

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Kedah

b) Bayaran Balik Pinjaman Oleh Kerajaan Negeri

Tunggakan bayaran balik terkumpul yang perlu dijelaskan sehingga 31 Disember 2008 berjumlah RM521.48 juta. Tiada bayaran balik pinjaman dibuat oleh Kerajaan Negeri kepada Kerajaan Persekutuan pada tahun 2008. Bagaimanapun, pada tahun 2008 Kerajaan Persekutuan telah menghapus kira pinjaman kepada Kerajaan Negeri berjumlah RM7.20 juta seperti di **Jadual 4.38**.

Jadual 4.38
Hapus Kira Pinjaman Dan Tunggakan Hutang Awam Pada Tahun 2008

Bil.	Pinjaman	Hapus Kira Pinjaman (RM Juta)	Tunggakan Hutang Awam (RM Juta)
1.	Rancangan Bekalan Air	0.74	274.02
2.	Perumahan Awam Kos Rendah	0	25.21
3.	Perbadanan Kemajuan Negeri Kedah	0	157.31
4.	Pelbagai	6.46	64.94
Jumlah		7.20	521.48

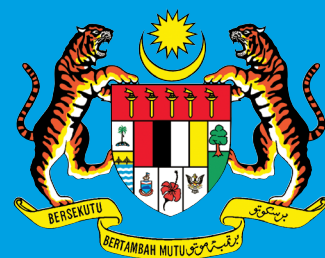
Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Kedah

4.9 RUMUSAN DAN SYOR AUDIT

4.9.1 Pada keseluruhannya, analisis Audit mendapati kedudukan kewangan Kerajaan Negeri Kedah adalah memuaskan. Perbelanjaan mengurus Kerajaan Negeri Kedah pada tahun 2008 menurun sejumlah RM0.57 juta atau 0.1% berbanding tahun 2007 sejumlah RM428.33 juta. Kerajaan Negeri telah berjaya melaksanakan dasar berjimat cermat pada tahun 2008. Bagaimanapun kedudukan Akaun Hasil Disatukan terus mengalami penurunan sejumlah RM69.81 juta atau 37.1% pada tahun 2008 berbanding sejumlah RM188.03 juta pada tahun 2007. Tunggakan hasil pada tahun 2008 berjumlah RM194.47 juta telah meningkat sejumlah RM11.75 juta atau 6.4% berbanding sejumlah RM182.72 juta pada tahun 2007. Kerajaan Negeri juga menanggung hutang kepada Kerajaan Persekutuan berjumlah RM2.25 bilion dan telah meningkat sejumlah RM157.93 juta atau 7.5% berbanding tahun 2007 berjumlah RM2.09 bilion. Manakala baki pinjaman boleh dituntut daripada Agensi Negeri berjumlah RM254.77 juta pada tahun 2008. Analisis Nisbah Semasa

pula menunjukkan kedudukan kecairan tunai Kerajaan Negeri adalah rendah untuk menampung jumlah tanggungan semasa.

4.9.2 Adalah disyorkan Kerajaan Negeri Kedah meneruskan usaha meningkatkan lebihan dana dengan berbelanja secara berhemat, menguruskan kutipan hasil dengan cekap dan membuat pelaburan jangka pendek yang menguntungkan. Tindakan agresif mengutip tunggakan hasil dan tunggakan hutang Agensi Negeri hendaklah diambil mengikut undang-undang dan peraturan.

BAHAGIAN III RANCANGAN PEMBANGUNAN KERAJAAN NEGERI

BAHAGIAN III

RANCANGAN PEMBANGUNAN KERAJAAN NEGERI

5. PENCAPAIAN PELAKSANAAN PROJEK PEMBANGUNAN RANCANGAN MALAYSIA KESEMBILAN

5.1 Rancangan Malaysia Kesembilan (RMKe-9) Negeri Kedah untuk tempoh lima tahun bermula pada tahun 2006. Rancangan ini digubal bagi menjelaskan strategi, program dan projek yang akan diperkenal dan dilaksanakan untuk mencapai objektif pembangunan Kedah. Ia adalah kesinambungan perancangan Kerajaan bagi membentuk sebuah negara yang maju dari segi ekonominya selain mempunyai pembangunan sosial yang seimbang, warga yang bersatu padu, berbudaya, berpekeriti mulia, berkemahiran, berfikiran maju dan berpandangan jauh.

5.2 Bagi menjayakan RMKe-9 siling peruntukan asal yang telah diluluskan oleh Kerajaan Negeri adalah berjumlah RM3.47 bilion. Bagaimanapun, pada tahun 2008 peruntukan RMKe-9 disemak semula menjadi berjumlah RM3.05 bilion. Peruntukan ini telah diagihkan kepada sembilan Jabatan/Pejabat. Pada tahun 2008, jumlah peruntukan yang diluluskan adalah RM450.14 juta. Tiga daripada sembilan Jabatan/Pejabat yang menerima peruntukan tertinggi dalam tahun 2008 adalah Jabatan Bekalan Air berjumlah RM172.50 juta, Pejabat Setiausaha Kerajaan berjumlah RM156.59 juta dan Jabatan Kerja Raya berjumlah RM60.80 juta. Sembilan Jabatan/Pejabat ini telah membelanjakan sejumlah RM383.36 juta atau 85.2% daripada RM450.14 juta anggaran perbelanjaan yang telah diluluskan dalam tahun 2008.

5.3 Secara keseluruhannya, pada akhir tahun 2008 hanya satu Pejabat telah mencapai prestasi perbelanjaan melebihi 50% iaitu Pejabat Setiausaha Kerajaan (52.4%) manakala lapan Jabatan/Pejabat lagi telah membelanjakan antara 14.2% hingga 46.8% daripada keseluruhan peruntukan. Sejumlah RM1.04 bilion atau 34.2% daripada RM3.05 bilion telah dibelanjakan oleh sembilan Jabatan/Pejabat setakat 31 Disember 2008. Prestasi perbelanjaan pembangunan di bawah RMKe-9 adalah seperti di **Jadual 5.1**.

Jadual 5.1
Prestasi Perbelanjaan Pembangunan Di Bawah RMKe-9 Sehingga 31 Disember 2008

Bil.	Jabatan/Pejabat	Peruntukan Yang Diluluskan RMKe-9 (Disemak) (RM Juta)	Perbelanjaan Sehingga 31 Disember 2008 (RM Juta)	Pencapaian (%)
1.	Pejabat Setiausaha Kerajaan	752.0	393.71	52.4
2.	Pejabat Kewangan Dan Perbendaharaan Negeri	135.0	19.22	14.2
3.	Jabatan Kerja Raya	1,082.70	182.15	16.8
4.	Jabatan Pertanian	76.50	26.75	35.0
5.	Jabatan Perkhidmatan Veterinar	54.83	8.79	16.0
6.	Jabatan Pengairan Dan Saliran	99.53	35.13	35.3
7.	Jabatan Perhutanan	81.30	17.13	21.1
8.	Jabatan Bekalan Air	768.90	359.52	46.8
9.	Pengarah Tanah Dan Galian	0.10	-	-
Jumlah		3,050.86	1,042.40	34.2

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Kedah

5.4 Dibawah RMKe-9, sebanyak 280 projek telah dirancang untuk dilaksanakan oleh 9 Jabatan/Pejabat. Mengikut Laporan Kemajuan Projek Dan Program yang dikemukakan oleh 9 Jabatan, sebanyak 125 projek telah siap dilaksanakan, 56 projek sedang dilaksana, satu projek lewat dari jadual, tiga projek ditangguhkan manakala 95 projek belum dimulakan. Bagi 95 projek yang belum dimulakan, sebanyak 73 projek disediakan dengan peruntukan *token value*. Status pencapaian pelaksanaan projek sehingga akhir tahun 2008 adalah seperti di **Jadual 5.2**.

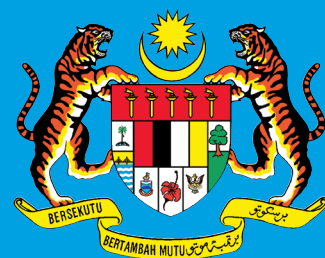
Jadual 5.2
Status Pencapaian Pelaksanaan Projek RMKe-9 Setakat 31 Disember 2008

Bil.	Jabatan/Pejabat	Status Pelaksanaan Projek				Belum Mula	Jumlah
		Siap Sebenar	Sedang Dilaksanakan Dahulu Jadual	Ikut Jadual	Lewat Jadual		
1.	Pejabat Setiausaha Kerajaan	40	-	2	-	51	93
2.	Pejabat Kewangan Dan Perbendaharaan Negeri	-	-	-	-	5	5
3.	Jabatan Kerja Raya	9	-	-	-	4	13
4.	Jabatan Pertanian	-	-	30	-	-	30
5.	Jabatan Perkhidmatan Veterinar	13	-	16	-	2	31
6.	Jabatan Pengairan Dan Saliran	27	-	-	-	27	54
7.	Jabatan Perhutanan	33	-	-	-	-	33
8.	Jabatan Bekalan Air	3	3	8	1	5	20
9.	Pengarah Tanah Dan Galian	-	-	-	-	1	1
Jumlah		125	3	56	1	95	280

Sumber: Laporan Kemajuan Projek Dan Program Jabatan/Pejabat Negeri

5.5 RUMUSAN

Pada keseluruhannya, prestasi pencapaian pelaksanaan RMKe-9 adalah kurang memuaskan di mana RM1.04 bilion atau 34.2% daripada RM3.05 bilion telah dibelanjakan. Selain itu, sejumlah 125 projek atau 44.6% daripada 280 projek telah siap. Manakala 56 projek atau 20% projek lagi sedang dilaksanakan dan 95 projek atau 33.9% masih belum bermula.

BAHAGIAN IV PENCAPAIAN PENGURUSAN KEWANGAN JABATAN/AGENSI NEGERI

BAHAGIAN IV

PENCAPAIAN PENGURUSAN KEWANGAN JABATAN/AGENSI NEGERI

6. PELAKSANAAN INDEKS AKAUNTABILITI (AI)

6.1 Seksyen 15A Akta Prosedur Kewangan 1957 dan Arahan Perbendaharaan (AP) telah menetapkan tugas dan tanggungjawab Ketua Jabatan sebagai Pegawai Pengawal di sesebuah Jabatan bagi menjamin wujudnya akauntabiliti pengurusan kewangan Kerajaan. Pegawai Pengawal adalah bertanggungjawab untuk menentukan bahawa peruntukan kewangan yang secukupnya diperolehi dan digunakan secara optimum serta diperakaunkan mengikut peraturan kewangan.

6.2 Perkara 106 dan 107 Perlembagaan Persekutuan dan Akta Audit 1957 menghendaki Ketua Audit Negara menjalankan pengauditan terhadap Penyata Kewangan Kerajaan Negeri serta aktiviti Jabatan/Agensi Negeri dan mengemukakan laporan mengenainya untuk dibentangkan di Parlimen dan Dewan Undangan Negeri.

6.3 Bagi memenuhi kehendak undang-undang di atas, setiap tahun Jabatan Audit Negara akan menjalankan pengauditan terhadap pengurusan kewangan di Jabatan/Agensi Negeri bagi menentukan tahap pematuhan terhadap undang-undang dan peraturan yang berkaitan. Berdasarkan kepada pengauditan tersebut, didapati masih ada Jabatan/Agensi Negeri yang tidak serius dalam meningkatkan prestasi pengurusan kewangan walaupun telah diberi teguran oleh Jabatan Audit Negara berulang kali. Ini dapat diperhatikan daripada kelemahan yang dibangkitkan setiap tahun yang mana ia adalah berkisar kepada isu yang sama.

6.4 Sebagai satu usaha untuk meningkatkan tahap motivasi Jabatan/Agensi Negeri agar lebih gigih memperbaiki, mempertingkatkan dan memperkasakan pencapaian pengurusan kewangan pada masa akan datang, Jabatan Audit Negara telah memutuskan untuk **melaksanakan sistem penarafan berdasarkan Indeks Akauntabiliti**. Jabatan/Agensi Negeri yang diberi tahap penarafan yang sangat baik boleh dijadikan sebagai tanda aras kepada Jabatan/Agensi Negeri yang lain.

6.5 Melalui pelaksanaan sistem penarafan ini, setiap pematuhan terhadap peraturan kewangan bagi enam aspek kawalan utama akan diberikan markah. Aspek tersebut ialah kawalan pengurusan, kawalan bajet, kawalan terimaan, kawalan perbelanjaan, pengurusan kumpulan wang amanah/akaun amanah dan deposit serta pengurusan aset, inventori dan stor. Bagi Jabatan/Agensi Negeri, kawalan tambahan adalah pengurusan pelaburan, pengurusan pinjaman dan pengurusan penyata kewangan. Secara umumnya, sesuatu Jabatan/Agensi Negeri diberi tahap pencapaian pengurusan kewangan berdasarkan markah keseluruhan seperti di **Jadual 6.1**.

Jadual 6.1
Tahap Pencapaian Pengurusan Kewangan

Markah Keseluruhan (%)	Tahap	Penarafan
90 – 100	Sangat Baik	
70 – 89	Baik	
50 – 69	Memuaskan	
49 ke bawah	Tidak Memuaskan	

6.6 OBJEKTIF PENGAUDITAN

Bagi membolehkan penarafan diberi kepada tahap Pengurusan Kewangan Jabatan/Agensi Negeri, pengauditan telah dijalankan untuk menentukan sama ada:

- Wujudnya struktur dan sistem pengurusan kewangan yang berkesan.
- Wujudnya sistem kawalan dalaman yang berkesan terhadap pungutan hasil, perbelanjaan serta pengurusan akaun amanah, aset dan inventori, pelaburan serta pinjaman.
- Pengurusan kewangan mematuhi undang-undang dan peraturan yang ditetapkan.
- Semua rekod berkaitan adalah diselenggarakan dengan lengkap dan kemas kini.

6.7 SKOP DAN KAEDAH PENGAUDITAN

6.7.1 Pengauditan telah dijalankan di Pejabat Kewangan Dan Perbendaharaan Negeri Kedah, Pejabat Menteri Besar Dan Setiausaha Kerajaan Negeri, Pejabat Daerah Kulim, Pejabat Tanah Langkawi, Pejabat Daerah Dan Tanah Pendang, Jabatan Perancangan Bandar Dan Desa, Jabatan Kebajikan Masyarakat, Majlis Bandaraya Alor Star, Majlis Perbandaran Kulim, Majlis Daerah Bandar Baharu, Lembaga Muzium Negeri Kedah, Jawatankuasa Zakat Negeri Kedah, Perbadanan Kemajuan Negeri Kedah dan Majlis Agama Islam Negeri Kedah.

6.7.2 Pengauditan telah dijalankan dengan memberi tumpuan terhadap enam aspek kawalan utama iaitu kawalan pengurusan, kawalan bajet, kawalan terimaan, kawalan perbelanjaan, pengurusan kumpulan wang amanah/akaun amanah dan deposit serta pengurusan aset, inventori dan stor. Bagi Agensi Negeri, kawalan tambahan yang disemak adalah pengurusan pelaburan, pengurusan pinjaman dan pengurusan Penyata Kewangan.

6.7.3 Untuk menilai tahap kawalan yang telah diwujudkan bagi setiap aspek kawalan utama berkenaan, pengauditan telah dijalankan dengan menyemak rekod dan dokumen kewangan tahun 2008 di peringkat Ibu Pejabat Jabatan/Agensi Negeri. Selain itu, semakan

Audit juga dibuat terhadap Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Tahun 2008 dan Penyata Kewangan Agensi Negeri Tahun 2007/2008 bagi menentukan kedudukan prestasi pengurusan kewangan Jabatan/Agensi Negeri secara menyeluruh.

6.8 JENIS KAWALAN

Pelaksanaan sistem penarafan bagi tujuh Jabatan Negeri, empat Agensi Badan Berkanun Negeri dan tiga Pihak Berkuasa Tempatan adalah berdasarkan tahap prestasi kewangan mengikut enam jenis kawalan seperti berikut:

6.8.1 Kawalan Pengurusan

Bagi menentukan sama ada struktur pengurusan kewangan yang berkesan telah diwujudkan, semakan Audit telah dijalankan terhadap empat aspek utama kawalan pengurusan iaitu struktur organisasi, sistem dan prosedur, keberkesanan Unit Audit Dalam dan Jawatankuasa yang diwujudkan serta pengurusan sumber manusia seperti berikut:

a) Struktur Organisasi

Bagi mewujudkan suatu struktur organisasi yang berkesan, Jabatan/Agensi Negeri hendaklah memastikan:

- i) Carta organisasi disediakan dengan lengkap dan kemas kini sepertimana yang ditetapkan di dalam Pekeliling Kemajuan Pentadbiran Awam Bil. 8 Tahun 1991.
- ii) Surat penurunan kuasa disediakan dengan lengkap dan sentiasa dikemaskinikan. Had kuasa dan tugas pegawai yang menjalankan tanggungjawab perlu dinyatakan dengan jelas. Seksyen 15A(2) Akta Prosedur Kewangan, AP 11, AP 69 dan AP 101 adalah berkaitan.
- iii) Kehendak Pekeliling Kemajuan Pentadbiran Awam Bil. 8 Tahun 1991 dipatuhi. Pekeliling tersebut menetapkan senarai tugas bagi setiap pegawai perlu disediakan dengan lengkap dan jelas menunjukkan hubungan kait antara penyelia dengan pegawai bawahan serta rakan sejawat dalam organisasi yang sama. Senarai tugas ini juga perlu sentiasa dikemaskinikan.
- iv) Kehendak Pekeliling Perkhidmatan Bil. 5 Tahun 2007 dipatuhi. Selaras dengan pekeling tersebut, perancangan dan pelaksanaan pusingan kerja mengikut tempoh yang sesuai dalam pelbagai bidang tugas perlu dilaksanakan bagi membangunkan sumber manusia berpotensi serta berupaya menyumbang kepada kecemerlangan organisasi.

b) Sistem Dan Prosedur

Bagi memastikan sistem dan prosedur yang teratur telah diwujudkan, Jabatan/Agensi Negeri hendaklah memastikan:

- i) Manual Prosedur Kerja disediakan dengan lengkap, kemas kini dan dikaji semula secara berterusan. Pekeliling Kemajuan Pentadbiran Awam Bil. 8 Tahun 1991 adalah berkaitan.

ii) Fail Meja bagi setiap jawatan disediakan dengan lengkap, kemas kini dan mengandungi semua 14 perkara asas yang ditetapkan. Pekeliling Kemajuan Pentadbiran Awam Bil. 8 Tahun 1991 adalah berkaitan.

iii) Pemeriksaan Mengejut (AP 309) dijalankan secara berkala (tidak kurang dari sekali dalam tempoh enam bulan) terhadap peti besi, peti wang tunai, laci atau bekas lain yang diguna untuk menyimpan wang, setem atau barang lain yang berharga. Hasil pemeriksaan itu hendaklah direkodkan dengan lengkap untuk memudahkan rujukan.

c) Jawatankuasa Kewangan Dan Unit Audit Dalam

Kerajaan menetapkan pelbagai jawatankuasa berkaitan hal kewangan ditubuhkan di peringkat Jabatan/Agensi Negeri. Fungsi dan tanggungjawab jawatankuasa tersebut telah ditetapkan melalui surat pekeliling, arahan, garis panduan yang dikeluarkan dari semasa ke semasa. Bagi memastikan jawatankuasa yang telah diwujudkan berfungsi dengan berkesan, Kerajaan telah mengeluarkan Panduan Pengurusan Mesyuarat Dan Urusan Jawatankuasa-jawatankuasa Kerajaan melalui Pekeliling Kemajuan Pentadbiran Awam Bil. 2 Tahun 1991. Panduan ini menetapkan dengan jelas peranan Pengerusi dan Urus Setia dalam sesuatu mesyuarat bagi memastikan keberkesanan jawatankuasa yang telah diwujudkan. Antara Jawatankuasa/unit yang perlu diwujudkan bagi memantapkan tahap pengurusan kewangan adalah:

i) Jawatankuasa Pengurusan Kewangan Dan Akaun

Jawatankuasa Pengurusan Kewangan Dan Akaun (JPKA) ditubuhkan di setiap pusat tanggungjawab supaya dapat memantapkan lagi pengurusan kewangan dan akaun Agensi Kerajaan Negeri. Sepertimana yang ditetapkan dalam Pekeliling Perbendaharaan Bil. 10 Tahun 2008, Jabatan/Agensi Negeri hendaklah memastikan seorang Pengerusi dan ahli jawatankuasa dilantik, bermesyuarat setiap tiga bulan, membincangkan perkara yang telah ditetapkan dan mengemukakan Laporan Suku Tahun dengan lengkap kepada pihak berkuasa berkenaan dalam tempoh yang ditetapkan.

ii) Unit Audit Dalam

Pekeliling Perbendaharaan Bil. 9 Tahun 2004 yang juga diguna pakai oleh Kerajaan Negeri menghendaki Unit Audit Dalam (UAD) ditubuhkan di Jabatan/Agensi Negeri untuk membantu Ketua Jabatan memantapkan pencapaian pengurusan dan memastikan pencapaian objektif organisasi secara cekap dan berhemat. Bagi melaksanakan fungsinya, UAD adalah bertanggungjawab menyediakan dan mengemukakan Rancangan Tahunan Audit Dalam yang telah diluluskan oleh Ketua Eksekutif kepada Perbendaharaan Malaysia selewat-lewatnya pada 31 Januari, membentangkan Laporan Audit Dalam di Mesyuarat Jawatankuasa Pengurusan Kewangan Dan Akaun serta mengemukakan Laporan Tahunan Audit Dalam yang telah diluluskan oleh Ketua Eksekutif kepada Perbendaharaan Malaysia selewat-lewatnya pada 31 Mac tahun berikutnya. Manakala tanggungjawab Ketua Jabatan adalah mengkaji dan meluluskan Rancangan Tahunan dan Laporan Tahunan Audit Dalam, memastikan tindakan susulan diambil terhadap pemerhatian/Laporan Audit

Dalam dan memastikan anggota UAD mempertingkatkan pengetahuan dan kemahiran yang diperlukan untuk melaksanakan tanggungjawab mereka secara berkesan.

iii) Jawatankuasa Keutuhan Pengurusan

Selaras dengan Arahan Y.A.B. Perdana Menteri No. 1 Tahun 1998 dan Siri 2 No. 1 Tahun 2000, Jawatankuasa Keutuhan Pengurusan (JKP) hendaklah ditubuhkan di peringkat Kerajaan/Jabatan/Agensi Negeri bagi tujuan mewujudkan pentadbiran Kerajaan/Jabatan/Agensi Negeri dan perkhidmatan awam yang cekap, berdisiplin serta berintegriti. Antara lainnya, Menteri Besar/Ketua Menteri/Ketua Jabatan hendaklah melantik ahli jawatankuasa dan mempengerusikan mesyuarat berkenaan, bermesyuarat setiap tiga bulan, membincangkan perkara yang telah ditetapkan dan menyediakan Laporan Suku Tahun dengan lengkap untuk dikemukakan kepada pihak berkuasa berkenaan dalam tempoh yang ditetapkan.

iv) Pengurusan Sumber Manusia

Bagi memastikan pengurusan kewangan dikendalikan dengan baik, setiap Jabatan/Agensi Negeri hendaklah menguruskan sumber manusianya dengan cekap seperti menentukan bilangan jawatan dan gred yang sesuai, jawatan diisi sepenuhnya dan latihan dalam bidang kewangan diberi kepada mereka yang terlibat. Jabatan/Agensi Negeri juga dikehendaki memberi pengiktirafan kepada kakitangan yang cemerlang dan sebaliknya mengambil tindakan tatatertib/surcaj terhadap mereka yang didapati gagal/cuai melaksanakan tanggungjawab yang telah ditetapkan.

6.8.2 Kawalan Bajet

Bagi menentukan sama ada Jabatan/Agensi Negeri telah menguruskan bajet dan peruntukannya dengan cekap, berhemat dan mengikut peraturan, semakan Audit telah dijalankan terhadap lima aspek utama kawalan bajet iaitu penyediaan bajet, pengagihan peruntukan, kelulusan pindah/tambah peruntukan, pemantauan kemajuan/prestasi bajet dan pelaporan seperti berikut:

a) Penyediaan Bajet

Peraturan kewangan mengenai penyediaan bajet oleh setiap Jabatan/Agensi Negeri dikeluarkan melalui Pekeliling Perbendaharaan Bil. 14 Tahun 1994 (Garis Panduan Bagi Penyediaan Cadangan Perbelanjaan Dan Pengesanan Prestasi Perbelanjaan Tahunan Kerajaan Persekutuan) serta Pekeliling Perbendaharaan Bil. 2 Tahun 2007 (**Garis Panduan Bagi Penyediaan Cadangan Perbelanjaan Tahun 2008-2009**). Selain itu, **AP 29 hingga 46 juga menetapkan peraturan penyediaan anggaran hasil dan perbelanjaan.** Antara lainnya, peraturan kewangan mengenai penyediaan bajet menetapkan keperluan mempunyai justifikasi yang jelas setiap anggaran yang disediakan, ketepatan anggaran yang disediakan, prosedur kelulusan bajet di peringkat Jabatan/Agensi Negeri, pematuan tempoh yang ditetapkan untuk mengemukakan bajet dan Perjanjian Program kepada Pegawai Kewangan Negeri.

b) Pengagihan Peruntukan

Pekeliling Perbendaharaan Bil. 1 Tahun 2007 antara lain menetapkan bahawa Pegawai Pengawal perlu mengagihkan peruntukan kepada pemegang waran tertentu sebaik sahaja Waran Am diterima. Mengikut AP 94 pula, pemegang waran peruntukan tersebut boleh mengagihkan waran peruntukan/waran peruntukan kecil kepada pegawai yang berkenaan di mana perlu. Pengagihan waran ini perlu direkodkan dengan lengkap dan kemas kini.

c) Kelulusan Pindah/Tambahan Peruntukan

Peraturan kewangan mengenai pindah/tambah peruntukan antaranya menetapkan Waran Pindah Peruntukan hendaklah ditandatangani oleh Pegawai Pengawal sendiri atau pegawai bawahannya yang diberi kuasa secara bertulis. Semua pindah peruntukan hendaklah dibuat dalam tahun kewangan berkenaan dan semua Waran Pindah Peruntukan yang dikeluarkan hendaklah disampaikan kepada Perbendaharaan/Bendahari Negeri atau wakilnya tidak lewat dari 31 Disember bagi tahun kewangan berkenaan. Pegawai Pengawal/Ketua Jabatan perlulah sentiasa mengawasi dan mengemas kini akaun serta memastikan pindah peruntukan dikemaskinikan dalam Buku Vot supaya kawalan perbelanjaan dapat diuruskan dengan berkesan. Peraturan juga menetapkan pindahan kepada butiran yang telah dikurangkan melalui pindah peruntukan atau pengurangan kepada butiran yang telah ditambah melalui pindah peruntukan adalah tidak dibenarkan kecuali mendapat kelulusan daripada Pegawai Kewangan Negeri terlebih dahulu.

d) Pemantauan Kemajuan/Prestasi Bajet

Peraturan kewangan menghendaki Pegawai Pengawal/Ketua Jabatan memantau pelaksanaan projek pembangunan dengan rapi bagi memastikan ia dilaksanakan mengikut jadual. Bagi tujuan ini, Pegawai Pengawal/Ketua Jabatan hendaklah memastikan data mengenai peruntukan dan perbelanjaan projek bagi setiap tahun diisi dan sentiasa dikemas kini dalam Sistem Pemantauan Projek II serta kaedah lain yang diterima pakai, impak setiap aktiviti dinilai sekurang-kurangnya sekali dalam masa lima tahun dan memastikan perbelanjaan tidak melebihi peruntukan yang telah diluluskan.

e) Pelaporan

Pegawai Pengawal dikehendaki menyediakan beberapa laporan seperti Laporan Perbelanjaan Dan Tanggungan serta laporan untuk Buku Anggaran Belanjawan Program Dan Prestasi. Laporan ini perlu dikemukakan kepada Pegawai Kewangan Negeri, Bendahari Negeri dan Akauntan Negeri dalam tempoh yang ditetapkan. Pegawai Pengawal juga dikehendaki mengemukakan laporan mengenai keperluan aliran wang tunai yang disahkan olehnya kepada Pegawai Kewangan Negeri/Bendahari Negeri/Akauntan Negeri. Bagi Ketua Jabatan yang bukan Pegawai Pengawal, laporan berkenaan akan dikemukakan kepada Pegawai Pengawal berkenaan untuk disatukan.

6.8.3 Kawalan Terimaan

Bagi menentukan sama ada segala terimaan telah dikendalikan mengikut peraturan dan diakaunkan dengan sempurna. Semakan Audit telah dijalankan terhadap lima aspek utama iaitu kawalan borang hasil, penerimaan wang, kemasukan pungutan ke bank, kawalan perakaunan terimaan/hasil dan penyediaan Akaun Belum Terima seperti berikut:

a) Kawalan Borang Hasil

Kawalan terhadap borang hasil seperti buku resit adalah penting untuk memastikan ia tidak disalahgunakan.

b) Penerimaan Wang

Setiap Jabatan/Agensi Negeri perlu memastikan pegawai yang dipertanggungjawabkan dengan urusan penerimaan wang mematuhi peraturan kewangan yang berkaitan. Semakan Audit telah dijalankan terhadap empat aspek kawalan dalaman yang ditetapkan oleh AP bagi penerimaan wang iaitu dari segi kebenaran/kelulusan menerima wang, keselamatan semasa menerima kutipan, kawalan penerimaan melalui mel dan penerimaan wang di kaunter.

c) Kemasukan Pungutan Ke Bank

AP telah menetapkan beberapa peraturan mengenai kemasukan wang pungutan ke bank bagi memastikan ketepatan dan keselamatan wang berkenaan. Antaranya adalah mengenai penetapan tempoh memasukkan wang ke bank, kawalan keselamatan penghantaran wang dan penyelenggaraan rekod mengenainya, semakan oleh pegawai bertanggungjawab terhadap slip kemasukan wang ke bank dan keselamatan wang yang tidak sempat dibankkan.

d) Kawalan Perakaunan Terimaan/Hasil

Bagi memastikan peraturan mengenai perakaunan terimaan/hasil yang ditetapkan dalam AP dipatuhi, semakan Audit telah dijalankan terhadap penyerahan Akaun Tunai Bulanan kepada Perbendaharaan Negeri, ketepatan penyediaan Penyata Penyesuaian Hasil Bulanan dan ketepatan Buku Tunai.

e) Akaun Belum Terima

Dasar dan tatacara bagi menyelenggara dan melaporkan Akaun Belum Terima (ABT) ditetapkan oleh Kerajaan melalui Pekeliling Perbendaharaan Bil. 3 Tahun 2008 dan beberapa AP. Antara peraturan yang ditetapkan mengenai pengurusan ABT adalah penyediaan Penyata Tunggakan Hasil atau Penyata Akaun Belum Terima yang lengkap dan kemas kini, penyerahan Penyata Akaun Belum Terima kepada Perbendaharaan Negeri dalam tempoh ditetapkan dan tindakan susulan diambil terhadap jumlah terimaan/hasil yang tertunggak.

6.8.4 Kawalan Perbelanjaan

Bagi menentukan sama ada semua perbelanjaan mengurus dan pembangunan telah dibuat mengikut peraturan yang ditetapkan dan diperakaunkan dengan tepat, semakan Audit telah dijalankan terhadap tiga aspek utama kawalan perbelanjaan iaitu perakaunan, pengurusan perolehan dan pengurusan bayaran seperti berikut:

a) Perakaunan

Semakan Audit telah dibuat untuk menentukan sejauh mana Buku Vot dan Penyata Penyesuaian Perbelanjaan diselenggarakan oleh Jabatan/Agensi mengikut peraturan yang ditetapkan di dalam pekeliling dan AP yang berkaitan.

b) Pengurusan Perolehan

Setiap tahun, Jabatan/Agensi membelanjakan jutaan ringgit untuk mendapatkan bekalan, perkhidmatan dan kerja. Bagi menentukan sejauh mana pengurusan perolehan Jabatan/Agensi telah mematuhi peraturan yang berkaitan, semakan Audit telah dibuat terhadap pengurusan pembelian terus, sebut harga, tender, kontrak dan kontrak pusat.

c) Pengurusan Bayaran

Semakan Audit telah dijalankan terhadap kawalan dalaman bagi proses bayaran, kesempurnaan bayaran yang memerlukan kelulusan khas, penyediaan dan penyimpanan daftar/rekod pembayaran dan daftar bil, bayaran pukal serta panjar wang runcit.

6.8.5 Pengurusan Kumpulan Wang Amanah/Akaun Amanah Dan Deposit

Pengurusan dan kawalan terhadap Kumpulan Wang Amanah/Akaun Amanah dan Deposit adalah penting untuk menentukan ia diurus dengan teratur, mengikut pekeliling dan arahan amanah yang ditetapkan serta diakaunkan dengan betul dan kemas kini. Semakan Audit telah dijalankan terhadap pengurusan seperti berikut:

a) Kumpulan Wang Amanah/Akaun Amanah

Tatacara pengurusan Akaun Amanah ditetapkan melalui Surat Pekeliling Perbendaharaan Bil. 18 Tahun 2001. Semakan Audit telah dijalankan terhadap pengendalian Kumpulan Wang Amanah/Akaun Amanah di Jabatan/Agensi Negeri dari segi penyediaan dan penyerahan Penyata Tahunan untuk diaudit serta kesempurnaan rekod perakaunan/penyata penyesuaian akaun/transaksi akaun.

b) Pengurusan Kumpulan Wang Pinjaman

Jabatan/Agensi Negeri perlu menguruskan kumpulan wang pinjaman dan pendahuluan diri/pelbagai mengikut Pekeliling/Surat Pekeliling Perbendaharaan yang berkaitan seperti berikut:

- i) Pinjaman kenderaan hendaklah diuruskan berdasarkan peraturan yang ditetapkan dalam Pekeliling Perbendaharaan Bil. 7 dan 8 Tahun 1993 serta Surat Pekeliling Perbendaharaan Bil. 12 Tahun 2008.
- ii) Pinjaman komputer hendaklah diuruskan berdasarkan peraturan yang ditetapkan dalam Pekeliling Perbendaharaan Bil. 8 Tahun 1992.
- iii) Pendahuluan diri hendaklah diuruskan berdasarkan peraturan yang ditetapkan dalam Surat Pekeliling Perbendaharaan Bil. 2 Tahun 1993.
- iv) Pendahuluan pelbagai hendaklah diuruskan berdasarkan peraturan yang ditetapkan dalam Pekeliling Perbendaharaan Bil. 13 Tahun 1990.

c) Pengurusan Akaun Deposit

Tatacara dan pengurusan Akaun Deposit ditetapkan melalui AP 156 hingga 163.

6.8.6 Pengurusan Aset Dan Stor

Aset dan inventori yang diperolehi untuk kegunaan pejabat perlu direkod, dikawal dan dipantau dengan sempurna bagi mengelakkan dari berlakunya pembaziran dan juga penyalahgunaan. Semakan Audit telah dijalankan untuk menilai tahap pematuhan Jabatan/Agensi Negeri kepada peraturan yang ditetapkan dalam Pekeliling/Surat Pekeliling Perbendaharaan yang berkenaan dan Tatacara Pengurusan Stor berhubung dengan perkara berikut:

a) Kawalan Umum

Mengikut Pekeliling Perbendaharaan Bil. 5 Tahun 2007, Pegawai Pengawal hendaklah mewujudkan Unit Pengurusan Aset yang antaranya bertanggungjawab untuk mengurus pelantikan Pegawai Pemeriksa, Lembaga Pemeriksa dan Jawatankuasa Penyiasat. Unit tersebut juga diberi tanggungjawab menjadi Urus Setia kepada Jawatankuasa Pengurusan Aset Alih Kerajaan yang diwujudkan, menguruskan pelupusan, kehilangan dan hapus kira aset serta menyelaraskan penyediaan laporan mengenainya. Selain itu, Pegawai Pengawal juga hendaklah melantik seorang Pegawai Aset secara bertulis bagi setiap pusat tanggungjawab di bawahnya dan memastikan Pegawai Aset di peringkat Ibu Pejabat diberi tanggungjawab sebagai Setiausaha Jawatankuasa Pengurusan Aset Alih Kerajaan.

b) Penerimaan

Mengikut Pekeliling Perbendaharaan Bil. 5 Tahun 2007, seorang Pegawai Penerima hendaklah diberi kuasa untuk menerima dan mengesahkan aset yang diperolehi. Antara lainnya, tanggungjawab seseorang Pegawai Penerima adalah memastikan aset/bekalan pejabat diterima menepati spesifikasi, kualiti dan kuantiti yang telah ditetapkan sebelum pengesahan penerimaannya. Bagi membolehkan Pegawai Penerima membuat rujukan, sesalinan dokumen kontrak hendaklah disimpan oleh pegawai ini. Bagi penerimaan bekalan pejabat pula, Borang Terima Barang perlu disahkan dan direkodkan dalam Kad Kawalan Stok dan Kad Petak. Borang Laporan Penerimaan Aset Alih Kerajaan

hendaklah disedia, disahkan dan dihantar dengan serta merta kepada agen penghantaran atau syarikat pembekal. Aset hendaklah diterima berserta surat jaminan dan manual penggunaan/penyenggaraannya.

c) Pendaftaran

Pekeliling Perbendaharaan Bil. 5 Tahun 2007 menetapkan aset perlu didaftarkan dalam tempoh dua minggu dari tarikh pengesahan penerimaan. Aset tersebut juga perlu dilabelkan dengan tanda Hak Milik Kerajaan dan diberi nombor siri pendaftaran.

d) Penggunaan, Penyimpanan Dan Pemeriksaan Aset

Bagi memastikan penggunaan, penyimpanan dan pemeriksaan aset diurus dengan baik, setiap Jabatan/Agensi Negeri hendaklah memastikan peraturan yang ditetapkan dalam pekeling adalah dipatuhi:

- i) Pekeliling Perbendaharaan Bil. 5 Tahun 2007 menetapkan aset diguna hanya bagi tujuan rasmi sahaja dan mengikut tujuan asal perolehannya. Setiap aset hendaklah dikendalikan oleh pegawai yang mahir dan berkelayakan, pengeluaran/penggunaannya direkodkan dengan teratur serta kerosakan aset dilaporkan dengan menggunakan borang yang ditetapkan. Aset juga perlu disimpan di tempat yang selamat dan sesuai serta sentiasa di bawah kawalan pegawai yang bertanggungjawab.
- ii) Pekeliling tersebut juga menghendaki sekurang-kurangnya dua Pegawai Pemeriksa/Lembaga Verifikasi Stok dilantik secara bertulis. Pemeriksaan aset dilaksanakan sekurang-kurangnya sekali setahun dan verifikasi stok dilaksanakan mengikut tempoh yang ditetapkan. Laporan Pemeriksaan Harta Modal dan Laporan Pemeriksaan Inventori disediakan dengan lengkap dan dikemukakan kepada Ketua Jabatan dan seterusnya kepada Perbendaharaan Negeri di mana berkenaan.
- iii) Pekeliling Perbendaharaan Bil. 2 Tahun 1980 menetapkan penggunaan kenderaan Jabatan dikawal dengan melantik seorang Pegawai Pengangkutan yang bertanggungjawab meluluskan kegunaan kenderaan dan menyediakan fail sejarah bagi setiap kenderaan, menyelenggarakan Buku Log dengan lengkap dan kemas kini serta menyediakan Cerakinan Bulanan Penggunaan Bahan Api setiap bulan bagi mengawal kegunaan bahan api.
- iv) Pekeliling Perbendaharaan Bil. 2 Tahun 1996 pula menetapkan penggunaan kenderaan pegawai Gred JUSA dikawal dengan teratur di mana pembelian minyak setahun tidak melebihi had yang ditetapkan/diluluskan.
- v) Selaras dengan kehendak Pekeliling Perbendaharaan Bil. 6 Tahun 1999, Kad Inden Minyak perlu dikawal dengan teratur melalui penyelenggaraan Buku Rekod Pergerakan Kad Inden yang lengkap dan kemas kini. Penyata pembelian atau penyata kad perlu disemak sebelum bayaran dilakukan.

- vi) Pekeliling Perbendaharaan Bil. 8 Tahun 1999 menetapkan kad elektronik bagi pembayaran tol dikawal dengan teratur dan rekod berhubung dengan penggunaannya diselenggarakan dengan lengkap dan kemas kini.

e) Penyenggaraan Aset

Bagi memastikan aset diselenggarakan dengan baik, setiap Jabatan/Agensi Negeri hendaklah memastikan:

- i) Senarai aset yang memerlukan penyenggaraan disediakan dengan lengkap dan kemas kini, jadual penyenggaraan disedia dan dilaksanakan seperti dirancang, penyenggaraan direkodkan dengan betul dan lengkap, program penyenggaraan dinilai dan penyenggaraan aset oleh pihak swasta diselia serta dipantau bagi memastikan syarat yang ditetapkan dalam perjanjian dipatuhi. Pekeliling Perbendaharaan Bil. 5 Tahun 2007 adalah berkaitan.
- ii) Memastikan kehendak Pekeliling Perbendaharaan Bil. 2 Tahun 1980 dipatuhi. Pekeliling ini menetapkan kenderaan perlu diselenggarakan secara berjadual manakala kos penyenggaraan dan pembaikan perlu direkodkan dalam fail kenderaan dan Daftar Harta Modal. Kenderaan juga hendaklah disimpan dengan selamat.

f) Pelupusan

Bagi memastikan pelupusan aset diuruskan dengan teratur dan selaras dengan Pekeliling Perbendaharaan Bil. 5 Tahun 2007, setiap Jabatan/Agensi Negeri hendaklah memastikan:

- i) Lembaga Pemeriksa dilantik untuk tempoh tidak melebihi dua tahun. Lembaga Pemeriksa perlu menyediakan jadual pemeriksaan dan ia perlu dilaksanakan dalam tempoh satu bulan dari tarikh arahan dikeluarkan. Laporan Lembaga Pemeriksa hendaklah disediakan dan ditandatangani. Lembaga Pemeriksa juga perlu mengesyorkan kaedah pelupusan yang sesuai.
- ii) Perakuan pelupusan aset mekanikal, teknikal, elektrik dan elektronik disediakan oleh Jabatan/Pegawai Teknikal berkaitan. Manakala perakuan pelupusan aset itu disahkan oleh dua pegawai yang mempunyai tiga tahun pengalaman dan tidak terlibat dengan pengurusan aset berkenaan.
- iii) Kaedah pelupusan aset dibuat dengan teratur dan ia dilaksanakan dalam tempoh tiga bulan dari tarikh surat kelulusan dikeluarkan. Sijil Penyaksian Pemusnahan Aset Alih Kerajaan dan Sijil Pelupusan Aset disedia dan dikemukakan kepada pihak yang meluluskannya. Seterusnya, rekod aset yang telah diluluskan pelupusan itu perlu dikemaskinikan.

g) Kehilangan Dan Hapus Kira

Bagi memastikan kehilangan dan hapus kira aset diuruskan dengan teratur dan selaras dengan Pekeliling Perbendaharaan Bil. 5 Tahun 2007, setiap Jabatan/Agensi Negeri hendaklah memastikan:

- i) Kehilangan aset dilaporkan kepada Ketua Jabatan dengan serta merta dan laporan polis dibuat dalam tempoh 24 jam dari waktu kehilangan. Laporan Awal disediakan oleh pegawai yang bertanggungjawab dan dikemukakan kepada Pegawai Pengawal dan Pegawai Kewangan Negeri dalam tempoh dua hari bekerja. Sesalinan Laporan Awal dikemukakan kepada Pegawai Pengawal, Pegawai Kewangan Negeri dan Ketua Audit Negara atau wakil tempatan Ketua Audit Negara.
- ii) Jawatankuasa Penyiasat dilantik secara bertulis oleh Pegawai Pengawal dalam tempoh dua minggu dari tarikh Laporan Awal disediakan. Laporan Akhir disediakan dalam tempoh dua bulan dari tarikh lantikan jawatankuasa tersebut walaupun Laporan Hasil Penyiasatan Polis belum diperoleh. Laporan Akhir yang lengkap hendaklah dikemukakan kepada pihak yang menerima Laporan Awal. Laporan ini perlu dikemukakan dalam tempoh empat bulan dari tarikh Laporan Awal dihantar.

6.8.7 Pengurusan Pelaburan

Pelaburan merupakan tindakan melabur dana bagi suatu tempoh untuk memperoleh kadar pulangan yang dikehendaki dengan menyedari sepenuhnya risiko yang terbabit. Pelaburan yang dibuat hendaklah mengikut peraturan yang berkaitan. Rekod perlu diselenggara dengan lengkap dan kemas kini bagi memudahkan kawalan dan pemantauan. Antara elemen kawalan yang perlu diwujudkan adalah penubuhan Jawatankuasa Pelaburan yang berfungsi menguruskan pelaburan Agensi. Antara perkara yang perlu diberi perhatian adalah kuasa melabur, had pelaburan, sasaran pelaburan dan pemantauan pelaburan.

6.8.8 Pengurusan Pinjaman

Pinjaman dibuat bagi membiayai pelbagai projek untuk pembangunan ekonomi negeri, menampung perbelanjaan dan meningkatkan taraf pembangunan serta kemajuan penduduk. Pinjaman tersebut hendaklah digunakan mengikut maksud pinjaman dimohon. Antara perkara yang perlu diberi perhatian adalah kuasa untuk meminjam, penyelenggaraan rekod pinjaman yang lengkap dan kemas kini, perjanjian pinjaman dan mekanisme kawalan serta pemantauan pinjaman.

6.8.9 Penyata Kewangan

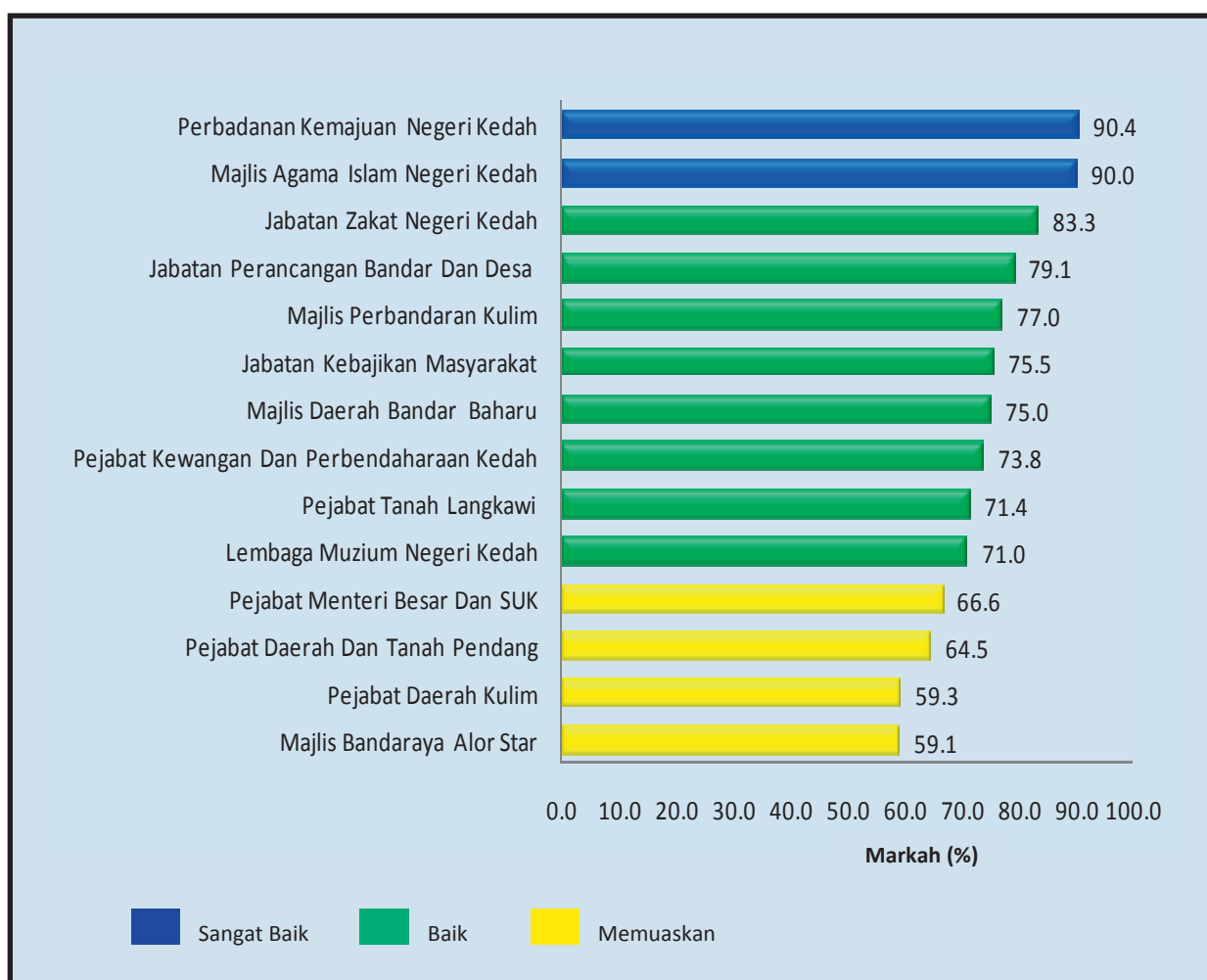
Mesyuarat Jawatankuasa Perhubungan Kerajaan Persekutuan dan Kerajaan Negeri yang telah diadakan pada 26 November 2008 memutuskan Kerajaan Negeri hendaklah mengemukakan Penyata Kewangan kepada Ketua Audit Negara sebelum 31 Julai setiap tahun mengikut Akta Audit 1957 manakala bagi semua agensi Negeri Penyata Kewangan hendaklah dikemukakan sebelum 30 April setiap tahun mengikut Pekeliling Perbendaharaan Bil. 4 Tahun 2007. Ianya bagi membolehkan Penyata Kewangan dan Laporan Tahunan

Agensi Negeri dibentangkan di Dewan Undangan Negeri pada tahun yang sama dan tidak lewat dari 31 Disember setiap tahun. Pekeliling ini bertujuan untuk meningkatkan akauntabiliti dan tadbir urus yang baik di semua Agensi Negeri. Di samping itu, pembentangan awal membolehkan *stakeholders* menilai prestasi Agensi Negeri yang lebih jelas, lengkap dan relevan.

6.9 TAHAP PENCAPAIAN PENGURUSAN KEWANGAN JABATAN/AGENSI

Hasil daripada pengauditan yang telah dijalankan pada tahun 2008 terhadap pengurusan kewangan mendapati Perbadanan Kemajuan Negeri Kedah dan Majlis Agama Islam Negeri Kedah adalah pada tahap sangat baik, empat Jabatan Negeri, dua Agensi dan dua Pihak Berkuasa Tempatan berada pada tahap baik. Manakala pencapaian pengurusan kewangan bagi tiga Jabatan lain dan Majlis Bandaraya Alor Star adalah pada tahap memuaskan. Berbanding tahun 2007, sebanyak empat Jabatan/Agensi telah mendapat taraf baik dan tiga Jabatan/Agensi telah mendapat taraf memuaskan. Oleh itu, tahap pencapaian pengurusan kewangan Jabatan/Agensi Negeri pada tahun 2008 adalah bertambah baik seperti di **Carta 6.1**.

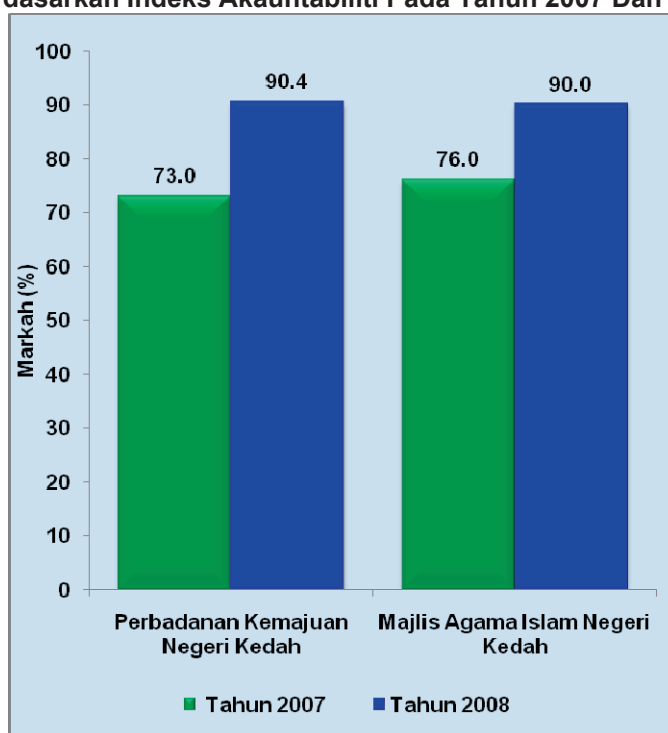
Carta 6.1
Tahap Pencapaian Pengurusan Kewangan Jabatan/Agensi Negeri
Berdasarkan Indeks Akauntabiliti Pada Tahun 2008

Sumber: Rekod Jabatan Audit Negara

Pada tahun 2008, adalah didapati pencapaian pengurusan kewangan Perbadanan Kemajuan Negeri Kedah dan Majlis Agama Islam Negeri Kedah telah menunjukkan peningkatan berbanding pencapaian tahun 2007. Penarafan dua Agensi berkenaan adalah pada tahap sangat baik disebabkan oleh penambahbaikan secara menyeluruh terhadap semua jenis kawalan dan peningkatan kompetensi penjawat awam. Tahap penilaian terhadap kawalan pengurusan, kawalan bajet, kawalan terimaan, kawalan perbelanjaan, kawalan pengurusan aset, inventori dan stor serta kawalan pelaburan berada pada kedudukan yang sangat baik kerana dua Agensi berkenaan memperolehi skor markah yang tinggi bagi kawalan tersebut. Kedudukan tahap pencapaian Indeks Akauntabiliti bagi Perbadanan Kemajuan Negeri Kedah dan Majlis Agama Islam Negeri Kedah bagi tahun 2008 berbanding 2007 adalah seperti di **Carta 6.2**.

Carta 6.2
Tahap Pencapaian Pengurusan Kewangan
Perbadanan Kemajuan Negeri Kedah Dan Majlis Agama Islam Negeri Kedah
Berdasarkan Indeks Akauntabiliti Pada Tahun 2007 Dan 2008

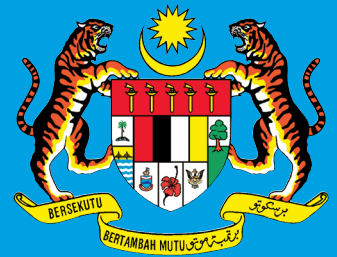

Sumber: Rekod Jabatan Audit Negara

6.10 RUMUSAN DAN SYOR AUDIT

Secara umumnya, pencapaian pengurusan kewangan di 14 Jabatan/Agensi Negeri yang diaudit adalah baik. Bagaimanapun, pencapaiannya masih boleh dipertingkatkan lagi sekiranya Pegawai Pengawal/Ketua Jabatan mengambil tindakan memperbetulkan kelemahan yang telah dibangkitkan dan juga mengambil tindakan pencegahan bagi memastikan kelemahan yang sama tidak lagi berulang. Bagi memantapkan lagi pencapaian pengurusan kewangan, Ketua Jabatan perlu memberi perhatian kepada perkara berikut:

- a) Di peringkat Jabatan/Agensi Negeri, Jawatankuasa Pengurusan Kewangan Dan Akaun (JPKA) antara lainnya telah diberi tanggungjawab untuk membincangkan isu yang dibangkitkan oleh pihak Audit. Bagaimanapun, adalah didapati JPKA tidak berupaya untuk membincangkan isu berkenaan secara mendalam kerana Pekeliling Perbendaharaan Bil. 8 Tahun 2004 telah menetapkan pelbagai perkara yang perlu dibincangkan oleh Jawatankuasa ini. Bagi membolehkan isu yang dibangkitkan oleh pihak Audit dapat dibincangkan dengan lebih fokus, Pegawai Pengawal hendaklah mewujudkan satu Jawatankuasa Audit yang dipertanggungjawabkan untuk memastikan tindakan pembetulan dan pencegahan diambil. Tindakan sedemikian adalah perlu bagi memastikan kelemahan yang dibangkitkan dapat diperbetulkan serta untuk memastikan kelemahan yang sama tidak lagi berulang. Jawatankuasa Audit berkenaan hendaklah melaporkan hasil perbincangannya kepada JPKA.
- b) Pegawai Pengawal hendaklah memastikan Jawatankuasa yang telah diwujudkan berfungsi dengan berkesan dengan mematuhi Panduan Pengurusan Mesyuarat Dan Urusan Jawatankuasa Kerajaan yang dikeluarkan melalui Pekeliling Kemajuan Pentadbiran Awam Bil. 2 Tahun 1991.
- c) Memandangkan pengauditan terhadap pengurusan kewangan yang dijalankan oleh Jabatan Audit Negara bagi tujuan memberi penarafan adalah terhad kepada beberapa Pusat Tanggungjawab (PTJ) sahaja, Pegawai Pengawal seharusnya mengarahkan Unit Audit Dalam Jabatan menjalankan pengauditan di PTJ yang lain untuk memastikan sama ada kelemahan yang sama juga berlaku di pejabat berkenaan.
- d) Pegawai Pengawal perlu memastikan UAD berfungsi dengan cekap dan berkesan. Bagi tujuan ini, Pegawai Pengawal hendaklah memastikan UAD Jabatan mempunyai kakitangan yang mencukupi dari segi bilangan dan gred perjawatan serta kepakaran. Setiap proses kerja pengauditan mesti mempunyai mekanisme yang boleh menjamin kualiti dan integritinya. UAD juga hendaklah diberi kebebasan untuk melaksanakan pengauditan dan melaporkan penemuannya kepada pihak pengurusan tertinggi Jabatan.
- e) Bagi memperbaiki tahap pengurusan kewangan, penglibatan Pegawai Pengawal/Ketua Jabatan perlu dipertingkatkan dan pemantauan perlu dilaksanakan.
- f) Mengemas kini surat penurunan kuasa, Manual Prosedur Kerja, Fail Meja dan juga menjalankan pemeriksaan mengejut secara berkala seperti yang ditetapkan oleh AP 309.
- g) Aset hendaklah diuruskan mengikut Pekeliling Perbendaharaan Bil. 5 Tahun 2007. Tindakan surcaj dikenakan terhadap mereka yang gagal memungut hasil/membuat bayaran tidak teratur. Surcaj juga patut diambil terhadap Ketua Jabatan/Bahagian yang gagal mengambil tindakan terhadap pegawai bawahan yang gagal melaksanakan tanggungjawab mereka.

BAHAGIAN V PENYERAHAN, PENGESAHAN, PEMBENTANGAN PENYATA KEWANGAN DAN PRESTASI KEWANGAN AGENSI NEGERI

BAHAGIAN V PENYERAHAN, PENGESAHAN, PEMBENTANGAN PENYATA KEWANGAN DAN PRESTASI KEWANGAN AGENSI NEGERI

7. PENDAHULUAN

Bahagian ini melaporkan status penyerahan, pengesahan dan pembentangan penyata kewangan Badan Berkanun Negeri, Majlis Agama Islam Kedah dan Pihak Berkuasa Tempatan.

7.1 PENGAUDITAN PENYATA KEWANGAN

Pada akhir tahun 2008, Penyata Kewangan bagi 11 Badan Berkanun Negeri, Majlis Agama Islam dan 11 Pihak Berkuasa Tempatan diaudit oleh Jabatan Audit Negara. Daripada jumlah tersebut, Penyata Kewangan bagi tiga Badan Berkanun Negeri, Majlis Agama Islam dan satu Pihak Berkuasa Tempatan diaudit sendiri oleh Jabatan Audit Negara. Manakala, Penyata Kewangan bagi lapan Badan Berkanun Negeri dan 10 Pihak Berkuasa Tempatan diaudit oleh Firma Audit Swasta (FAS) yang dilantik bagi pihak dan di bawah arahan Ketua Audit Negara. Pelantikan FAS adalah di bawah kuasa Ketua Audit Negara sebagaimana yang dinyatakan dalam Seksyen 7(3) Akta Audit 1957.

7.2 KEDUDUKAN PENYERAHAN PENYATA KEWANGAN

Mengikut undang-undang, semua Penyata Kewangan Badan Berkanun Negeri, Majlis Agama Islam dan Pihak Berkuasa Tempatan hendaklah diserahkan kepada Jabatan Audit Negara untuk pengauditan mengikut tempoh yang ditetapkan. Bagi tahun 2008, secara keseluruhannya penyerahan Penyata Kewangan Agensi berkenaan adalah tidak memuaskan. Kedudukan penyerahan Penyata Kewangan Agensi Kerajaan Negeri Kedah setakat 31 Mei 2009 mendapati 11 daripada 23 Penyata Kewangan bagi tahun 2008 dan 1 Penyata Kewangan bagi tahun 2007 belum dikemukakan untuk diaudit seperti di **Jadual 7.1**.

Jadual 7.1
Penyerahan Penyata Kewangan Agensi Kerajaan Negeri Kedah Sehingga 31 Mei 2009

Bil.	Nama Agensi	Tahun Penyata Kewangan			Bilangan Penyata Belum Terima
		Telah Disah	Sedang Diaudit	Belum Terima	
a) Badan Berkanun Negeri					
1.	Lembaga Biasiswa Negeri Kedah	2007	-	2008	1
2.	Lembaga Kesihatan Negeri Kedah	2008	-	-	-
3.	Lembaga Maktab Mahmud	2007	2008	-	-
4.	Lembaga Muzium Negeri Kedah	2008	-	-	-
5.	Majlis Sukan Negeri Kedah	2007	2008	-	-
6.	Perbadanan Perpustakaan Awam Kedah	2007	-	2008	1
7.	Perbadanan Kemajuan Negeri Kedah	2007	-	2008	1
8.	Yavasan Islam Negeri Kedah	2006	-	2007,2008	2

Bil.	Nama Agensi	Tahun Penyata Kewangan			Bilangan Penyata Belum Terima
		Telah Disah	Sedang Diaudit	Belum Terima	
a) Badan Berkanun Negeri					
9.	Jawatankuasa Zakat Negeri Kedah	2007	2008	-	-
10.	Lembaga Tabung Pegawai-Pegawai Masjid Negeri Kedah	2007	2008	-	-
11.	Perbadanan Stadium-Stadium Negeri Kedah	2006	2007	2008	1
b) Majlis Agama Islam					
12.	Majlis Agama Islam Negeri Kedah	2007	2008	-	-
c) Pihak Berkuasa Tempatan					
Majlis Bandaraya					
13.	Alor Star	2007	-	2008	1
Majlis Perbandaran					
14.	Sungai Petani	2007	2008	-	-
15.	Kulim	2007	2008	-	-
16.	Langkawi	2007	-	2008	1
Majlis Daerah					
17.	Bandar Baharu	2007	2008	-	-
18.	Baling	2007	-	2008	1
19.	Kubang Pasu	2007	-	2008	1
20.	Padang Terap	2007	-	2008	1
21.	Pendang	2007	2008	-	-
22.	Sik	2007	-	2008	1
23.	Yan	2007	2008	-	-
Jumlah					12

Sumber: Rekod Jabatan Audit Negara

7.3 PENGESAHAN PENYATA KEWANGAN

Pengauditan Penyata Kewangan Agensi Kerajaan Negeri dijalankan untuk memberi pendapat sama ada Penyata Kewangan menggambarkan kedudukan yang benar dan saksama serta rekod perakaunan yang berkaitan telah diselenggarakan dengan teratur menurut peraturan kewangan dan kemas kini. Pendapat Audit yang dikeluarkan terhadap Penyata Kewangan adalah dijelaskan melalui persijilan iaitu sama ada Sijil Tanpa Teguran, Sijil Berteguran, Sijil Bertentangan atau Sijil Penafian. Pada tahun 2008, sebanyak 31 Penyata Kewangan Agensi Negeri memperolehi Sijil Tanpa Teguran, manakala tujuh Agensi Negeri memperolehi Sijil Berteguran. Butiran persijilan Penyata Kewangan Agensi Negeri adalah seperti di **Jadual 7.2**.

Jadual 7.2
Pengesahan Penyata Kewangan Agensi Kerajaan Negeri Kedah
Yang Dikeluarkan Pada Tahun 2008 Sehingga 31 Mei 2009

Bil.	Agensi	Tahun	Bilangan Penyata	Jenis Sijil
a) Badan Berkanun Negeri				
1.	Lembaga Maktab Mahmud	2006	1	Tanpa Teguran
		2007	1	Tanpa Teguran
2.	Lembaga Muzium Negeri Kedah	2007	1	Tanpa Teguran
		2008	1	Tanpa Teguran
3.	Lembaga Biasiswa Negeri Kedah	2006	1	Tanpa Teguran
		2007	1	Tanpa Teguran
4.	Lembaga Kesihatan Negeri Kedah	2006	1	Berteguran
		2007	1	Tanpa Teguran
		2008	1	Tanpa Teguran
5.	Perbadanan Perpustakaan Awam Kedah	2006	1	Tanpa Teguran
		2007	1	Tanpa Teguran
6.	Perbadanan Kemajuan Negeri Kedah	2007	1	Tanpa Teguran
7.	Yayasan Islam Negeri Kedah	2006	1	Tanpa Teguran
8.	Majlis Sukan Negeri Kedah	2006	1	Tanpa Teguran
		2007	1	Tanpa Teguran
9.	Lembaga Tabung Pegawai-Pegawai Masjid Negeri Kedah	2006	1	Tanpa Teguran
		2007	1	Tanpa Teguran
10.	Perbadanan Stadium-Stadium Negeri Kedah	2006	1	Berteguran
11.	Institut Agama Islam Negeri Kedah	2006	1	Tanpa Teguran
12.	Jawatankuasa Zakat Negeri Kedah	2006	1	Tanpa Teguran
		2007	1	Tanpa Teguran
b) Majlis Agama Islam				
13.	Majlis Agama Islam Negeri Kedah	2006	1	Tanpa Teguran
		2007	1	Tanpa Teguran
c) Pihak Berkuasa Tempatan				
14.	Majlis Bandaraya Alor Star	2007	1	Tanpa Teguran
15.	Majlis Perbandaran Sungai Petani	2007	1	Tanpa Teguran
16.	Majlis Perbandaran Kulim	2007	1	Berteguran
17.	Majlis Perbandaran Langkawi	2006	1	Tanpa Teguran
		2007	1	Berteguran
18.	Majlis Daerah Kubang Pasu	2006	1	Berteguran
		2007	1	Berteguran
19.	Majlis Daerah Padang Terap	2007	1	Tanpa Teguran
20.	Majlis Daerah Bandar Baharu	2007	1	Tanpa Teguran
21.	Majlis Daerah Yan	2006	1	Tanpa Teguran
		2007	1	Tanpa Teguran
22.	Majlis Daerah Baling	2006	1	Tanpa Teguran
		2007	1	Tanpa Teguran
23.	Majlis Daerah Sik	2007	1	Tanpa Teguran
24.	Majlis Daerah Pendang	2007	1	Berteguran
Jumlah			38	

Sumber: Rekod Jabatan Audit Negara

7.4 PEMBENTANGAN PENYATA KEWANGAN

Perkara 107(2) Perlembagaan Persekutuan menghendaki Laporan Ketua Audit Negara mengenai Penyata Kewangan Agensi Kerajaan Negeri yang disahkan hendaklah dibentangkan di Dewan Undangan Negeri. Sehingga 31 Mei 2009, sebanyak 16 Penyata Kewangan Agensi Kerajaan Negeri bagi tahun kewangan 1998 hingga 2008 yang telah disah tetapi belum dibentangkan di Dewan Undangan Negeri. Bagaimanapun, semua Penyata Kewangan Pihak Berkuasa Tempatan bagi tahun 2007 telah disah dan dibentangkan di Dewan Undangan Negeri pada 19 April 2009. Maklumat terkini Penyata Kewangan Agensi Kerajaan Negeri Kedah yang belum dibentangkan adalah seperti di **Jadual 7.3**.

Jadual 7.3
Kedudukan Pembentangan Penyata Kewangan
Agensi Kerajaan Negeri Kedah Yang Telah Dikeluarkan Sijil
Sehingga 31 Mei 2009

Bil.	Agensi	Tahun Akhir Penyata Kewangan Dibentang	Penyata Kewangan Belum Dibentang	
			Tahun	Bilangan
Badan Berkanun Negeri				
1.	Perbadanan Perpustakaan Awam Kedah	1997	1998 – 2006	9
2.	Perbadanan Stadium-Stadium Negeri Kedah	-	2006	1
3.	Lembaga Maktab Mahmud	2006	2007	1
4.	Lembaga Muzium Negeri Kedah	2007	2008	1
5.	Lembaga Biasiswa Negeri Kedah	2006	2007	1
6.	Lembaga Kesihatan Negeri Kedah	2007	2008	1
7.	Jawatankuasa Zakat Negeri Kedah	2006	2007	1
8.	Majlis Sukan Negeri Kedah	2006	2007	1
Jumlah				16

Sumber: Rekod Jabatan Audit Negara

7.5 PRESTASI KEWANGAN

Prestasi kewangan Agensi Kerajaan Negeri Kedah bagi tahun kewangan yang berakhir pada 31 Disember 2007 adalah seperti berikut:

a) Kedudukan Kewangan Badan Berkanun Negeri Dan Majlis Agama Islam

Analisis terhadap prestasi kewangan Badan Berkanun Negeri dan Majlis Agama Islam bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2007 mendapati sebanyak tujuh Agensi mencatatkan surplus manakala empat Agensi mencatatkan defisit. Bagaimanapun, analisis terhadap prestasi kewangan Yayasan Islam Negeri Kedah tidak dapat dibuat kerana Penyata Kewangan bagi tahun 2007 masih belum dikemukakan. Prestasi kewangan Perbadanan Kemajuan Negeri Kedah (PKNK) adalah baik kerana pada akhir tahun 2007, PKNK telah mencatatkan keuntungan selepas cukai berjumlah RM154.42 juta berbanding tahun 2006 yang berjumlah RM72.31 juta, iaitu peningkatan sejumlah RM82.11 juta atau 113.6%. Peningkatan utama keuntungan adalah disebabkan oleh pertambahan dalam Lain-lain Pendapatan Operasi yang berjumlah RM85.85 juta dan Pendapatan Kendalian berjumlah RM11.24 juta. Analisis Audit juga mendapati aset semasa bersih bagi tujuh Agensi telah meningkat pada tahun 2007 berbanding tahun

2006. Manakala empat Agensi mencatatkan penurunan. Aset semasa bersih Agensi tersebut adalah antara defisit RM0.03 juta hingga surplus RM164.73 juta. Kedudukan terperinci mengenai prestasi kewangan dan aset semasa bersih Agensi adalah seperti di **Jadual 7.4** dan **Jadual 7.5**.

Jadual 7.4
Prestasi Kewangan Badan Berkanun Negeri Dan Majlis Agama Islam
Negeri Kedah Bagi Tahun Berakhir 31 Disember 2007

Bil.	Nama Agensi	Penyata Pendapatan Berakhir 31 Disember 2007			Lembaran Imbangan Pada 31 Disember 2007		
		Pendapatan	Perbelanjaan	Surplus/ (Defisit)	Aset Semasa	Liabiliti Semasa	Aset Semasa Bersih
		(RM Juta)	(RM Juta)	(RM Juta)	(RM Juta)	(RM Juta)	(RM Juta)
1.	Perbadanan Kemajuan Negeri Kedah	235.38	80.96	154.42	389.78	225.05	164.73
2.	Perbadanan Perpustakaan Awam Kedah	7.90	9.61	(1.71)	0.93	0.96	(0.03)
3.	Perbadanan Stadium-Stadium Negeri Kedah	2.42	1.74	0.68	1.19	0.14	1.05
4.	Lembaga Maktab Mahmud	21.61	22.42	(0.81)	3.09	0.77	2.32
5.	Lembaga Muzium Negeri Kedah	3.21	2.89	0.32	5.54	0.08	5.46
6.	Lembaga Tabung Pegawai-Pegawai Masjid Negeri Kedah	0.55	1.29	(0.74)	2.74	0.03	2.71
7.	Lembaga Biasiswa Negeri Kedah	2.63	1.49	1.14	35.98	0.01	35.97
8.	Lembaga Kesihatan Negeri Kedah	0.35	9.45	(9.10)	0.48	0.01	0.47
9.	Majlis Sukan Negeri Kedah	5.19	4.82	0.37	0.22	0.67	(0.45)
10.	Jawatankuasa Zakat Negeri Kedah	40.30	33.52	6.78	56.06	0.59	55.47
11.	Majlis Agama Islam Negeri Kedah	6.19	4.41	1.78	28.54	3.71	24.83

Sumber: Rekod Jabatan Audit Negara

Jadual 7.5
Aset Semasa Bersih Pada Tahun 2007 Dan 2006
Badan Berkanun Negeri Dan Majlis Agama Islam Negeri Kedah

Bil.	Nama Agensi	Tahun		Perubahan Nilai Aset Semasa Bersih (RM Juta)	Peratus Perubahan (%)
		2006	2007		
		(RM Juta)	(RM Juta)		
1.	Perbadanan Kemajuan Negeri Kedah	148.68	164.73	16.05	10.8
2.	Perbadanan Perpustakaan Awam Kedah	1.63	(0.03)	(1.66)	(101.8)
3.	Perbadanan Stadium-Stadium Negeri Kedah	0.46	1.05	0.59	128.3
4.	Lembaga Maktab Mahmud	4.47	2.32	(2.15)	(48.1)
5.	Lembaga Muzium Negeri Kedah	5.09	5.46	0.37	7.3
6.	Lembaga Tabung Pegawai-Pegawai Masjid Negeri Kedah	4.27	2.71	(1.56)	(36.5)
7.	Lembaga Biasiswa Negeri Kedah	34.82	35.97	1.15	3.3
8.	Lembaga Kesihatan Negeri kedah	9.58	0.47	(9.11)	95.1
9.	Majlis Sukan Negeri Kedah	(1.26)	(0.45)	(1.71)	(135.7)
10.	Jawatankuasa Zakat Negeri Kedah	49.09	55.47	6.38	13.0
11.	Majlis Agama Islam Negeri Kedah	23.74	24.83	1.09	4.59

Sumber: Penyata Kewangan Agensi Dan Rekod Jabatan

b) Kedudukan Kewangan Pihak Berkuasa Tempatan

Analisis terhadap Penyata Kewangan Pihak Berkuasa Tempatan (PBT) bagi tahun berakhir 31 Disember 2007 mendapati empat PBT mengalami defisit manakala tujuh PBT lagi mengalami surplus. Majlis Bandaraya/Perbandaran/Daerah mengalami defisit sejumlah RM9.78 juta pada tahun 2007 berbanding defisit sejumlah RM7.92 juta pada tahun 2006. Prestasi kewangan Majlis Bandaraya Alor Star, Majlis Perbandaran Kulim, Majlis Daerah Pendang dan Majlis Daerah Padang Terap adalah tidak memuaskan kerana pada akhir tahun 2007 defisit bagi tiga daripada empat Majlis tersebut telah meningkat. Defisit masing-masing sejumlah RM4.67 juta, RM1.94 juta dan RM0.09 juta pada tahun 2006 meningkat kepada RM7.45 juta, RM2.02 juta dan RM0.26 juta pada tahun 2007. Defisit ini adalah disebabkan perbelanjaan bagi Majlis Bandaraya Alor Star, Majlis Perbandaran Kulim, Majlis Daerah Pendang dan Majlis Daerah Padang Terap masing-masing meningkat sejumlah RM3.62 juta, RM3.09 juta, RM2.61 juta dan RM0.31 juta berbanding tahun 2006. Di samping itu, prestasi kewangan Majlis Daerah Padang Terap juga adalah tidak memuaskan kerana peningkatan perbelanjaan sejumlah RM0.31 juta bagi tahun 2007 telah mengakibatkan Majlis tersebut mengalami defisit sejumlah RM0.05 juta pada akhir tahun 2007 berbanding surplus RM0.21 juta pada tahun 2006. Peningkatan ini adalah disebabkan kenaikan perbelanjaan Bekalan dan Bahan-bahan Lain, perbelanjaan Penyelenggaraan dan perbelanjaan Perkhidmatan Ikhtisas dan Hospitaliti. Butir-butir prestasi kewangan PBT adalah seperti di **Jadual 7.6**.

Jadual 7.6
Prestasi Kewangan Pihak Berkuasa Tempatan Bagi Tahun Berakhir 31 Disember 2007

Bil.	Pihak Berkuasa Tempatan	Penyata Pendapatan Berakhir 31 Disember 2007			Lembaran Imbangan Pada 31 Disember 2007		
		Pendapatan (RM Juta)	Perbelanjaan (RM Juta)	Surplus/ (Defisit) (RM Juta)	Aset Semasa (RM Juta)	Liabiliti Semasa (RM Juta)	Aset Semasa Bersih (RM Juta)
1.	Majlis Bandaraya Alor Star	46.02	53.47	(7.45)	49.96	41.59	8.37
2.	Majlis Perbandaran Sungai Petani	42.47	36.44	6.03	103.76	26.37	77.39
3.	Majlis Perbandaran Kulim	25.83	27.85	(2.02)	22.38	5.01	17.37
4.	Majlis Perbandaran Langkawi	13.55	13.38	0.17	10.38	4.35	6.03
5.	Majlis Daerah Kubang Pasu	13.43	12.87	0.56	25.84	3.55	22.29
6.	Majlis Daerah Padang Terap	4.72	4.77	(0.05)	1.50	0.31	1.19
7.	Majlis Daerah Bandar Baharu	6.34	5.03	1.31	2.24	0.58	1.66
8.	Majlis Daerah Yan	7.50	6.76	0.74	6.55	0.30	6.25
9.	Majlis Daerah Baling	10.15	9.70	0.45	18.36	1.52	16.84
10.	Majlis Daerah Sik	4.06	3.38	0.68	4.90	0.23	4.67
11.	Majlis Daerah Pendang	7.33	7.59	(0.26)	10.79	0.32	10.47

Sumber: Rekod Jabatan Audit Negara

Analisis terhadap aset semasa Pihak Berkuasa Tempatan juga menunjukkan penurunan aset semasa bersih pada tahun 2007 bagi dua Majlis berjumlah RM7.41 juta berbanding tahun 2006. Kedudukan terperinci mengenai prestasi kewangan dan aset semasa bersih Pihak Berkuasa Tempatan adalah seperti di **Jadual 7.7**.

Jadual 7.7
Aset Semasa Bersih Pihak Berkuasa Tempatan Pada Tahun 2007 Dan 2006

Bil.	Pihak Berkuasa Tempatan	Tahun		Perubahan Nilai Aset Semasa Bersih (RM Juta)	Perubahan (%)
		2006 (RM Juta)	2007 (RM Juta)		
1.	Majlis Bandaraya Alor Star	15.14	8.37	(6.77)	(44.7)
2.	Majlis Perbandaran Sungai Petani	70.05	77.39	7.34	10.5
3.	Majlis Perbandaran Kulim	17.31	17.37	0.06	0.4
4.	Majlis Perbandaran Langkawi	4.92	6.03	1.11	22.6
5.	Majlis Daerah Kubang Pasu	22.05	22.29	0.24	1.1
6.	Majlis Daerah Padang Terap	1.16	1.19	0.03	2.6
7.	Majlis Daerah Bandar Baharu	0.37	1.66	1.29	348.6
8.	Majlis Daerah Yan	5.47	6.25	0.78	14.3
9.	Majlis Daerah Baling	16.30	16.84	0.54	3.3
10.	Majlis Daerah Sik	5.31	4.67	(0.64)	(12.1)
11.	Majlis Daerah Pendang	8.77	10.47	1.70	19.4

Sumber: Penyata Kewangan Pihak Berkuasa Tempatan

c) Tunggakan Cukai Taksiran

Tunggakan cukai taksiran bagi semua Majlis kecuali Majlis Perbandaran Sungai Petani dan Majlis Daerah Bandar Baharu pada tahun 2007 meningkat sejumlah RM2.80 juta atau 6.1% menjadi RM49.09 juta berbanding RM46.29 juta pada tahun 2006. Manakala bagi Majlis Perbandaran Sungai Petani dan Majlis Daerah Bandar Baharu, tunggakan cukai taksiran pada tahun 2007 masing-masing menurun sejumlah RM0.21 juta atau 1% menjadi RM21.25 juta berbanding RM21.46 juta pada tahun 2006 dan RM0.01 juta atau 4% menjadi RM0.24 juta berbanding RM0.25 juta pada tahun 2006. Peningkatan tunggakan cukai taksiran bagi lapan Majlis antaranya adalah disebabkan oleh semakan semula kadar cukai taksiran dan pertambahan bilangan premis kosong terutamanya premis kediaman dan rumah kedai. Selain itu, ada juga premis yang dijual tetapi belum ditukar hak milik dan bil cukai taksiran masih dihantar kepada pemilik asal. Bil tersebut hanya akan diselaraskan oleh Majlis setelah pemeriksaan terperinci dibuat. Manakala tunggakan cukai taksiran bagi Majlis Daerah Pendang tidak berubah. Kedudukan tunggakan cukai taksiran pada tahun 2006 dan 2007 adalah seperti di **Jadual 7.8**.

Jadual 7.8
Tunggakan Hasil Cukai Taksiran Pada Tahun 2007 Dan 2006

Bil.	Pihak Berkuasa Tempatan	Tahun		Peningkatan/ (Penurunan) (RM Juta)
		2006 (RM Juta)	2007 (RM Juta)	
1.	Majlis Bandaraya Alor Star	24.09	25.23	1.14
2.	Majlis Perbandaran Sungai Petani	21.46	21.25	(0.21)
3.	Majlis Perbandaran Kulim	9.19	10.08	0.89
4.	Majlis Perbandaran Langkawi	7.03	7.54	0.51
5.	Majlis Daerah Kubang Pasu	2.93	3.01	0.08
6.	Majlis Daerah Padang Terap	0.24	0.33	0.09
7.	Majlis Daerah Bandar Baharu	0.25	0.24	(0.01)
8.	Majlis Daerah Yan	0.41	0.42	0.01
9.	Majlis Daerah Baling	1.25	1.28	0.03
10.	Majlis Daerah Sik	0.39	0.44	0.05
11.	Majlis Daerah Pendang	0.76	0.76	0.00
Jumlah		68.00	70.58	2.58

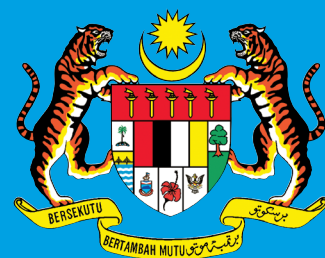
Sumber: Rekod Jabatan Audit Negara

7.6 RUMUSAN DAN SYOR AUDIT

7.6.1 Secara umumnya, kedudukan penyerahan Penyata Kewangan bagi Badan Berkanun Negeri, Majlis Agama Islam dan Pihak Berkuasa Tempatan adalah tidak memuaskan. Ini adalah kerana 11 daripada 23 (47.8%) Penyata Kewangan bagi tahun 2008 masih belum dikemukakan sehingga 31 Mei 2009. Dari segi persijilan, sehingga 31 Mei 2009 sebanyak 31 Penyata Kewangan Agensi Negeri memperolehi Sijil Tanpa Teguran, manakala tujuh Agensi Negeri memperolehi Sijil Berteguran. Prestasi kewangan Badan Berkanun Negeri dan Majlis Agama Islam adalah memuaskan. Daripada 11 Agensi Negeri, tujuh Agensi telah mencatatkan surplus manakala empat lagi Agensi Negeri mencatatkan defisit. Prestasi kewangan Pihak Berkuasa Tempatan pula, adalah memuaskan kerana tujuh daripada 11 Majlis telah mencatat surplus dan empat Majlis mencatatkan defisit pada tahun semasa.

7.6.2 Badan Berkanun Negeri, Majlis Agama Islam dan Pihak Berkuasa Tempatan adalah disyorkan untuk mengambil tindakan seperti berikut:

- a) Menyediakan Penyata Kewangan Tahunan mengikut standard perakaunan dan diserahkan kepada Ketua Audit Negara mengikut tempoh masa yang telah ditetapkan oleh undang-undang.
- b) Penyata Kewangan dan Sijil Ketua Audit Negara bagi Badan Berkanun Negeri hendaklah dibentangkan di Dewan Undangan Negeri mengikut kehendak undang-undang.
- c) Menyediakan bajet yang lebih realistik selaras dengan aktiviti Agensi Negeri supaya sumber yang sedia ada dapat digunakan secara optimum dan berkesan.
- d) Mengawal dan memantau aliran tunai dengan lebih teliti dengan mengamalkan perbelanjaan berhemah.
- e) Mengutip tunggakan cukai taksiran bagi memastikan kedudukan kewangan Majlis akan bertambah baik pada masa akan datang.

**BAHAGIAN VI
PEMBENTANGAN
LAPORAN KETUA AUDIT NEGARA
DAN MESYUARAT JAWATANKUASA
KIRA-KIRA WANG AWAM NEGERI**

BAHAGIAN VI
PEMBENTANGAN LAPORAN KETUA AUDIT NEGARA
DAN MESYUARAT JAWATANKUASA KIRA-KIRA WANG AWAM NEGERI

8. PEMBENTANGAN LAPORAN KETUA AUDIT NEGARA MENGENAI PENYATA KEWANGAN KERAJAAN NEGERI

Mengikut Perkara 107(2) Perlembagaan Persekutuan, Laporan Ketua Audit Negara mengenai Penyata Kewangan Kerajaan Negeri hendaklah dibentangkan di Dewan Undangan Negeri. Laporan Ketua Audit Negara mengenai Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Kedah bagi Tahun 2007 telah dibentangkan di Dewan Undangan Negeri pada 18 November 2008.

8.1 MESYUARAT JAWATANKUASA KIRA-KIRA WANG AWAM NEGERI

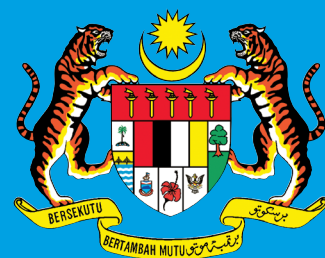
Jawatankuasa Kira-kira Wang Awam Negeri berperanan memastikan wujudnya akauntabiliti awam di Jabatan dan Agensi Kerajaan Negeri. Selaras dengan peranan ini, Jawatankuasa perlu kerap bermesyuarat bagi membincangkan Laporan Ketua Audit Negara yang terkini, mengkaji isu-isu Laporan Ketua Audit Negara yang belum selesai dan memastikan syor-syor Jawatankuasa diambil tindakan oleh Ketua-ketua Jabatan dan Agensi Kerajaan Negeri. Sehingga 31 Mei 2009, Jawatankuasa Kira-kira Wang Awam Negeri Kedah telah mengadakan lapan mesyuarat bagi membincangkan Laporan Ketua Audit Negara Tahun 2006 seperti di **Jadual 8.1**.

Jadual 8.1
Mesyuarat Jawatankuasa Kira-Kira Wang Awam Negeri Mengenai
Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Kedah Tahun 2006

Bil.	Tarikh	Jabatan/Agensi	Isu/Tajuk Laporan
1.	16 Jun 2008	Pejabat Dewan Undangan Negeri	Taklimat Berhubung Laporan Ketua Audit Negara Tahun 2006
2.	8 Mac 2009	Pejabat Daerah Dan Tanah Sik	Laporan Ketua Audit Negara Tahun 2006 Pengurusan Kewangan i) Kawalan Pengurusan ii) Kawalan Hasil iii) Kawalan Perbelanjaan iv) Pengurusan Deposit dan Akaun Amanah v) Pengurusan Aset
3.	10 Mac 2009	Yayasan Islam Negeri Kedah	Laporan Ketua Audit Negara Tahun 2006 Pengurusan Kewangan i) Kawalan Pengurusan ii) Kawalan Hasil iii) Kawalan Perbelanjaan iv) Pengurusan Akaun Amanah v) Pengurusan Pelaburan vi) Kawalan Aset Dan Inventori

Bil.	Tarikh	Jabatan/Agensi	Isu/Tajuk Laporan
4.	13 April 2009	JKR Kota Setar/Padang Terap	Laporan Ketua Audit Negara Tahun 2006 Pengurusan Kewangan i) Kawalan Pengurusan ii) Kawalan Hasil iii) Kawalan Perbelanjaan iv) Pengurusan Akaun Deposit v) Pengurusan Aset
5.	21 April 2009	Perbendaharaan Negeri Kedah	Laporan Ketua Audit Negara Tahun 2006 Pengurusan Kewangan i) Kawalan Bajet ii) Kawalan Hasil iii) Kawalan Perbelanjaan iv) Pengurusan Pinjaman v) Pengurusan Pelaburan vi) Pengurusan Kumpulan Wang Amanah, Akaun Amanah Dan Deposit
6.	27 April 2009	Pejabat Daerah Kuala Muda	Laporan Ketua Audit Negara Tahun 2006 Pengurusan Kewangan i) Kawalan Pengurusan ii) Kawalan Hasil iii) Kawalan Perbelanjaan iv) Pengurusan Akaun Deposit v) Pengurusan Aset
7.	11 Mei 2009	Majlis Daerah Padang Terap	Laporan Ketua Audit Negara Tahun 2006 Pengurusan Kewangan i) Kawalan Pengurusan ii) Kawalan Hasil iii) Kawalan Perbelanjaan iv) Pengurusan Pelaburan v) Pengurusan Akaun Deposit vi) Pengurusan Aset Dan Inventori
8.	25 Mei 2009	Perbendaharaan Negeri Kedah	Mesyuarat Menyemak Dan Mengesahkan Laporan Jawatankuasa Kira-kira Wang Awam Negeri Kedah Bagi Tahun 2006

Sumber: Rekod Jabatan Audit Negara

PENUTUP

PENUTUP

Pelaksanaan Indeks Akauntabiliti Pengurusan Kewangan yang dilaksanakan buat kali kedua pada tahun 2008 telah menunjukkan pencapaian pengurusan kewangan Jabatan/Agensi Negeri yang bertambah baik, namun masih terdapat beberapa kelemahan seperti yang dilaporkan.

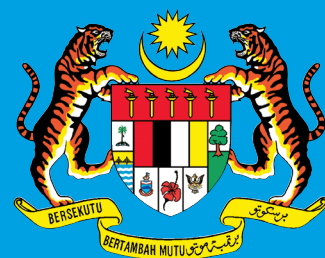
Kelemahan dalam penyediaan penyata kewangan Agensi Negeri dan pengurusan kewangan yang dilaporkan dalam Laporan ini menggambarkan bahawa tahap akauntabiliti pengurusan wang awam masih perlu dipertingkatkan. Langkah pembetulan perlu diambil bagi memastikan wujudnya akauntabiliti dan integriti dalam pengurusan kewangan.

Antara faktor utama yang menyebabkan wujudnya kelemahan dalam penyediaan penyata kewangan Agensi Negeri dan pengurusan kewangan adalah disebabkan ketiadaan penyeliaan yang rapi dan latihan yang bersesuaian tidak diberi kepada pegawai. Oleh itu, adalah disyorkan Pegawai Pengawal yang terlibat mematuhi standard perakaunan dan prosedur kewangan, menyelia kerja yang dilaksanakan oleh pegawai, menyediakan prosedur kerja yang lengkap dan mengadakan program latihan/kursus yang berterusan kepada pegawai yang terlibat dalam pengurusan kewangan agar mereka dapat meningkatkan pengetahuan dan kompetensi dalam melaksanakan tugas.

Memandangkan pengauditan yang dijalankan oleh Jabatan Audit Negara adalah berdasarkan persampelan dan skop tertentu, Pegawai Pengawal yang terlibat juga perlu mengaturkan supaya pemeriksaan secara menyeluruh dijalankan untuk menentukan sama ada kelemahan yang sama juga berlaku di bahagian lain yang tidak diaudit dan seterusnya mengambil tindakan pembetulan.

JABATAN AUDIT NEGARA
Putrajaya

14 Julai 2009

LAMPIRAN

**SIJIL KETUA AUDIT NEGARA
MENGENAI PENYATA KEWANGAN
KERAJAAN NEGERI KEDAH
BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2008**

Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Kedah bagi tahun berakhir 31 Disember 2008 telah diaudit atas arahan saya selaras dengan Akta Audit 1957. Pihak pengurusan Kerajaan Negeri adalah bertanggungjawab terhadap Penyata Kewangan ini dan tanggungjawab saya adalah mengaudit dan memberi pendapat terhadap Penyata Kewangan tersebut. Pengauditan telah dilaksanakan dengan berpanduan piawaian pengauditan yang diluluskan.

Pada pendapat saya, Penyata Kewangan ini memberi gambaran yang benar dan saksama mengenai kedudukan kewangan Kerajaan Negeri Kedah pada 31 Disember 2008; hasil operasi serta aliran tunainya bagi tahun tersebut berdasarkan piawaian perakaunan yang diluluskan. Rekod perakaunannya telah diselenggarakan dengan teratur dan kemas kini.

(TAN SRI DATO' SETIA HAJI AMBRIN BIN BUANG)

Ketua Audit Negara
Malaysia.

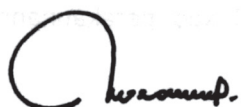
Putrajaya
29 Jun 2009

Lembaran Imbangan
seperti pada 31 Disember 2008

<i>Penyata</i>	<i>2008 RM</i>	<i>2007 RM</i>
WANG AWAM		
A WANG TUNAI	48,974,663.36	72,688,607.92
B PELABURAN	203,716,290.25	248,716,290.25
	<u>252,690,953.61</u>	<u>321,404,898.17</u>
DIPEGANG BAGI:		
KUMPULANWANG DISATUKAN		
C AKAUN HASIL DISATUKAN	(257,837,294.28)	(188,026,222.12)
D AKAUN PINJAMAN DISATUKAN	32,827,699.40	62,353,740.21
E AKAUN AMANAH DISATUKAN	477,700,548.49	447,077,380.08
	<u>252,690,953.61</u>	<u>321,404,898.17</u>

Lembaran Imbangan ini hendaklah dibaca bersama dengan penyata dan nota yang dilampirkan

HAJI CHE PEE BIN SAMSUDIN, AMK.,BCK.
Bendahari
Negeri Kedah Darul Aman

DATO' WIRA HAJI RASLI BIN BASIR
DGMK.,DSDK.,AMK.,BCK.,BPL.
(DATO' SERAJA SETIA)
Pegawai Kewangan
Negeri Kedah Darul Aman

PERBENDAHARAAN NEGERI KEDAH DARUL AMAN
ALOR SETAR
31.03.2009

**Penyata Penerimaan dan Pembayaran Wangtunai
seperti pada 31 Disember 2008**

TERIMAAN	<i>RM</i>	<i>RM</i>
Hasil		
Hasil Cukai	203,985,109.21	
Hasil Bukan Cukai	56,990,066.08	
Terimaan Bukan Hasil	<u>96,977,566.99</u>	357,952,742.28
Pinjaman		
Pinjaman Dalam Negeri	165,132,963.00	
Pinjaman Luar Negeri	<u>0.00</u>	165,132,963.00
Terimaan Modal		
Terimaan Balik Pinjaman	8,947,510.67	
Jualan Aset Modal	45,000,000.00	
Pelbagai Terimaan Modal	330,351,854.38	
Lain-lain Terimaan (Amanah)	<u>1,758,265,512.23</u>	2,142,564,877.28
Jumlah Terimaan		<u>2,665,650,582.56</u>
BAYARAN		
Perbelanjaan Mengurus		
Emolumen	157,369,367.69	
Perkhidmatan dan Bekalan	105,375,445.90	
Aset	13,435,678.13	
Pemberian dan Kenaan Bayaran Tetap	144,788,828.67	
Perbelanjaan-perbelanjaan Lain	<u>6,794,494.05</u>	427,763,814.44
Perbelanjaan Pembangunan		
Langsung	358,143,193.01	
Pinjaman	<u>194,659,003.81</u>	552,802,196.82
Perbelanjaan Modal		
Pembelian Instrumen Kewangan		0.00
Bayaran Balik Pinjaman		
Pinjaman Dalam Negeri	0.00	
Pinjaman Luar Negeri	<u>0.00</u>	0.00
Lain-lain Bayaran		
Bayaran Amanah		<u>1,708,798,515.86</u>
Jumlah Bayaran		<u>2,689,364,527.12</u>
Kurangan Wangtunai		(23,713,944.56)
Wangtunai pada 1 Januari 2008		72,688,607.92
Kurangan Wangtunai		<u>(23,713,944.56)</u>
JUMLAH WANGTUNAI PADA 31 DISEMBER 2008		<u>48,974,663.36</u>

**Penyata Akaun Memorandum
seperti pada 31 Disember 2008**

<i>Penyata</i>	<i>Nota</i>	<i>2008 RM</i>	<i>2007 RM</i>
F ASET			
1 PINJAMAN BOLEH DITUNTUT		254,772,669.74	263,907,165.48
2 PELABURAN		29,000,004.00	29,000,004.00
3 TUNGGAKAN HASIL		194,469,590.83	182,716,639.39
G TANGGUNGAN			
1 HUTANG AWAM		2,253,489,307.17	2,095,556,344.17

Penyata Akaun Memorandum ini hendaklah dibaca bersama dengan penyata dan nota yang dilampirkan

HAJI CHE PEE BIN SAMSUDIN, AMK.,BCK.
Bendahari
Negeri Kedah Darul Aman

DATO' WIRA HAJI RASLI BIN BASIR
DGMK.,DSDK.,AMK.,BCK.,BPL.
(DATO' SERAJA SETIA)
Pegawai Kewangan
Negeri Kedah Darul Aman

PERBENDAHARAAN NEGERI KEDAH DARUL AMAN
ALOR SETAR
31.03.2009

C Penyata Akaun Hasil Disatukan
seperti tahun berakhir 31 Disember 2008

Perihal	2008			2007	
	Belanjawan	Sebenar		Sebenar	
	RM	RM	% Belanjawan	RM	% Belanjawan
<i>BAKI PADA 1 JANUARI</i>		(188,026,222.12)		(120,914,327.60)	
I HASIL					
Hasil Cukai	294,558,831.00	203,985,109.21	69.25	193,881,975.28	79.04
Hasil Bukan Cukai	59,688,794.00	56,990,066.08	95.48	58,175,845.96	109.65
Terimaan Bukan Hasil	130,708,160.00	96,977,566.99	74.19	109,153,060.94	68.61
<i>Jumlah Hasil</i>	484,955,785.00	357,952,742.28	73.81	361,210,882.18	78.96
II PERBELANJAAN MENGURUS					
Emolumen	204,959,060.00	157,369,367.69	76.78	135,492,218.65	85.60
Perkhidmatan dan Bekalan	99,191,198.00	105,375,445.90	106.23	91,084,629.40	122.92
Aset	18,250,069.00	13,435,678.13	73.62	6,493,246.59	71.27
Pemberian Dan Kenaan Bayaran Tetap	168,351,020.00	144,788,828.67	86.00	187,944,330.60	83.50
Perbelanjaan-perbelanjaan Lain	12,171,404.00	6,794,494.05	55.82	7,308,351.46	74.38
<i>Jumlah Perbelanjaan Mengurus</i>	502,922,751.00	427,763,814.44	85.06	428,322,776.70	89.91
<i>Lebihan/(Defisit) Bagi Tahun (I-II)</i>	(17,966,966.00)	(69,811,072.16)		(67,111,894.52)	
BAKI PADA 31 DISEMBER		(257,837,294.28)		(188,026,222.12)	

Butir Lanjut : Penyata C1 dan C2

**NOTA KEPADA AKAUN
BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2008**

(Nota ini merupakan sebahagian daripada Penyata Kewangan dan perlu dibaca bersamanya)

1. DASAR DAN KAEDAH PERAKAUNAN YANG PENTING

1.1 Kerajaan Negeri Kedah Sebagai Entiti Perakaunan

Sebagai Entiti Perakaunan, Kerajaan Negeri Kedah adalah termasuk semua Jabatan-Jabatan Kerajaan Negeri tidak termasuk Badan-Badan Berkanun Negeri, Pihak Berkuasa Tempatan dan Syarikat Milik Kerajaan Negeri.

1.2 Kumpulanwang Negeri Yang Disatukan

Terdapat tiga akaun yang diselenggarakan di bawah Kumpulanwang Negeri Yang Disatukan mengikut kehendak Seksyen 7 Akta Acara Kewangan iaitu:

- 1.2.1 Akaun Hasil Disatukan (Penyata C), yang didalamnya segala hasil negeri dibayar dan perbelanjaan mengurus dilakukan.
- 1.2.2 Akaun Pinjaman Disatukan (Penyata D), di mana semua penerimaan pinjaman, pembayaran balik pinjaman dan pemindahan kepada kumpulanwang lain diakaunkan.
- 1.2.3 Akaun Amanah Disatukan (Penyata E), yang di dalamnya segala terimaan dan bayaran Kumpulanwang Amanah Kerajaan dan wang yang diterima oleh kerajaan untuk maksud tertentu diakaunkan.

1.3 Akaun Memorandum

Akaun Memorandum menunjukkan akaun tanggungan Kerajaan Negeri yang tidak merupakan sebahagian daripada baki Kumpulanwang Yang Disatukan di mana ia tidak diambil kira dalam Lembaran Imbangan tetapi disertakan berasingan dalam Penyata Akaun Memorandum. Penyata F1 menunjukkan pinjaman yang diberi kepada Badan Berkanun Negeri. Penyata D2 menyenaraikan hutang awam Kerajaan Negeri dan ringkasannya di Penyata G1. Penyata F2 menunjukkan pelaburan Kerajaan Negeri sementara Penyata F3 menunjukkan tunggakan hasil Kerajaan Negeri.

**NOTA KEPADA AKAUN
BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2008**

(Nota ini merupakan sebahagian daripada Penyata Kewangan dan perlu dibaca bersamanya)

1.4 Konsep Asas

Dasar Perakaunan Kerajaan Negeri adalah berpandukan dua konsep asas yang terkandung dalam Perlembagaan Persekutuan iaitu:

- 1.4.1 Segala hasil atau wang yang diterima kecuali zakat, fitrah, baitulmal, wakaf atau hasil Agama Islam yang seumpamanya hendaklah dimasukkan ke dalam Kumpulanwang Yang Disatukan Negeri (Fasal 97) dan
- 1.4.2 Tiada wang kecuali Perbelanjaan Tanggungan tertentu, boleh dikeluarkan dari Kumpulanwang Yang Disatukan Negeri melainkan diperuntukkan atau dibenarkan dengan cara lain oleh Dewan Undangan Negeri (Fasal 104). Dewan Undangan Negeri memberi kuasa melakukan pembayaran melalui Kumpulanwang Yang Disatukan melalui Enakmen Perbekalan Tahunan dan Enakmen Perbekalan Tambahan serta undang-undang lain. Kuasa membelanja yang dibenarkan melalui undang-undang di atas adalah untuk maksud yang ditetapkan serta amaun maksimum dan kuasa membelanja yang tidak digunakan akan luput pada akhir tahun yang baginya ia dibenarkan. Kuasa membelanja yang dibenarkan melalui undang-undang lain untuk maksud yang tertentu serta bagi amaun dan tempoh masa seperti yang ditetapkan tidak luput pada akhir tahun yang baginya ia diberi.

1.5 Asas Perakaunan

Semua urusanniaga kerajaan diakaunkan mengikut asas tunai, iaitu berasaskan terimaan dan bayaran, dengan ubahsuaian dalam Akaun Kena Bayar bagi membenarkan bayaran dibuat dalam bulan pertama (Januari) tahun kewangan baru bagi semua bekalan dan perkhidmatan yang telah diterima pada penghujung (31 Disember) tahun kewangan sebelumnya.

1.6 Tahun Kewangan

Tahun kewangan ditetapkan oleh Akta Acara Kewangan sebagai satu tempoh dua belas bulan yang berakhir pada 31 Disember setiap tahun.

**NOTA KEPADA AKAUN
BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2008**

(Nota ini merupakan sebahagian daripada Penyata Kewangan dan perlu dibaca bersamanya)

1.7 Aset dan Tanggungan

Asas perakaunan tunai memerlukan Aset Tetap dikenakan kepada perbelanjaan pada masa ia dibeli atau dibina. Tanggungan kewangan atas Kerajaan Negeri yang belum diselesaikan setelah akaun ditutup bagi tahun kewangan 2008 tidak ditunjukkan di dalam Lembaran Imbangan, ia ditunjukkan sebagai Akaun Memorandum.

1.8 Tanggungan Luarjangka

Tanggungan Luarjangka adalah tanggungan mungkin benar yang berkemungkinan menjadi tanggungan sebenar sekiranya berlaku peristiwa tertentu. Tanggungan luarjangka berkaitan dengan kerugian mungkin benar akibat dari tuntutan dan taksiran mahkamah yang sedang atau dijangka diambil terhadap pecah kontrak, kerugian atas orang atau harta dan yang seumpamanya tidak ditunjukkan dalam Penyata Akaun Awam.

2. ASET

2.1 Wang Tunai dan Pelaburan

Wang Tunai (Penyata A) dan Pelaburan (Penyata B) yang ditunjukkan dalam Lembaran Imbangan terdiri dari lebih terkumpul bagi ketiga-tiga Akaun Kumpulanwang Yang Disatukan. Pelaburan dinyatakan pada nilai buku.

3. AKAUN HASIL YANG DISATUKAN

3.1 Hasil

Kutipan hasil (Penyata C) diakaunkan atas asas tunai dan dibayar secara jumlah ke dalam Akaun Hasil, kecuali diuntukkan sebaliknya oleh mana-mana undang-undang. Hasil yang patut diterima tetapi belum sebenarnya diterima dalam suatu tahun kewangan tidak diakaunkan. Perbelanjaan yang terlibat untuk mendapatkan hasil berkenaan dan bayaran balik hasil yang dilakukan mengikut mana-mana peruntukan undang-undang tertentu dikenakan kepada perbelanjaan.

**NOTA KEPADA AKAUN
BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2008**

(Nota ini merupakan sebahagian daripada Penyata Kewangan dan perlu dibaca bersamanya)

3.2 Perbelanjaan Bekalan

Semua kenaikan kepada peruntukan kewangan bagi barang-barang dan perkhidmatan serta bayaran pindaan seperti caruman kepada Kumpulanwang Berkanun Negeri serta wang yang diperuntukkan sebagai geran kepada Pihak Berkuasa Tempatan dianggap sebagai perbelanjaan (Penyata C2). Terimaan balik kerana bayaran terlebih yang dilakukan dalam tahun kewangan yang sama dikreditkan semula kepada butir perbelanjaan dari mana bayaran asalnya dibuat, sementara terimaan balik yang melibatkan tahun-tahun yang lepas ia dikreditkan kepada Hasil Negeri.

3.3 Perbelanjaan Tanggungan

Perbelanjaan Tanggungan (Penyata C2), adalah merupakan perbelanjaan yang wajib dan dikenakan pada Kumpulanwang Yang Disatukan Negeri mengikut undang-undang yang telah ditetapkan. Perbelanjaan ini termasuklah bayaran pencen, ganjaran, pampasan dan bayaran hutang Negeri. Walaupun peruntukan bagi menampung perbelanjaan tanggungan disertakan dalam anggaran yang dikemukakan di Dewan, ia tidak termasuk dalam Enakmen-enakmen Perbekalan kerana perbelanjaan tanggungan telah terdahulunya dibenarkan oleh Undang-undang Persekutuan.

4. AKAUN AMANAH YANG DISATUKAN

4.1 Kumpulanwang Pembangunan

Kumpulanwang ini ditubuhkan melalui Enakmen Kumpulanwang Pembangunan Negeri. Terimaan kepada kumpulanwang ini terdiri dari pinjaman Kerajaan Persekutuan, caruman dari akaun hasil, kutipan projek-projek pembangunan dan imbuhanbalik atas perbelanjaan bagi projek-projek Kerajaan Persekutuan yang dijalankan oleh jabatan-jabatan negeri. Perbelanjaan daripada kumpulanwang hanya boleh dibuat untuk maksud-maksud tertentu seperti yang ditentukan dalam Enakmen tersebut.

NOTA KEPADA AKAUN
BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2008
(Nota ini merupakan sebahagian daripada Penyata Kewangan dan perlu dibaca bersamanya)

4.2 Kumpulanwang Bekalan Air

- 4.2.1 Kumpulanwang Bekalan Air ditubuhkan di bawah Akta Bekalan Air bertujuan mengurus dan mengendalikan operasi bekalan air Negeri. Terimaan kumpulanwang ini terdiri daripada pinjaman dari Kerajaan Persekutuan dan caruman daripada Akaun Hasil.
- 4.2.2 Perbelanjaan daripada kumpulanwang ini yang tertakluk kepada Akta berkenaan meliputi perbelanjaan langsung dan perbelanjaan dari pinjaman.

4.3 Pelbagai Kumpulanwang Amanah Kerajaan

- 4.3.1 Kumpulanwang Amanah Kerajaan ditubuhkan di bawah Seksyen 10 Akta Acara Kewangan 1957 bagi maksud tertentu, selaras dengan Perlembagaan Persekutuan dan Akta Acara Kewangan. Sebahagian dari kumpulanwang ini bercorak kumpulanwang pusingan manakala yang lain adalah bagi bayaran langsung.
- 4.3.2 Akaun Kena Bayar merupakan jumlah terhutang kepada pembekal barang-barang dan perkhidmatan yang diperolehi oleh kerajaan dalam tahun ini yang bayarannya dibuat dalam bulan Januari tahun berikutnya

4.4 Kumpulanwang Amanah Awam

Kumpulanwang ini ditubuhkan di bawah Seksyen 9 Akta Acara Kewangan 1957, terdiri dari kumpulanwang khas yang diamanahkan kepada kerajaan dan wang amanah yang diterima bagi maksud tertentu.

4.5 Deposit

Akaun Amanah ini mengakaunkan wang yang diterima khusus bagi sesuatu maksud di bawah mana-mana undang-undang atau perjanjian.

**NOTA KEPADA AKAUN
BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2008**

(Nota ini merupakan sebahagian daripada Penyata Kewangan dan perlu dibaca bersamanya)

5. AKAUN PINJAMAN YANG DISATUKAN

5.1 Pinjaman

- 5.1.1 Pinjaman yang diterima di bawah kuasa undang-undang Persekutuan dan pembayaran yang berkaitan, diakaunkan ke dalam Akaun Pinjaman (Penyata D).
- 5.1.2 Penyata Ringkas Memorandum Hutang Kerajaan Negeri Kedah Darul Aman seperti pada 31 Disember 2008 yang bukan merupakan sebahagian dari Lembaran Imbangan Kerajaan Negeri ditunjukkan dalam Penyata G1.